

1. Feladatkör, szakmai tevékenység

1.1. Intézményi adatok

Intézmény neve:	Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
Törzsszáma:	598349
Honlap:	www.mgszh.gov.hu

1.2. A szakmai tevékenység összefoglaló értékelése

I. Az Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Elnökhelyettes irányítása alatt működő szervezeti egységek

1.) Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatóság (ÉTbI)

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatósága 2011. évi tevékenységét az egység SzMSz-ében meghatározott feladatkörben végezte.

Igazgatási tevékenység keretében végzett tevékenységek:

- Ellátta az élelmiszer-higiéniával, -biztonsággal, -minőséggel kapcsolatos központi igazgatási feladatokat az élelmiszer-előállítás, -forgalmazás, továbbá vendéglátás és közétkeztetés területén, 1 213 hazai engedélyköteles élelmiszer előállító, 5 300 hazai bejelentés köteles élelmiszer előállító, 49 481 élelmiszer-forgalmazó és 54 253 vendéglátó létesítmény esetében. Az élelmiszerlánc-felügyeleti tevékenység keretében 2011-ben országsszerte 78 859 ellenőrzésre került sor, ebből 5 564 első magyarországi betárolási helyen. Az ellenőrzések adatait az Igazgatóság feldolgozta, kiértékelte. A jogszabálysértések szankcionálásaként 3 442 esetben figyelmeztetésre, 3 492 esetben összesen 569 382 999 Ft élelmiszerlánc-felügyeleti, élelmiszer- és takarmány-ellenőrzési bírság kiszabására került sor.
- Elkészítette és havi gyakorisággal frissíti az MgSzH ÉTbI egész munkáját átfogó Jogszabály Gyűjteményt. Vezeti és aktualizálja az engedélyköteles létesítmények nyilvános listáját (227 ügyirat). Koordinálta az igazgatósághoz beérkező közérdekű bejelentések kivizsgálását (156 eset). Az ügyfélszolgálati illetve civil szervezetektől és vállalkozóktól érkezett megkeresésekre szakmai álláspontot alakított ki 255 esetben. Részt vett az MgSzH más igazgatósága által szervezett - állategészségügyi, járványtani- szakértői csoportok – pl. Salmonella – munkájában.
- Ellátta a takarmányhigiéniával, -biztonsággal, -minőséggel kapcsolatos központi igazgatási feladatokat a takarmány-előállítás, -forgalmazás területén, melynek során a Takarmány-előállítás és -forgalmazás Felügyeleti Osztály (TFFO) munkája során 2011-ben 1170 db ügyirat keletkezett. Jogszabályban előírt kötelezettségének eleget téve országos adatbázist tart fenn a működési engedéllyel rendelkező, illetve a nyilvántartott előállító, forgalmazó és tároló takarmányipari létesítményekről, valamint a behozatalért felelős képviselőkről. A létesítmény listákról készített adatbázist rendszeresen aktualizálja, évente legalább egy alkalommal teljes körű adattisztítást hajt végre. A listák 2011 decemberében 879 db előállító, 2555 db közvetítő, 39 db behozatalért felelős képviselő adatait tartalmazták. A TFFO részéről

- egy fő részt vesz a Magyar Takarmánykódex Bizottság munkájában, segítette észrevételeivel a Vidékfejlesztési Minisztérium takarmány referensének felkészülését az EU tagországokban végrehajtott tárgyalásokra.
- Az igazgatóság 27 db jogszabály tervezet, valamint kb. 30 db szakmai anyag, útmutató véleményezését végezte el.
  - Irányította a területi igazgatóságok vonatkozásában az élelmiszer-mérgezések, -fertőzések kivizsgálását (95 élelmiszer eredetű megbetegedés-gyanúról érkezett bejelentés, amelyekből 49 bizonyult élelmiszer eredetűnek), értékelt, és közzétette a kivizsgált élelmiszer-mérgezések és -fertőzések adatait, működtette a teljes élelmiszerlánc felügyeletét átfogó havi adatbekérő rendszert.
  - Elkészítette az élelmiszerlánc-felügyeleti éves ellenőrzési (monitoring) terv élelmiszer-higiéniára, -biztonságra, -minőségre, takarmányhigiéniára, -biztonságra, -minőségre vonatkozó részét.
  - Kiemelt és céllenőrzési programokat szervezett, koordinált, és ellenőrizte azok egységes lebonyolítását.
  - 2011. április 4. és 25. között Tavaszi kiemelt élelmiszerlánc ellenőrzésre került sor az egész ország területén, melynek célterületei voltak a hús- és húskészítmény előállítók, vágóhidak, tojáscsomagolók, édesipari létesítmények, valamint a húsvéti ünnepkörhöz tartozó élelmiszereket forgalmazó kereskedelmi létesítmények, továbbá élőállat (bárány, nyúl) szállítások.
  - 2011. július 4. és augusztus 26. között kiemelt nyári élelmiszerlánc ellenőrzésre került sor, az ifjúsági és gyermektáborok étkeztetése, strandbüfék, étkezdék, kifőzdék, szezonálisan üzemelő vendéglátó létesítmények, fagylalt-forgalmazás, zöldség-gyümölcs minőség-ellenőrzés, valamint a nagy tömegeket megmozgató rendezvényeken történő élelmiszer árusítás célterületek vizsgálatával.
  - 2011. november 21. és december 31. között Téli kiemelt élelmiszerlánc ellenőrzésre került sor, melynek keretében az ellenőrzések célterületei voltak a hús és húskészítmény előállítás és forgalmazás, édesipari termék előállítás és forgalmazás, a karácsonyi megnövekedett forgalommal érintett üzletközpontokban, bevásárló centrumokban, ünnepi vásárokon, határátkelő-helyeken működő vendéglátók, szezonális zöldség-gyümölcs forgalmazása, az élelmiszerlánc szemléletnek megfelelően a gyógyszeres takarmányok előállítása, forgalmazása, és az élőállat szállítások.
  - Aktualizálta az élelmiszer- és takarmányesemények elleni védekezéshez szükséges országos készenléti tervet (ÉTEK), részt vett a nemzeti válságkezelési terv kidolgozásában, aktualizálásában.
  - A területi szervek elsőfokú döntéseinél ellátta a szakterület szerinti másodfokú feladatokat (15 db másodfokú ügy).
  - Közreműködött az Országos Állat-egészségügyi Informatikai Rendszer (OÁIR) működtetésében, fejlesztésében. Két munkatárs szakértőként rendszeresen részt vett a

fejlesztés szakmai megvalósulásával kapcsolatos munkában. 2011-ben OAIR tárgykörben mintegy 100 db ügyirat keletkezett.

- A Kölcsönös Megfeleltetés Projekt végrehajtására két fő szakértőként végezte a munkacsoportban a szakterülete szerint megállapított feladatokat. A JFGK 10-15 ellenőrzési kérdések, valamint más kapcsolódó feladatok előkészítése, kidolgozása, véleményezése 10 munkacsoport megbeszélésen, 47 db ügyirat realizálásával készült el.
- Részt vett a RASFF gyorsriasztási rendszer működtetésében, melynek keretében 94 Magyarországot érintő új bejelentés kivizsgálását koordinálta, értékelte a kivizsgálásokról készült jelentéseket, és továbbította azokat (570 ügyirat). A rendszer működésével kapcsolatban csatlakozott a Bizottság által bevezetett Interaktív RASFF felület használatához, és folyamatos visszajelzésekkel segítette a rendszer fejlesztését. Aktívan részt vett az új 3.2.1 angol nyelvű RASFF nyomtatványok véleményezésében, és segítette az angol/magyar verzió elkészítését. Az Igazgatóság részt vett a Belsőpiaci Információs Rendszerrel (IMI) kapcsolatos feladatok ellátásában, MgSzH szintű koordinálásában.
- Koordinálta az ökológiai termelés területén ellenőrzésre és tanúsításra jogosult szervezetek (tanúsító szervek) ökológiai termeléssel kapcsolatos feladatainak végrehajtását, elkészítette az érintett igazgatóságok anyagai alapján a külön jogszabályban meghatározott jelentéseket, irányította a takarmány- és élelmiszer-előállítással és ehhez kapcsolódó forgalmazás területén az ökológiai termeléssel kapcsolatos hatósági feladatokat, meghozta a külön jogszabályban meghatározott első és másodfokú döntéseket. 2011-ben megközelítőleg 100 ökológiai termelést érintő ügyben került sor eljárás lefolytatására. Első fokon 49 egyedi határozat született. Az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos hatósági feladatok hatékonyabb ellátása érdekében megtörtént a témáért felelős megyei kapcsolattartók kijelölése, részükre útmutató került kiadása, valamint oktatás megtartására is sor került.
- Részt vett az európai uniós takarmány adalékanyag engedélyezési eljárásban.
- Vizsgálta az élelmiszer-előállítás és -forgalmazás területén használatos, illetve külön jogszabályok által meghatározott és hatáskörébe utalt gépek, berendezések higiéniai alkalmasságát (23 ügyirat, esetenként egy-egy üzem több berendezésének többszöri helyszíni vizsgálatával).
- Felügyelte az élelmiszerekre, valamint a takarmányokra vonatkozó országos maradékanyag, kémiai biztonságra vonatkozó, mikrobiológiai, valamint a radiokémiai laboratóriumi mintavételi és elemzési program végrehajtását, minőségellenőrzési program végrehajtását és ehhez kapcsolódó hatósági intézkedéseket.
- Részt vett az új élelmiszer- és takarmányvizsgálati módszerek kidolgozásában, honosításában.
- Szervezte, koordinálta a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek, valamint a szeszes italok földrajzi árujelzőinek oltalma alá tartozó és a földrajzi árujelzővel ellátott termékeknek, valamint a földrajzi árujelzők használatának ellenőrzését, ezekről félévente jelentést készített.

- Részt vett felsőfokú intézményekben tanuló magyar és külföldi diákok oktatásában; a Kaposvári Egyetem Állattudományi Kar takarmányozási és takarmánygazdálkodási szakmérnöki képzése során 3 fő tartott előadásokat. Az igazgatóság munkatársai 4 távoktatási programhoz készítettek tananyagot az ÁROP project keretében. A szakterületét érintő témákban oktatásokat, továbbképzéseket szervezett a megyei kollégák részére (élelmiszert érintően 4, takarmány területen 3 alkalommal). A fogyasztók és a vállalkozók számára ismeretterjesztő anyagokat készített, melyeket szórólapok formájában, továbbá az MgSzH honlapján közzétett.
- Tájékoztatta és együttműködött az egészségügyi államigazgatási szervvel élelmiszer-eredetű megbetegedések fellépése, illetve gyanúja esetén, továbbá a saját kutas élelmiszer-ipari vállalkozások felügyelete során tapasztalt egészségügyi kockázattal összefüggésbe hozható adatokról, eltérésekről.
- Elvégezte a saját kutas élelmiszeripari-vállalkozások vízellátására vonatkozó adatok gyűjtését, értékelését, elbírálta a saját kutas vízellátású élelmiszeripari-vállalkozások részletes önellenőrző ivóvíz-vizsgálati mintaszám csökkentésére irányuló engedély kérelmet. A határérték túllépést mutató esetekben (65 db) elvégezte az ivóvíz vizsgálati eredmények egyedi értékelését, és szakmai álláspontját, javaslatait megküldte a mintavevőnek.
- Az éves szakterületi ellenőrzés keretében a Bejelentésköteles Élelmiszer-előállítás Felügyeleti Osztály 5 megyében végzett ellenőrzést, amelynek során a megyei igazgatóságok és kerületi hivatalok élelmiszer adalékanyag, kémiai-biztonsági és minőségi paraméterek ellenőrzésével kapcsolatos feladatainak felülvizsgálatára került sor. A Vendéglátás és Étkeztetés Felügyeleti Osztály 4 szakterületi ellenőrzést végzett 2 témakörben, amelyek kiterjedtek a helyszíni ellenőrzések menetének vizsgálatára is. Engedélyezett létesítmények esetében 10 megyei igazgatóságon 4 témakörben 57 élelmiszer-előállító létesítmény hatósági ellenőrzésének dokumentumai kerültek felülvizsgálatra előzetesen, majd ezek közül kiválasztott 15 létesítmény helyszíni felülvizsgálata is megtörtént. Az élelmiszer-forgalmazás ellenőrzésének felügyelete során 2 megyében került sor a különengedélyezési eljárás felülvizsgálatára. A takarmánybiztonság területén 10 területi szervnél történt szakterületi ellenőrzés.
- Részt vett az engedélyköteles élelmiszer előállító létesítményekben 2011 évben lezajló Európai Számvevőszék és Orosz Föderáció, Dél-Korea szakemberei által végrehajtott ellenőrzéseken, mely 30 létesítményt érintett. A harmadik országok (USA, Izrael) exporthigiéniai követelményeinek felülvizsgálatára 12 alkalommal helyszíni ellenőrzés keretében került sor.
- Az élelmiszerbiztonságot súlyosan sértő esetekben, illetve súlyos, élelmiszer-eredetű megbetegedéseknél, panasz kivizsgálásánál – a megye szakmai igazgatóság tájékoztatása mellett – helyszíni felülvizsgálatokat is végezett (4 eset).

Egyéb feladatok:

Több alkalommal folytatott tárgyalásokat a rendszeres étkezést biztosító, szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás-egészségügyi ajánlás rendelettervezete kapcsán.

Egy munkatárs elnöki kirendeléssel végezte munkáját a 2011. évben kiemelt fontosságú feladattá minősített GMO Ügyfélszolgálaton.

Az év folyamán megjelent jogszabályokhoz köthető változások:

A Vendéglátás és Étkeztetés Felügyeleti Osztály előkészítette a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló 62/2011. (VI. 30.) VM rendeletet, amelynek megjelenését követően továbbképzést tartott a területen dolgozó munkatársaknak, és számtalan konzultációra is sor került. A jogszabály használatához az Osztály útmutatót dolgozott ki, azt megküldte a megyei igazgatóságoknak. A rendelet megjelenését és hatályba lépését követően felgyorsult a Vendéglátás Jó Higiéniái Gyakorlat Útmutató készítése, amelyet támogatott a vendéglátás helyzetét javító intézkedésekről szóló 1317/2011. (IX. 19.) Kormány határozat is. Az útmutató készítése során 9 ülésre került sor a szakmai civil szervezetek képviselőivel.

Laboratórium által végzett tevékenységek keretében:

2011. január 1-től a korábban MgSzH területi szervei által üzemeltetett laboratóriumok nem kerültek a megyei kormányhivatalokba, hanem a 327/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése alapján továbbra is az MgSzH működteti azokat.

Ennek megfelelően 2011-től az MgSzH ÉTBI szervezete a meglévő 5 budapesti laboratórium mellett még 9 területi laboratóriummal bővült.

➤ **Koordinációs és Módszertani Laboratórium:**

A tavalyi évben az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény alapján az igazgatóság 8 laboratórium működését engedélyezte.

2011-ben a szalmonellózis elleni védekezés egyes szabályairól szóló 180/2009. (XII. 29.) FVM rendelet szerinti vizsgálatok elvégzésére 20 laboratórium engedélyezett. A rendelet alapján további 1 laboratórium kapott kijelölést Salmonella 'O' csoporttipizálás elvégzésére.

➤ **Műszaki-technológiai Laboratórium:**

A laboratórium támogatta az ÉTBI szervezeti egységeit kiszolgáló dologi ellátó rendszer működését, adat és szakmai információ szolgáltatást végzett közbeszerzési eljárás műszaki dokumentációjához, vizsgáló laboratóriumok részére élelmiszerlánc jártassági körvizsgálatokat szervezett, az élelmiszerlánc gépek higiéniai minősítését végezte. A MTL koordinálásával 45 jártassági körvizsgálat megszervezése történt 2011-ben.

➤ **Minőségirányítási Laboratórium:**

A szervezeti átalakítás után a laboratóriumok esetén a Nemzeti Akkreditáló Testület rendkívüli felügyeleti eljárást indított, amelyhez 20%-os akkreditálási eljárási díj megfizetését is előírta. Az eljárások végén minden laboratórium esetén megállapította a jogutódlás tényét, azonban az időközben folyamatban lévő eljárások esetén jelentős

késedelmet okozott a jogi eljárás. Az akkreditáció átmeneti hiányát a megerősítő vizsgálatok hálózaton belüli akkreditál laboratóriumba való mintatovábbítással az Igazgatóságunk jogi hiányosság nélkül megoldotta, de mindez jelentős többlet-terhet jelentett az év első felében.

A vizsgáló laboratóriumok 2011-es tevékenysége számokban:

Laboratórium neve	vizsgálat jellege	mintaszám	vizsgálatok száma
Élelmiszer Analitikai Nemzeti Referencia Laboratórium	Hatósági	1738	6178
Élelmiszer Analitikai Nemzeti Referencia Laboratórium	Szolgáltatás	317	666
Élelmiszer Mikrobiológiai Nemzeti Referencia Laboratórium	Hatósági	11313	25308
Élelmiszer Mikrobiológiai Nemzeti Referencia Laboratórium	Szolgáltatás	1914	3770
Élelmiszer Toxikológiai Nemzeti Referencia Laboratórium	Hatósági	10691	72565
Élelmiszer Toxikológiai Nemzeti Referencia Laboratórium	Szolgáltatás	768	4185
Radioanalitikai Referencia Laboratórium	Hatósági	1417	21295
Radioanalitikai Referencia Laboratórium	Szolgáltatás	44	160
Takarmányvizsgáló Nemzeti Referencia Laboratórium	Hatósági	7434	31711
Takarmányvizsgáló Nemzeti Referencia Laboratórium	Szolgáltatás	1976	19624
Debreceni Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Hatósági	5564	14831
Debreceni Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Szolgáltatás	66	117
Kaposvári Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Hatósági	5631	19548
Kaposvári Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Szolgáltatás	1600	4370
Kecskeméti Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Hatósági	6784	20949
Kecskeméti Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Szolgáltatás	538	1640
Miskolci Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Hatósági	6603	20622
Miskolci Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Szolgáltatás	2259	5573

Laboratórium neve	vizsgálat jellege	mintaszám	vizsgálatok száma
Székesfehérvári Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Hatósági	2690	10571
Székesfehérvári Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Szolgáltatás	1959	7757
Szekszárdi Élelmiszerlánc Radioanalitikai Laboratórium	Hatósági	2453	13112
Szekszárdi Élelmiszerlánc Radioanalitikai Laboratórium	Szolgáltatás	75	139
Szombathelyi Élelmiszerlánc Radioanalitikai Laboratórium	Hatósági	843	8763
Szombathelyi Élelmiszerlánc Radioanalitikai Laboratórium	Szolgáltatás	2	27
Veszprémi Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Hatósági	1830	10874
Veszprémi Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium	Szolgáltatás	334	824
Veszprémi Regionális Élelmiszerlánc-mikrobiológiai Laboratórium	Hatósági	4386	8734
Veszprémi Regionális Élelmiszerlánc-mikrobiológiai Laboratórium	Szolgáltatás	863	2035
Laboratórium neve	vizsgálat jellege	mintaszám	vizsgálatok száma
	Összesen	82092 minta	334948 vizsgálat
Hatósági	Összesen	69377	285061
Szolgáltatás	Összesen	12715	49887

2.) Borászati Igazgatóság (BI)

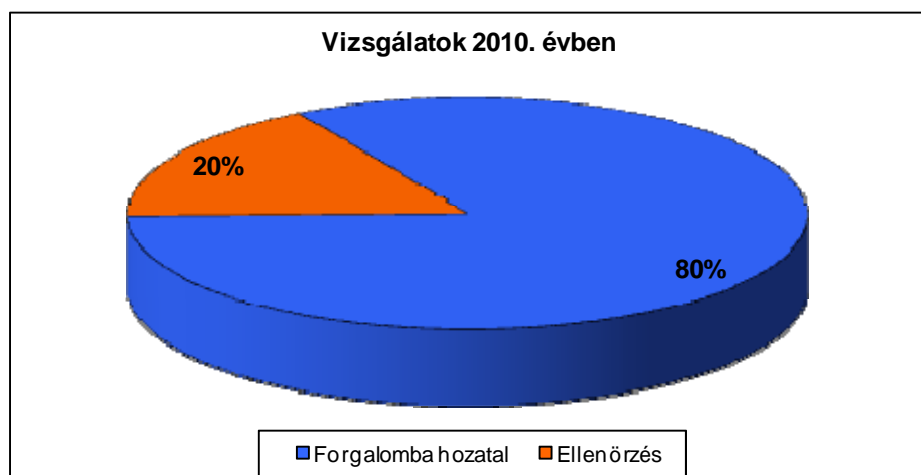
Általános összefoglaló az Igazgatóság munkájáról

A Borászati Igazgatóság 2011. évben az előző évekhez hasonlóan folytatta hatósági engedélyezési és laboratóriumi tevékenységét. November hónapban megtörtént az Igazgatóság minden tevékenységi körét átfogó számítógépes BOR szakrendszer bevezetése, ami jelentős változást hozott az engedélyezési eljárásban. A szakrendszer bevezetése, a mindennapos ügyfélforgalom zavartalan biztosítása mellett, komoly feladatot jelentett a közvetlenül érintett munkatársaknak.

Borászati termékek laboratóriumi vizsgálata

2011. évben 13098 mintát (borászati terméket) vizsgáltunk meg (10480 db ügyfél kérelmére történő minősítés, valamint 2618 db ellenőrzési minta), ebből 899 esetben a tétel meghaladta az 500 hl-t, ezekben az esetekben felügyelő jelenlétében történt a mintavétel.

Az engedélyezés során megvizsgált borok közül 477 tételt kifogásoltunk (4,6%).

SNIF-NMR mérési módszer segítségével végzett alkoholeredet-meghatározás során 517 mintát (bor, borpárlat), illetve 51 autentikus és 19 egyéb statisztikai mintát vizsgáltunk. A vizsgálatok eredménye szerint 14 minta nem felelt meg az előírásoknak.

Az alkoholeredet vizsgálat hatékony kiegészítő vizsgálatát (IR-MS), az $^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$ izotóparány meghatározást 945 esetben végeztük el, ebből 8 minta nem felelt meg.

Borászati üzem működési engedélyezési eljárás céljából Igazgatóságunkhoz 2011. évben 325 kérelem érkezett be, ezek alapján a helyszíni szemléket elvégeztük. Azon eljárásoknál, ahol nem volt szükséges hiánypótlást elrendelni, a határozatokat kiadtuk.

A borászati hatóság *szakhatóságként* közreműködött borászati üzemek *építési engedélyezési eljárásában*. 2011. évben az igazolásokat a Megyei borászati hatóságok adták ki. A tervbírálathoz, illetve a használatbavételi eljárásban a helyszíni ellenőrzés után, az illetékes Megyei Kormányhivatal 74 esetben adott ki hozzájárulást.

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból a borászati gépek és technológiai berendezések beszerzéséhez a 2011. évtől igényelhető támogatásról szóló 83/2011. (VIII.31.) VM rendelet alapján a borászati hatóság 449 esetben állított ki a rendelet mellékletében meghatározott adattartalommal hatósági bizonyítványt.

Forgalomba hozatali járulékkal kapcsolatos feladatok

2011. évben 4750 forgalomba hozatali járulékbavallás érkezett az Igazgatóságra. A jogszabálynak megfelelően beérkezett NAV és MÁK adatok összehasonlítása alapján talált hiányosságok miatt 1152 céllenőrzést végeztek felügyelőink. A tárgyévben járulékfizetés mulasztása miatt 78 612 858 Ft mulasztási bírságot szabott ki a borászati hatóság.

Ellenőrzési tevékenység

Éves ellenőrzési tervünkben meghatároztuk az egész évben folyamatosan elvégzendő, valamint negyedéves bontásban a kiemelt feladatainkat. A havi rendszerességgel tartott felügyelői értekezleteken a tervben vállalt kiemelt feladatainkat a területi szerveknél dolgozó felügyelőink megkapták, és ezeket elvégezték.

A felügyelők ellenőrzési tevékenységük során 2618 db hivatalos mintát vettek. A laboratóriumi vizsgálati eredmények és az összehasonlító vizsgálatok alapján az ellenőrzési minták közül 667 bortételnél állapítottunk meg kifogást. Ezekben az esetekben a Borászati Igazgatóság összesen 24.447.480 Ft vizsgálati díj megfizetésére kötelezte a felelősöket, és értesítette az illetékes elsőfokú hatóságot, hogy a problémás minőségű, kiszerezésű, illetve előzetes minősítés nélküli borok árusításáért, illetve forgalmazásáért szabják ki a minőségvédelmi bírságokat.

A borászati hatóság 58 bortétel esetében állapította meg, hogy vagy a jogszabályban nem engedélyezett anyagot vagy megengedett anyagot, de nem megengedett mértékben tartalmazott. Ezekben az esetekben hatóságunk értesítette a NAV-ot, akik a termék előállítójával szemben jövedéki eljárást kezdeményeztek.

Folyamatosan végzett ellenőrzési feladatok

- Területi felügyelőink 50 borászati üzemengedéllyel nem rendelkező borászati tevékenységet folytató üzemet derítettek fel, ezek az üzemek csak egyszerűsített adóraktári engedéllyel rendelkeztek (a vállalkozásokat hiánypótlásra felszólítottuk).
- Illegális borászati tevékenységet (Veszprém megye Ugod) egy kereskedelmi egység esetében találtunk, a vállalkozás borászati termékeket forgalmazott hatósági engedélyek nélkül.
- A borászati üzemek működési engedélyeinek kiadásával kapcsolatos ellenőrzési feladatokkal (helyszíni szemlék, hiánypótlások elrendelése, szakhatósági hozzájárulások beszerzése, határozat elkészítése) kapcsolatban 321 db helyszíni ellenőrzést végeztünk.
- A minősítésre beküldött borászati termékek helyszíni (pincészetekben, üzemekben) ellenőrzését és mintázását 172 esetben ellenőriztük.
- A borászati termékek nagykereskedelmi, üzemi, raktári mintázása.
- A borászati termékek helyszíni ellenőrzése a kiskereskedelemben.
- A borászati üzemek helyszíni ellenőrzése (pincekönyv, minősítési bizonylatok áttekintése, a telephely, pince, üzem, raktár működésének jogszerűségének, továbbá a jármű rakományát és a tárolás körülményei, a gyártástechnológia műszaki feltételeinek ellenőrzése.), hivatalos mintavétel laboratóriumi azonosító vizsgálatra.
- 500 hl feletti mennyiségben minősítésre szánt borászati termékeket 899 esetben helyszíni ellenőrzés során mintáztunk.

- A harmadik országból és az EU tagországokból származó borok ellenőrzését és mintázását 282 esetben végeztük.
- Az építési engedélyezési eljáráshoz 74 esetben szakhatósági hozzájáruláshoz szükséges ellenőrzést végeztünk.
- A forgalomba hozatali járulék befizetésének ellenőrzése.
- A borszőlő-feldolgozás és a borkészítés során keletkező melléktermékek kivonását 152 esetben ellenőriztük.
- A társhatóságokkal közösen 28 db közös ellenőrzést szerveztünk. (NAV)
- A melléktermékek kivonásában és a támogatott lepárlásban résztvevő lepárló üzemek ellenőrzése (12 db rendelet szerinti havi 1 alkalom).
- Helyi Borbíráló Bizottságok működését 24 alkalommal ellenőriztük.

Tervszerű ellenőrzéseink végrehajtása mellett előzetesen, kockázatelemzéssel kiválasztott több borászati üzem esetében is szerveztünk titkos csoportos ellenőrzéseket, melyek rendszerint eredményesek voltak. Telefonos vagy levél formában érkezett bejelentésekre is több esetben szerveztünk csoportos ellenőrzéseket, melyeknél a borászati üzem teljes pincei készletét mintavétellel ellenőriztük. Azokban az esetekben, amikor az ellenőrzött ügyfél nem volt közreműködő, a helyi VPOP segítségét is igénybe vettük.

Az országhatáron ki-, illetve beszállított szőlők, mustok, és előállított újborkok szüreti időben történő fokozott ellenőrzését a Borászati Igazgatóság kiemelt feladatként kezelte.

Az előző években sajnos ezeket a szállítmányokat információ hiányában csak véletlenszerűen tudtuk ellenőrizni, ezért örömmel fogadtuk, hogy a külföldről beérkező élelmiszerekre vonatkozó 3/2010. (VII.5.) VM rendelet a harmadik országból vagy tagállamok közötti kereskedelemről származó élelmiszerekre bejelentési kötelezettséget írt elő.

A felügyelők munkájukat az MgSzH Élelmiszerlánc-biztonsági elnökhelyettese által kiadott eljárásrend alapján végezték a Borászati Igazgatóság állományában lévő két borászati főfelügyelő szakmai irányításával.

Kiemelt ellenőrzések

- Forgalomba hozatali járulék ellenőrzése.
- A 2011.06.30-2011.07.31.-ig tartó időszakban felügyelőink kiemelt feladatként kapták a bor forgalomba-hozatali járulék befizetésének ellenőrzését, annak érdekében, hogy felhívjuk a termelők figyelmét a következő időszak befizetési kötelezettségére.
- Az ellenőrzött borászatok kiválasztásánál a Magyar Államkincstártól, Nemzeti Adó és Vámhivataltól kapott adatokat, illetve az Igazgatóságunkhoz érkezett bevallási nyilatkozatokat használtuk fel.

- Helyszíni ellenőrzéseink során a fent megjelölt tárgyidőszak alatt 282 pincészetnél végeztünk járulék ellenőrzést. A pincészeteknél a korábbi bevallási időszakokat is ellenőriztük, melynek során 421 ellenőrzési jegyzőkönyvet vettünk fel.
- Eredményként értékeljük, hogy ellenőrzéseink hatására 10 millió Ft befizetésre került, további 20 millió Ft befizetésére az ellenőrzöttek kötelezettséget vállaltak.
- A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Borászati Igazgatósága 2011. november 9.-én kiemelt feladatként kapta, hogy koordinálja az EU-ból és harmadik országból származó borok fokozott ellenőrzését.
-
- Az országba érkező bejelentett külföldi borokkal kapcsolatban folyamatosan kaptuk az információkat, az élelmiszer-előállítás és forgalmazással kapcsolatos adatszolgáltatásról és nyomon követhetőségről szóló 3/2010. (VII.5.) VM rendelet szerint.
- A 2011. évben tervezett, kiemelt (tavaszi, téli és idegenforgalmi szempontból jelentős területen tartandó) ellenőrzések adatait a Megyei Kormányhivatalok Élelmiszer-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóságai foglalták össze, a kapott feladatok elvégzésre kerültek.

Szankciók

2011. évben, jogsértő magatartás miatt 7 termelő esetében történt 30 napos ideiglenes üzembezárás.

Üzemengedély visszavonás, kereskedelmi egység bezárásának kezdeményezése a tárgyévben nem történt.

Delegálási szerződések

Az MgSzH és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal között létrejött (sűrített szőlőmust alkalmazásának támogatásával kapcsolatos) DSZ/6-2011-es delegálási megállapodás végrehajtása során, felügyelőink 66 helyszíni ellenőrzést tartottak, ahol 146 esetben mintát is vettek.

Akkreditáció

A Borászati Ellenőrző Laboratórium 2011. november 9-i hatállyal a Borászati Hatósági Laboratórium 2011. december 20-i hatállyal érvényes NAT érvényes akkreditációval rendelkezik. A Vizsgálólaboratóriumok működése megfelel az MSZ EN ISO/IEC 17025:2005 szabvány követelményeinek.

Továbbképzés

Folyamatos iskolarendszerű felsőfokú továbbképzésen 1 fő;
1-3 napos szakmai hazai és nemzetközi továbbképzéseken 32 fő vett részt.

Részvétel az EU WineDB adatbank készítésben

A 2010. évi szüret során 51 autentikus szőlőminta begyűjtése és borrá való feldolgozása történt meg. Az Igazgatóság feladata ennek a munkának a koordinálása, és az elkészült autentikus borminták D/H izotóp-arány értékeinek mérése, – (D/H)I, (D/H)II –, SNIF-NMR módszerrel és δC^{13} izotóparányának vizsgálata IRMS módszerrel. A 2011. évi szüretet követően megtörtént az adatbank számára a szőlőmintavétel, ezekből készült autentikus borok folyamatosan érkeznek be az Igazgatóságra, vizsgálatukat folyamatosan végezzük.

Konferenciák és előadások

Tájékoztató előadások borászati felügyelők számára: 2 fő
A Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet (OIV) ülés (Párizs): 1 fő
AROP projekt keretében 2 előadás és egy e-learning formában nyújtott tájékoztatás a szakterületre vonatkozó jogszabályokról: 44 fő

Nemzetközi kapcsolatok

Az Igazgatóság továbbra is részt vesz a Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet (O.I.V.) Analitikai Albizottságának munkájában. Az akkreditált Vizsgálólaboratórium rendszeresen vizsgál bor körvizsgálati mintákat a francia (E.U.R.L. UNION DES ŒNOLOGUES DE FRANCE) szervezésű körvizsgálatokban (CHAÎNE D'ANALYSES U.Œ.F.), és körvizsgálati párlatokat a francia BIPEA és Titruvin szervezésében. Továbbá részt vesz az European Commission Joint Research Centre Institute for Health and Consumer Protection (JRC/IHCP) által szervezett Food Analysis Using Isotopic Technique (FIT-PTS) körvizsgálatok borok és borpárlatok NMR és IRMS vizsgálatára vonatkozó részében.

Szakmai feladat körében bekövetkezett változás

Megyei Kormányhivatalokhoz tartozó borászati termékeket ellenőrző felügyelők borellenőrzésbe történő bevonása.

A 2011. február 3-i felügyelői értekezleten, az újonnan csatlakozott területi felügyelőink megismerkedtek az Igazgatóság szakmai feladataival, és tájékoztatást kaptak a 2011. évre tervezett borellenőrzési tervről.

Segítségül az új szakmai feladatok ellátásához minden kolléga egy CD adathordozóra összeállított joganyag és két borászati szakkönyvet (Borászati zsebkönyv, Borhibák és borbetegségek) kapott.

Az első negyedévben a borászati termékek kiszerezéseire vonatkozó jogszabályok megismertetésére és a mintavételekkel kapcsolatos feladatok betanítására törekedtünk. A két főfelügyelő irányításával már minden kolléga aktívan részt vett több kereskedelmi ellenőrzésben. A márciusi felügyelői értekezlet alkalmával az előzetesen a Kínai piacokon feltérképezett helyszíneken a teljes felügyelői létszámmal csoportos ellenőrzést végeztünk.

A második negyedévben a kereskedelmi és a pincei ellenőrzések menetéről felügyelői értekezleteken adtunk tájékoztatást, felhívva mindenki figyelmét a jogszabályban előírt mintavételekre, illetve az alkalmazható szankciókra és ezek joghelyeire.

A borászati termékek ellenőrzéséhez szükséges hazai és uniós jogszabályokat ismertetve kiemelt figyelmet fordítottunk a magyar bortörvényre és a végrehajtási rendeletére.

A harmadik és negyedik negyedévben az új BOR szakrendszer használatával kapcsolatban az igazgatóságon tartottunk oktatást, továbbá minden felügyelő hozzáférést kapott a BOR teszt programhoz. A programon belül a borászati üzem működési engedélyének kiadása és a hatósági mintavételi jegyzőkönyvek felvételei kerültek bemutatásra, ezek ismerete feltétlenül szükséges lesz a november elejére tervezett éles rendszer használatához.

3.) Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóság (ÁÁI)

Állatvédelmi Osztály

Állatok, állati eredetű termékek, melléktermékek export-import ügyintézése

A nem harmonizált élő állatok és termékek esetén – amelyek kereskedelmére az Európai Unió nem határozott meg állat-egészségügyi feltételeket jogszabályi szinten (például állatkerti állatok, cirkuszi állatok, stb.), – 2011. során összesen 193 esetben végeztük el az egyedi import-engedélyezést, illetve a behozatal állategészségügyi feltételeinek meghatározását.

Az exporttal kapcsolatos ügyintézés keretében Osztályunk az ügyfelek kérelmére vagy hivatalból felvette a kapcsolatot az érintett harmadik országok állategészségügyi hatóságaival a kiviteli feltételek megkérése céljából. A meghatározott állategészségügyi követelmények alapján a tavalyi év során összesen 65 új exportbizonyítvány került jóváhagyásra. A jóváhagyott bizonyítványok felkerültek a hatósági állatorvos számára elérhető informatikai adatbázisba (OÁIR rendszer).

Orosz export:

Orosz audit lebonyolítása, üzemlisták karbantartása

Az orosz hatóság 2011. tavaszán ellenőrzött számos, orosz exportra engedélyezett, valamint az Oroszországi Föderációba exportálni szándékozó élelmiszer-előállító üzemet, és állattartó telepet. Az audit megszervezésében, lebonyolításában és az üzemlisták karbantartásában Osztályunk is részt vett.

Vámuniós bizonyítványok véleményezése

2009. november 27-én az Eurázsiai Gazdasági Szövetség tagországai közül Belorusszia, Kazahsztán és az Orosz Föderáció aláírták a Vámunió megalakulásáról szóló megállapodást, melynek értelmében 2010. január elsejétől közös Vámkódex lépett hatályba. A Vámunió megalakulását követően a tagok megkezdték az egységes behozatali feltételek kidolgozását.

Az Európai Unió és a Vámunió között folyamatosan folynak a tárgyalások és egyeztetések a követelményrendszerrel illetően. Az állategészségügyi feltételekkel és bizonyítványokkal (40 db) kapcsolatban, bevonva az Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatóságot, Osztályunk küldte meg a magyar szakmai észrevételeket. A bizonyítványok harmonizálásáig – a tárgyalások jelen állása szerint 2013. január 1-ig – az érvényben lévő bizonyítványokat lehet használni.

Orosz export- és pre-export bizonyítványok módosítása

Az orosz export- és pre-export bizonyítványok módosítása több esetben is szükségessé vált az év folyamán jogszabály-módosítás miatt, valamint a bulgáriai RSZKF esetek miatt elrendelt orosz exportkorlátozásból fakadóan.

Vízjeles papírok és hologramos matricák nyilvántartása

Az orosz export bizonyítványokat speciális biztonsági – vízjeles – papírra kell nyomtatni, és a szigorú számadás alá tartozó, sorszámozott hologramos matricával ellátni. E szükséges dokumentumokat Osztályunk kezeli, és teljesíti a Megyei Igazgatóságok megrendeléseit, valamint gondoskodik ezek gyári utánpótlásáról.

Állatvédelem:

Tojtyúktartást érintő változások nyomonkövetése, elősegítése

A tojtyúkok védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló 1999/74/EK tanácsi irányelv 5. cikk (2) bekezdésében foglaltak alapján „a tagállamok a fel nem javított ketrecekben a tenyésztést 2012. január 1-jei hatállyal betiltják”. E rendelkezés biztosítása céljából Osztályunk már a 2011-es év elején felmérést végzett, mely során a hagyományos típusú ketrecekkel rendelkező tojtyúktartó telepek tulajdonosainak nyilatkoznuk kellett a rendelet betartása érdekében tervezett vagy megtett intézkedésekről. A nyilatkozatokban a tulajdonosoknak arra kellett kitérniük, hogy 2012. január 1-jétől hogyan kívánják folytatni a termelést, biztosítottnak látják-e 2011-ben a feljavított ketreces, alternatív vagy mélyalmos rendszerre történő áttérés lehetőségét, illetve milyen egyéb módon tudják biztosítani a jogszabályi megfelelést.

A nyilatkozatok bekérése részben a hazai helyzet felmérésére irányult, ugyanakkor fontos figyelemfelhívó szerepe volt a tulajdonosok körében.

A felmérést az év vége közeledtével megismételtük, eleget téve ezzel az Európai Bizottság kérésének. Az év végi uniós tárgyalások eredményeként az Európai Bizottság egy 7 hónapos átmeneti időszakra adott engedélyt (ún. gentlemen's agreement keretében), amely alapján a

---

fel nem javított ketrecekben történő termelés 2012. július 31.-ig folytatható, a tojások korlátozott jellegű felhasználása mellett. Az így termelt, megkülönböztető jelzéssel ellátott tojások kizárólag tojáspor és tojáslé előállítására, valamint tésztagyártó üzemekben használhatók fel Magyarország területén.

Az átmeneti időszakra csak azok a telepek kaphattak engedélyt a Megyei Igazgatóságoktól, amelyek intézkedési terve alapján az engedélyezett tartásmódra történő átállás előreláthatóan megtörténik legkésőbb az átmeneti időszak végére.

Állatvédelmi FVO ellenőrzés megszervezése, lebonyolítása

2011. őszén állatvédelmi tárgyú ellenőrzést végzett hazánkban az Európai Unió Élelmiszerbiztonsági és Állategészségügyi Hivatala (FVO), mely során a tömött liba előállítás, a tollszedés, a sertéstartás, valamint az állatszállítás állatjóléti előírásának megvalósulását vizsgálta két megyében. Az ellenőrzésre történő felkészülésben, valamint annak lebonyolításában Osztályunk aktívan részt vett. Az ellenőrök jelentésük alapján kedvezően ítélték meg hazánkban az állatvédelmi normák betartásának, ellenőrzésének folyamatos fejlődését.

Magyarországról Törökországba indított állatszállítások kivizsgálása

2011. nyaratól több megkeresést is kaptunk európai civil állatvédelmi szervezetektől a Magyarországról Törökországba indított állatszállítások állatjóléti hiányosságaira vonatkozóan.

A szállítmányok egy részét be tudtuk azonosítani a megadott adatok alapján, és kezdeményezni tudtuk az indítás körülményeinek kivizsgálását az illetékes Megyei Igazgatóságnál. Ugyanakkor számos esetben hiányoztak a szállítmányok beazonosításához szükséges adatok.

Mindössze egy-két esetben igazolódtak be a kifogások, a többi esetben alaptalannak bizonyultak. Az állatszállítók a határállomásig megfeleltek az uniós előírásoknak, azonban a határon történő hosszú – olykor több napos – várakozás komoly állatjóléti problémákat idézhet elő. Ennek megoldása feltehetően csak nemzetközi szinten lehetséges – az Unió és a török hatóság együttműködésével.

Állatvédelmi tárgyú jogszabály-tervezetek véleményezése

Az év során módosításra került az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. Törvény, valamint a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. Korm. rendelet, melyek módosító tervezeteinek véleményezése során Osztályunk közreműködött.

Állatvédelmi jelentések

Néhány jellemző adat a megyei állatvédelmi jelentésekből: Állatvágások ellenőrzésére több mint 1100 esetben került sor; az élő állat szállítás állatvédelmi előírásainak történő megfelelést pedig több mint 500 alkalommal vizsgálták a hatósági állatorvosok a részletes ellenőrzési lista alapján.

Az állattartó telepeken az állatjóléti szabályoknak történő megfelelést több mint 1500 esetben ellenőrizték, melynek keretében a libatollszedés és a libák tömésének helyszíni szemléje is több mint 80 telepen történt meg. Kollégáink több mint 20 alkalommal összesen 1,4 millió Ft értékben szabtak ki állatvédelmi bírságot.

Folyamatos tevékenységek:

- Állatvédelmi tárgyú másodfokú ügyek intézése.
- Lakossági, civil állatvédő szervezetektől és a tagállamok hatóságaitól érkezett megkeresések kivizsgálása.
- Ügyfélszolgálati megkeresések megválaszolása.
- Szakmai vélemények megírása.
- Ökológiai gazdálkodás esetén az állatvédelmi vagy behozatallal kapcsolatos engedélyek véleményezése.
- Éves és egyéb állatvédelmi jelentések bekérése-összesítése.
- Nyilvántartások vezetése, karbantartása.
- Kapcsolattartás tagállamok állatjóléti hatóságaival.
- Kapcsolattartás harmadik országok állategészségügyi hatóságaival.
- Brojlertartók, valamint élőállat szállító járművezetők, illetve állatkísérők képzéséhez készített oktatási anyagok jóváhagyása.
- Kedvtelésből tartott állatok szállításának feltételeiről történő tájékoztatások.
- Ügyfelek, illetve a hatósági állatorvosok tájékoztatása export-import vonatkozású kérdésekben telefonon, e-mailben.

Élőállat-kereskedelem Felügyeleti Osztály

Magyarországról Törökországba indított állatszállítások kivizsgálása

Külön ki kell emelni az Élőállat-kereskedelem Felügyeleti Osztály Törökországba indított élőállat export szállítmányokkal kapcsolatos, állatvédelmi jellegű problémáktól eltérő ügykezeléseit.

A török határon jelentkező kezdeti technikai jellegű problémák (300 kg és 12 hó feletti szarvasmarha egyedek esetén a vámtétel tízszeresére emelkedett, a vágóbirkák közé tenyésztésre szán nőivarú egyedek is bekerültek) megoldását nehezítette a bulgáriai előfordulású ragadós száj- és körömfájás járvány, mely az egyedül szóba jöhető kiléptető bolgár határállomást is érintette. Így minden jellegű határ visszautasítás esetén a visszaszállítás nem kerülhetett szóba az említett járványügyi korlátozás miatt.

Később egyéb állategészségügyi problémák is jelentkeztek, például Leptospirosis esetében a török fél a kórokozó ellen hatástalan antibiotikum készítmény használat követelte meg, így pozitív esetek fordultak elő a törökországi karanténban.

Folyamatosan nehézséget okozott az ügyintézésben, hogy a problémákról a határon veszteglő élő állatokat szállító kamionok útján értesültünk. Sajnálatos módon a török fél többszöri kérésünkre sem jelezte hivatalosan problémáit.

A kedvező export helyzet következtében egyre gyakoribbá vált a szomszédos tagállamokból származó szarvasmarha egyedek szabálytalan átjelölése, így magyarként való feltüntetésükkel vált lehetővé a török export. A megyei igazgatóságok feljelentései nyomán 2011. októberében a NÉBIH elnöke is megtette országos feljelentését több megyére terjedő szabálytalan állat átjelölés, állat egyedi jelölés és közokirat hamisítás gyanúja miatt.

A szabálytalanságokra hivatkozva a török illetékes Minisztérium végül 2011. decemberében előzetes értesítés nélkül felfüggesztette országunkból történő élő állat exportját, melyet csak a 2011. év végén bevezetett intézkedések nyomán 2012. év márciusával engedélyezték újra.

A török export ügy fokozott együttműködést kívánt a nyomozó társhatóságokkal (NAV, rendőrség).

Állati melléktermék szabályozás felügyelete

2011. március 4-től kezdődően új EU szintű állati melléktermék szabályozás lett kötelezően alkalmazandó. A megyei Igazgatóságok illetve a nagyobb gazdálkodó szervezetek részére megtörtént a figyelemfelhívás. A nagyobb nyilvánosság tájékoztatására a Hivatal honlapján készült általános útmutató.

http://www.mgszh.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/mgszh_aai/kozerdeku_aai/egyeb_informacio/amt_altalanos_utmutato.html

Az új EU szabályoknak megfelelően nemzeti végrehajtási jogszabályt kellett alkotni a jelenleg még hatályos 71/2003 FVM rendelet helyett. A szövetszerű javaslatunkat 2011. április 18-án nyújtottuk be a Vidékfejlesztési Minisztériumnak. A jogszabály-tervezettel kapcsolatban az év folyamán számos egyeztetést hajtottunk végre a VM-ben a környezetvédelmi szakemberekkel. Ezen egyeztetések következményekétn számos jogszabály értelmezéssel szakvélemény kiadása történt a környezetvédelem részére, illetve egy esetben a Bizottságtól is kértünk állásfoglalást.

Állati melléktermékekkel kapcsolatos országos képzés megszervezésére került sor 2011. november 30-án. Ebben szó esett a készülő végrehajtási rendeletben foglaltakról és külön diáorban a Hulladék-gazdálkodási törvénnyel való kapcsolatáról.

FVO ellenőrzés

A 2012. év januárjában lezajlott szerves trágya és talajjavító FVO ellenőrzés legfőképpen az állati melléktermékekből előállított szerves trágya és talajjavítók hatósági felügyeletének ellenőrzését vizsgálta. Az FVO ellenőrzés ezért az Osztály tevékenységét érintette legfőképpen. A 2011. november 30-án megtartott országos állati melléktermék továbbképzésen részletesen foglalkozni kellett az FVO ellenőrzésre való felkészülés érdekében.

Az FVO ellenőrzéstől függetlenül készült egy tiltott felhasználással (Svédországból származó húsliszt tiltott takarmányozási felhasználása) kapcsolatos ügy következményekétn a szerves trágyákkal és talajjavítókkal kapcsolatban 2011. december 6-án kiadott hatósági szereplőknek szóló elnöki utasítás az Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatósággal illetve a Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatósággal közösen.

Szintén ezen ügy hatására készült az alábbi nyilvánosság számára szóló szerves trágya talajjavító tájékoztató anyag:

http://www.mgszh.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/mgszh_aai/kozerdeku_aai/egyeb_informacio/ofsi_utm.html

Nem derült ki, hogy az FVO ezen ügy okán érkezett-e vizsgáldni hazánkba.

Az Országos Állategészségügyi Információs Rendszer (OÁIR) kapcsolatos feladatok

Az ÁÁI ÉKFO 2011. évben továbbra is folyamatosan kezelte az OÁIR-ral kapcsolatos hozzáférési jogosultságokat. A korábbi, OÁIR fejlesztésével, működtetésével és használatával kapcsolatos szervező és koordináló feladatokat fokozatosan a REFI vette át.

ÁÁI honlappal kapcsolatos feladatok

Az Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóságra vonatkozó weblap naprakészen tartása az ÁÁI ÉKFO koordinálásával. Az Igazgatóság weblapján található nyomtatványok, cikkek, körlevelek (belső honlapon), listák naprakészen tartását az ÉKFO végezte 2011-ben, a tartalomgazdai jogosultságok kiosztása a többi Osztály részére csak 2012-ben került sor. A módosítást követő jóváhagyói jogosultsággal az ÉKFO osztályvezetője rendelkezik.

TRACES hatósági jogosultságkezelés

A 2011. október 24-én írt körlevéllel az élelmiszerlánc-biztonságért felelős elnökhelyettes a TRACES rendszer tagállami hatósági jogosultságkezelését az ÁÁI ÉKFO feladatai közé sorolta, egyúttal ezen utasításban a hatósági hozzáférések igénylésével, megújításával, felmerülő esetleges problémák bejelentésével kapcsolatban eljárásrendet határozott meg.

TIR/ENAR rendszer

A felsővezetés igényének megfelelően 2011. évben az ÁÁI ÉKFO az Állattenyésztési Igazgatósággal közösen, illetve a mellett szakmai felügyeletet gyakorolt és koordinálta a szarvasmarha, sertés, juh/kecske ENAR adatbázis kialakítását, működtetését és fejlesztését, szervezte és irányította az állatok egységes azonosítási és nyilvántartási rendszerének (ENAR, TIR) használatát. Az állategészségügyet érintő ügyeket, eljárásokat már az ÁÁI ÉKFO vette át és intézte. A továbbképzések, ukrán állatjelöléses szakmai delegáció látogatás megszervezését is elvégeztük.

Állategészségügyi határállomások felügyelete

Állategészségügyi határállomási felügyelet témakörében 2011. február 2-án kirendeltségvezetői értekezletre és továbbképzésre került sor. A problémás határállomási ügyekben számos szakmai állásfoglalást adtunk, illetve bizonyos esetekben kértünk az EU Bizottságtól. Ezen a szakterületre jellemző módon 2011. évben is szoros volt az együttműködés a vámhatósággal helyi és központi szinten is.

Továbbképzések

Szakmai továbbképzés

2011. február 2-án határállomási továbbképzés
2011. szeptember 15. FAO Keleti Partnerség állati melléktermék témakör
2011. november 29. ukrán állatjelöléses delegáció TIR/ENAR rendszer bemutatása
2011. november 30-án állati melléktermék országos továbbképzés

Társhatósági keresztképzésben való részvétel

2011. április 29. Rendőrtiszti Főiskola
2011. szeptember 23. és 27. NAV Vám és Pénzügyőri Iskola

Járványügyi Osztály

Más igazgatóságokkal/ hatóságokkal/ szervezetekkel való együttműködés

- Állategészségügyi kofinanszírozási programokkal (Klasszikus sertéspestis (KSP), madárinfluenza (AI), kéknyelv-betegség (BT), szalmonella gyérítési programok, fertőző szivacsos agyvelőbántalmak (TSE), veszettség) kapcsolatban egész évben kapcsolattartás az Európai Bizottsággal, MgSzH Költségvetési Igazgatósággal. 2010-es évről a pénzügyi és technikai jelentések elkészítése, a 2012-es évre vonatkozó társfinanszírozási tervek elkészítése. Féléves és időközi jelentések elkészítése a 2011-es évről a fent említett betegségekkel kapcsolatban az Európai Bizottság részére.
- 64/432/EGK irányelv szerinti jelentés elkészítése és megküldése az Európai Bizottságnak
- 91/68/EGK irányelv szerinti Br. Melitensis éves jelentés elkészítése és megküldése az Európai Bizottságnak.
- EFSA éves zoonózis jelentés elkészítése és megküldése az Európai Bizottságnak.
- Madárinfluenza féléves technikai jelentés elkészítése és megküldése az Európai Bizottságnak.
- OIE féléves jelentés elkészítése és megküldése.
- OIE éves jelentés elkészítése és megküldése.
- OIE éves wild life jelentés elkészítése és megküldése.
- TSE OIE státusz megerősítési dokumentumok elkészítése és megküldése a Vidékfejlesztési Minisztériumnak.
- Ragadós száj- és körömfájás (RSZKF), ragadós tüdőlob OIE státusz megerősítési dokumentumok elkészítése és megküldése a Vidékfejlesztési Minisztériumnak.
- TSE éves technikai jelentés elkészítése és megküldése az Európai Bizottságnak.
- Az Európai Bizottság által társfinanszírozott méhegészségügyi kísérleti felügyeleti program megírása, benyújtása a VM és MgSzH ÁDI együttműködésével.

-
- FVO magyarországi ország átvilágításon való közreműködés az alábbi területeken: KSP, TSE, veszettség, szalmonella mentesítés)
  - PRRS (sertés reprodukciós zavarokkal és légzőszervi tünetekkel járó szindrómája) Nemzeti Mentésítési Terv kidolgozása során kapcsolattartás az MgSzH ÁDI-val.
  - A sertésállományoknak a sertés reprodukciós zavarokkal és légzőszervi tünetekkel járó szindrómájától való mentesítésének szabályairól és a mentesség fenntartásáról VM rendelettervezet véleményezésével kapcsolatosan egyeztetés a Vidékfejlesztési Minisztérium Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztályával.
  - 2011. első félév: Magyarország Európai Unió elnökségének keretén belül az F21.b jelű tanácsi munkacsoport vezetése (Állatorvos-szakértők munkacsoportja). A munkacsoport ülésein került előkészítésre a Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2011. május 16-17-i ülésén elfogadott "A Tanács következtetései a méhek egészségi állapotáról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtott bizottsági közleményről" című dokumentum.
  - Az Európai Bizottság Élelmiszerlánc és Állategészségügyi Állandó Bizottságának ülésein a 2010-es KSP és veszettség társfinanszírozási programokról beszámoló megtartása.
  - Az Európai Bizottság Élelmiszerlánc és Állategészségügyi Állandó Bizottságának aktuális üléseihez szükséges mandátumok szakmai részének összeállítása (pl. takarmányozási tilalom enyhítése).
  - TSE bizottsági munkacsoporti üléseken való részvétel.
  - EFSA zoonózis task force, TSE Biohazard Network és AHAW üléseken való részvétel.
  - OIE reporter trainig programme ülésen való részvétel.
  - Magyarország Aujeszky-betegségtől való hivatalos mentességének elismertetése érdekében az Európai Bizottsággal való szakmai egyeztetések.
  - FAO által a Keleti Partnerség Program keretén belül szervezett képzésen előadások megtartása (gümőkór, veszettség, kéknyelv-betegség).
  - 49/2011 VM rendeletben foglalt megyei hatósági mintavételi adatok megküldése negyedévente a Költségvetési Igazgatóság részére.
  - Állategészségügyi területeket érintő esetekben közreműködés másodfokú hatóságként a megyei igazgatóságok által hozott elsőfokú döntés elleni fellebbezés során. 2011-ben 7 eset érintette a járványügyi osztály működését.
  - Éves járványügyi monitoring terv kiírása a megyei Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóságok részére.
  - Szakmai iránymutatás a megyei Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóságok részére.
  - 2011 tavaszán a megyei Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóságok igazgatóhelyetteseinek értekezlet megtartása.
  - Az ITNET éves jelentés állategészségügyi részének elkészítése.
  - Egyeztetés a szalmonella hatósági mintavizsgálatok díjszabásának változtatásáról (MgSzH ÁÁI, ÁDI, ÉTBI).

-
- Török szarvasmarha exporttal kapcsolatos tárgyalásokban és hazai intézkedések előkészítésében való részvétel.

A fejezetben említett jelentések, másodfokú döntések, tervek időben elkészültek, szakmailag megfelelőnek bizonyultak.

Ellenőrzéseken való részvétel

- Állami Számvevőszéki ellenőrzés során az állategészségügyi területeket érintő kérdéseket illetően dokumentumok átadása, személyes egyeztetés az ellenőrrel.
- Az Európai Bizottság által tartott TSE társfinanszírozást érintő pénzügyi ellenőrzésen való részvétel az MgSzH ÁDI-val közösen. Az ellenőrzés sikeresen lezárult, az ellenőrök kifogásokat nem emeltek.
- Az Európai Bizottság által megrendelt Szalmonella gyérítési programokkal kapcsolatos társfinanszírozási programok ellenőrzésén való részvétel. Az ellenőrzésen részt vett a Költségvetési Igazgatóság az ÁDI, az ÉTbI, az MVH és a megyei Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóságok. Az ellenőrzésről szóló jelentés még nem készült el.
- Megyei Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóságok munkájának ellenőrzése a szakterületi ellenőrzések keretén belül 5 esetben (érintett betegségek: veszettség, TSE, gümőkór) történt meg.

Fogyasztók, vállalkozók képzése, tájékoztatása

- Tájékoztató az Aujeszky-betegség előfordulásáról húsevőkben az MgSzH honlapjára.
- A bulgáriai ragadós száj és körömfájással (RSZKF) kapcsolatos tájékoztatás, kapcsolattartás a katasztrófavédelemmel, fuvarozókkal.
- PRRS egyeztető megbeszélés több sertésenyésztő és érdekképviseleti egyesület részvételével a PRRS Nemzeti Mentésítési Program kidolgozása során.
- Ügyfélszolgálati kérdések megválaszolása állategészségügyi kérdésekben (18 esetben).
- Részvétel az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállításon, az MgSzH standján az érdeklődők tájékoztatása.
- Információs szóróanyag készítése az OMÉK-ra (Tájékoztató a PRRS Nemzeti Mentésítési Tervről címmel).
- Rádióinterjú veszettség elleni oltásról.
- Szalmonella-mentésítéssel kapcsolatos anyagok összeállítása a BTT-s rendezvényekre (pl. Tojás Világnapja).
- Újságcikk a szalmonella gyérítési programok eredményeiről. (Baromfiágazat)

Integrált, egyértelmű jogszabályi környezet kialakítása

- jogszabály módosítások/ új jogszabályok tervezetének véleményezése (179/2009 FVM rendelet, 148/2007 FVM rendelet, 49/2011 VM rendelet, (a sertésállományoknak a sertés reprodukciós zavarokkal és légzőszervi tünetekkel járó szindrómájától való mentesítésének szabályairól és a mentesség fenntartásáról VM rendelettervezet)

Jogalkalmazás javítása a mezőgazdasági szakigazgatásban

- Mezőőröknek tartottak előadásokat Kollégáink a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségekről és a bejelentési kötelezettség alá nem tartozó betegségekről öt vidéki nagyvárosban.

Megyei jelentések gyűjtése, rendszerezése

- Ide tartoznak a bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző betegségekről szóló havi jelentések, a TSE monitoringról szóló havi megyei jelentések, a hatósági mintavételekkel kapcsolatos havi megyei jelentések, az Aujeszky-betegség vizsgálatairól szóló éves megyei jelentések, a 64/432/EGK irányelv alapján jelentendő betegségekről szóló éves megyei jelentések, a Brucella Melitensis monitoring vizsgálatokról szóló éves megyei jelentések összesítése, kiértékelése.

4.) Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság (ÁDI)

Az Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság laboratóriumai Budapesten országos, Debrecenben és Kaposváron területi illetékességgel végeznek vizsgálatokat. Az Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság 18 fertőző betegség esetében tölti be a nemzeti referencia laboratórium feladatait. Az intézet vizsgáló-laboratóriumait a Nemzeti Akkreditáló Testület az MSZ EN ISO 17025:2005 szabvány szerint akkreditálta. Az akkreditálási státuszunk a strukturális átszervezések miatt veszélybe került. A probléma megoldása folyamatban van.

Az Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság funkciója a jogelőd Országos Állat-egészségügyi Intézet 1928-ban történt alapítása óta nem változott, feladatai ugyanakkor folyamatos változáson mennek keresztül, amely az intézet szerkezeti felépítésének átalakítását tették szükségessé. A folyamatos létszámleépítések következményeként összevonásra kerültek olyan diagnosztikai tevékenységek, amelyeknek az ellátása csak speciálisan képzett szakemberekkel lehetséges.

Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság szakmai tevékenységét 2011-ben az alábbi kötelezettségek teljesítése határozta meg:

- a fertőző és egyéb okból kialakult betegségek okainak tisztázása;
- a klinikai, kórbonctani és járványtani ismeretek alapján megállapított betegségek laboratóriumi módszerekkel való igazolása;

- ellenőrző vizsgálatok elvégzése; megbetegedések, vagy a termelés elmaradása esetén a takarmányok, takarmánykeverékek toxikológiai, mikrobiológiai és egyéb vonatkozású vizsgálata;
- anyagforgalmi betegségek biokémiai vizsgálata;
- az intézet részt vesz egyes állatfajok meghatározott betegségektől országos terv szerinti mentésében, az állatokról az emberre terjedő betegségek vizsgálatával közvetlenül szolgálja a közegészségügyet is;
- az intézet munkatársai alkalmazott kutatással is foglalkoznak. Szakemberei részt vesznek az állatorvosok és mezőgazdasági szakemberek továbbképzésében, továbbá szakértői és szaktanácsadási tevékenységet folytatnak;
- kutató-fejlesztő tevékenységével az Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság részt vesz a nemzetközileg fontos kutatási feladattervek és programok megvalósításában és kutatásokat végez saját vizsgáló módszerei fejlesztése érdekében.

2011-ben 776.300 mintából több mint 1,4 millió vizsgálatot végeztünk el. Egy-egy vérmintából gyakran többféle vizsgálatra is sor kerül, ami a jelenlegi kapacitásunk mellett rendkívül megterhelő.

A szarvasmarha brucellosis felderítésére 384.640, míg szarvasmarha-leukosis kapcsán 194.600 vizsgálatot végeztünk az elmúlt évben. A szarvasmarha vérmintákból 72.800 vizsgálatra került sor IBRgE, míg 27.400 IBRgB- ELISA-val. Paratuberculosis kapcsán 72.800 szerológiai vizsgálatot hajtottunk végre.

Az MgSzH 2010 decemberében felmérő programot indított a kis- és nagylétszámú ismeretlen státuszú sertésállományok PRRS fertőzöttségével kapcsolatban. Ennek keretében 69.000 vizsgálatra került sor 2011-ben. PRRS kapcsán összesen 102.500 szerológiai vizsgálatot végeztünk el.

Az elmúlt évben is folytattuk a kilőtt vaddisznókból származó vér- (n=33.600, ELISA) és szervminták (n=21.000, PCR) klasszikus sertéspestis felderítésére irányuló szűrővizsgálatát. A háztáji sertésállományokból származó mintákból 15.600 szerológiai és 460 PCR vizsgálatot végeztünk el.

A kisüzemi sertésállományok Aujeszky-betegség felderítése céljából (n= 53.888) elrendelt felmérő vizsgálatára 2011-ben is sor került. Emellett a nagyüzemek ellenőrző vizsgálata is folyt. Az Aujeszky-monitoringgal párhuzamosan a kisüzemek brucellózis vizsgálatát is elvégeztük. A sertésbrucellosis felderítésére 50 ezer szerológiai vizsgálatot végeztünk el.

A bluetongue vizsgálatok száma (n=29 963) nem emelkedett. A TSE-gyorstesztel 75.897 mintát vizsgáltunk meg. A veszettség vizsgálatok száma 8072 volt.

2011-ben összesen 3853 emlős hulla, szerv és magzat és/vagy magzatburok, továbbá 727 vad, állatkerti illetve laboratóriumi állat került kórbonctani és egyéb kiegészítő (bakteriológiai, kórszövettani, immunhisztokémiai) vizsgálatra.

Madárinfluenza szeropozitivitás felmérésére 26.462 vizsgálatot végeztünk. A baromfipestis elleni vakcinázás hatékonyságának ellenőrzésére 4.274 minta került vizsgálatra, melyek alapján megállapítható, hogy a szülőpár állományok védettsége megfelelő, azonban a brojler állományok jelentős része nem teljesíti a rendeletben előírt feltételeket. Egyéb vírusos eredetű fertőző betegségek (Marek-betegség, Derzsy-betegség, fertőző bronchitis, fertőző bursitis, reovírus, fertőző gége-és légcsőgyulladás, fertőző agy- és gerincvelő gyulladás, csirkeanémia,

egg drop syndrome, hemorrágiás bélgyulladás, avian pneumovírus) felderítésére, illetve a vakcinázás hatékonyságának ellenőrzésére irányuló szerológiai monitoring során 7.451 vizsgálatot végeztünk el.

2011-ben 1.086 házi- és vadonélő állat szervmintáiból történt gümőkór-kimutatásra irányuló bakteriológiai vizsgálat. Ez megfelel az utóbbi évek –emelkedett- mintaszámának. Emlős magzatokból és hullákból 935 esetben végeztünk *Brucella* tenyésztést. Ez jelentős emelkedést mutat (2010-ben 325), aminek egyik oka lehet a több sertésállományban kimutatott *Br. suis*-fertőzöttség, és az ezt követően, egyes megyékben elrendelt *Brucella*-monitoring. 2011-ben 3.409 esetben végeztük el a szarvasmarhák *Campylobacter fetus subsp. veneralis* fertőzöttségének vizsgálatát.

2011-ben vállalkozói megrendelésre 8.058, továbbá hatósági mintaként 4.100 minta-pool került *Salmonella*-vizsgálatra.

2011-ben 260 bélmintát dolgoztunk fel az antibiotikum-rezisztencia monitoring vizsgálatok során. Beszerzésre került egy „microplate-leveshígítás” elvén működő, MIC-érték meghatározásra alkalmas antibiotikum-rezisztencia vizsgáló készülék (TREK-Sensititre), amellyel a nemzetközi elvárásoknak megfelelő színvonalon 157 *Campylobacter*, 418 baromfi és 46 sertés eredetű *Salmonella* leveshígításos rezisztencia vizsgálatot készítettünk el. A baromfi-eredetű *Salmonella* törzsek többsége a költségtakarékosság jegyében, a NÉBIH-ÉTbI Nemzeti Salmonella Referencia Laboratóriuma által szerotipizált törzsek közül került ki. 2338 korongdiffúziós rezisztencia vizsgálatot végeztünk a rutin diagnosztika során.

A 2011. évben a különböző baromfifajokból beküldött mintaszám (n=34.274) csökkenést mutatott a 2010. évi minták számához képest. Ezen belül a budapesti laboratóriumban 2011. évben a liba vizsgálati anyag számában emelkedés, a pulyka és a kacsza minták számában pedig csökkenés volt tapasztalható. A debreceni laboratóriumban a fajok megoszlása nagyjából egyezést mutat a korábbi évekkel.

Összesen 14.438 parazitológiai mintát vizsgáltunk. A 99/2003/EK irányelvnek megfelelően az EK Parazitológiai Referencia Laboratóriumával szoros együttműködésben folytattuk az *Echinococcus*- és *Trichinella*-fajok hazai elterjedtségével kapcsolatos vizsgálatainkat. Az 1266/2007/EK rendeletnek megfelelően folytattuk a kéknyelv-betegség vektor *Culicoides*-fajok előfordulásával kapcsolatos faunisztikai jellegű és szezonális vizsgálatokat. Idén 16 megyéből beküldött, 21 mintavételi pontról származó, 84 mintát vizsgáltunk. Először szerveztünk körvizsgálatot az MgSzH ÉTbI alá tartozó *Trichinella* vizsgáló laboratóriumoknak. Az első körvizsgálatban 9 akkreditált *Trichinella* vizsgáló laboratórium közül 3 ért el megfelelő eredményt. A módszer kritikus pontjainak ismertetése és a módszer validálása után az ismételt körvizsgálatban részt vett 6 laboratórium közül 5 megfelelő eredményt ért el és csak egy laboratórium eredménye volt kétes. Mindez arra utal, hogy az akkreditált státusz megszerzése, a megfelelő módszer használata, a módszer kritikus pontjainak ismerete és a módszer validálása együtt elégségesek csak a *Trichinella* lárvák nemzetközi követelményeknek megfelelő kimutatásához.

Összesen 5.715 halat vizsgáltunk. Az ország 126 gazdaságának 136 járványtani tőegységéből végeztünk ellenőrző vizsgálatot, amelynek során 3.907 pontyot, 45 ezüstkárászt, 150 keszgefélét és 6 ponty ivarterméket vizsgáltunk vírusizolálással és molekuláris biológiai módszerrel.

Összesen 7.037 db lépet és 411 méhcsaládot vizsgáltunk. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (OMME) felkérésére az ország egész területéről származó 47 problémás méhészetben 144 méhcsalád *Varroa*- és *Nosema*-fertőzöttségének vizsgálatát végeztük el.

Az elmúlt évben az Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság laboratóriumai több, a nemzetközi referencia laboratóriumok által szervezett körvizsgálatban vettek részt. Munkatársaink munkájuk mellett részt vesznek az oktatásban és a különböző non-profit szervezetek munkájában, ill. 159 alkalommal végeztek helyszíni vizsgálatot.

Összefoglalásképpen megállapíthatjuk, hogy 2011-ben az előző évhez viszonyítva a vizsgálatra beküldött minták száma - a jelentős élőállat kivitelnek köszönhetően- 45.135-el, míg az elvégzett vizsgálatok száma 120 ezerrel emelkedett.

5.) Állatgyógyászati Termékek Igazgatósága (ÁTI)

Az Állatgyógyászati Termékek Igazgatósága az állatgyógyászati termékek engedélyezése és ellenőrzése területén látja el a hazai valamint a Magyarországra vonatkozó EU tagállami feladatokat. Az ÁTI alapfeladata az állatgyógyászati készítmények forgalomba hozatalának, előállításának és forgalmazásának engedélyezése, valamint a termékek előállításának, forgalmazásának és minőségének hatósági felügyelete. Az Igazgatóság szakmai feladatainak körében 2011. során változás nem történt.

Állatgyógyászati készítmények (állatgyógyászati gyógyszerkészítmények és oltóanyagok) törzskönyvezési eljárása és forgalomba hozatalának engedélyezése nemzeti és közösségi (kölcsonös elismerésen alapuló és a decentralizált) eljárásban

Az Állatgyógyászati Termékek Igazgatósága egyik legfontosabb alapfeladata az állatgyógyászati készítmények törzskönyvezése. Az engedélyezési eljárások száma az elindított új kérelmek, ill. a forgalomban lévő készítmények gyártástechnológiai és egyéb változásainak függvénye, különös tekintettel a tudományos/technológiai fejlődés következtében fellépő szakmai követelmények változásaira és a változó piaci környezet hatására.

2011-ben lezárt eljárások száma: 2128;

- új készítmény törzskönyvezése: 101;
- megújítás: 159;
- módosítás: 1145;
- törlés, elutasítás: 59;
- Centrális engedélyezési eljárásban co-rapporteuri feladat ellátása: 1;
- Centrális eljárásokhoz kapcsolódó fordítás-ellenőrzések száma: 57;
- Egyéb eljárások eseti engedély: 51;
- állat-egészségügyi szakvélemény: 19;
- gyakorlati kipróbálási engedély: 31;
- hatósági igazolások, bizonyítványok: 501;
- nyilvántartásban vétel: 4.

Állategészségügyi biocidok, gyógyhatású készítmények, ápolószerek és segédanyagok, vérkészítmények engedélyezési eljárásai

2011-ben lezárt eljárások száma: 456;

- állat-egészségügyi biocidok: 73;

- gyógyhatású készítmények és ápolószerek: 383.

Vérkészítményekre vonatkozó kérelem 2011-ben nem érkezett.

A törzskönyvezési/engedélyezési eljárások részét képezi a készítmények regisztrációs mintáinak laboratóriumi vizsgálata és a törzskönyvi vizsgálati módszerek ellenőrzése.

A jogszabályban előírt követelményeknek megfelelően a készítményekre vonatkozó nyilvános adatokat és információkat az Igazgatóság a honlapon közzétette.

Állatgyógyászati készítmények gyártásának és behozatalának engedélyezése és ellenőrzése

Az ÁTI helyszíni ellenőrzések eredményei alapján, az előírt követelmények teljesítése esetén adja ki a hazai gyártóhelyi engedélyeket. Az Igazgatóság a létesítmények ellenőrzéseit a kockázatelemzésen alapuló éves GMP ellenőrzési terv alapján végzi.

- Gyártóhelyi engedélyezési eljárások száma: 29
- (engedély részleges felfüggesztése 2 esetben)
- GMP igazolások kiállítása: 20
- Törzskönyvezési eljáráshoz kapcsolódó szakvélemények száma: 10
- Rendszeres GMP inspekciók (tervezett ellenőrzések) száma: 28
- Alaki hibás gyártási tételek forgalmazásának engedélyezése. 273

Nagykereskedelmi tevékenység engedélyezése és ellenőrzése

- Engedélyezési eljáráshoz kötődő GDP inspekciók száma : 11
- Általános GDP inspekciók száma: 44

Az Igazgatóság az ellenőrzéseit a kockázatelemzésen alapuló éves GDP ellenőrzési terv alapján végzi.

Piacfelügyelet

A hazai piacfelügyeleti ellenőrzés során a mintavételt a megyei kormányhivatalok az ÁTI által összeállított és kiadott éves mintavételi terv alapján végzik. Az éves mintavételi terv az EDQM/EMA kockázatelemzésen alapuló értékelési rendszere alapján kerül összeállításra. Az ellenőrzés koordinálása, kiértékelése és a szükséges intézkedések meghozatala az ÁTI feladata. Az állatgyógyászati készítmények minőségének laboratóriumi ellenőrzését az Igazgatóság OMCL Laboratóriumai végzik.

Hazai piacfelügyeleti eljárások

Az érintett megyék száma: 3

Ellenőrzött forgalmazó/gyártó: 9

Az éves mintavételi tervben előírt ellenőrzések 32%-ban valósultak meg. Egy megyében a tervezett mintavétel nem történt meg. Hét termék ellenőrzésére a behozatal hiányában valósult meg, hét oltóanyag vizsgálatára pénzügyi fedezet hiányában nem került sor.

Közösségi szintű piacfelügyeleti eljárások, tagállami együttműködés alapján

A közösségi eljárásokban engedélyezett készítmények az európai közösség egész területére kiterjedő egységes piacfelügyeleti ellenőrzéseit a tagállamok gyógyszerügyi hatóságai és OMCL laboratóriumai az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) és a tagállamok éves mintavételi és vizsgálati tervei alapján végzik. Az eredmények az EU védett adatbázisaiban a tagállamok hatóságai számára hozzáférhető. A szükséges intézkedések meghozatala MR és DC eljárásban engedélyezett készítmények esetén a tagállamok feladata, központi eljárással törzskönyvezett készítmények esetén az EMA felelőssége.

Centrálisan engedélyezett készítmények uniós piacfelügyeleti eljárásaiban való részvétel 2011-ben:

- vizsgálati programban keretében 4 projekt, 208 minta ellenőrzése;
- mintavételi program keretében 1 projekt, 1 termék mintavételi eljárása;
- MR/DC termékek uniós piacfelügyeleti eljárás keretében 2011-ben:
- 7 vizsgálati projektben való részvétel.

Oltóanyagok tételes felszabadítása

Az oltóanyagok uniós tételes felszabadítását az európai hatóságok a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően a termék minőségi tanúsítványa alapján (OBPR rendszer), vagy laboratóriumi ellenőrző vizsgálata alapján (OCABR rendszer) végzik. A behozatalra bejelentett vakcinák száma az előző évekhez képest 2011-ben jelentősen nem változott. A vizsgálatok számát csökkentheti, ha az adott tételhez más hatóság által kiállított vizsgálati eredményt mellékelnek, ill. növelheti, amennyiben vizsgálatokat a gyártó/engedélyes felkérése alapján a magyar hatóság OMCL laboratóriuma végzi el.

Mintavételi kérelmek összes száma: 905

- vizsgálat alapján (OCABR): 178 tétel
- minőségi tanúsítvány alapján (OBPR): 727 tétel

A termék csomagolóanyaga és használati utasítása 88 oltóanyag esetén került ellenőrzésre.

Feltételezett minőségi hibák kivizsgálása; Rapid Alert jelentések fogadása és kiadása

- Nemzetközi Rapid Alert jelentések fogadása: 117
- Rapid Alert jelentés kiadása: 2

A szükséges intézkedéseket az ÁTI minden esetben megtette.

Pharmacovigilance rendszer működtetése

A pharmacovigilance rendszer (RAS) működtetése magába foglalja a pharmacovigilance bejelentések fogadását és indítását, a bejelentések értékelését és kivizsgálását, a benyújtott rendszeres gyógyszerbiztonsági jelentések (PSUR) értékelését, valamint az EU Eudragilance rendszerébe (pharmacovigilance információs adatfeldolgozó hálózat) történő információszolgáltatást és adatbevitelt.

A pharmacovigilance bejelentések összes száma: 25

7 állatgyógyászati gyógyszerkészítmény

18 oltóanyag

A készítmények alkalmazását követően 2 esetben nem súlyos mellékhatásokat, 17 esetben súlyos mellékhatásokat jelentettek, 4 esetben a készítmény hatékonyságának hiányát feltételezték. A bejelentések értékelése és kivizsgálása megtörtént.

Gyógyszerbiztonsági jelentések értékelése:

PSUR jelentések száma: 651 (72 centrális, 327 MRP/DCP, 111 nemzeti)

PSUR szakvélemény: 164 (8 MRP/DCP, 15 PSUR work sharing).

Pharmacovigilance inspekciók száma: 9 engedélyes esetén, az EU egységes követelményrendszernek megfelelően, éves PHV inspekciós terv alapján.

Hatósági felügyelet, jogszabálysértések kivizsgálása, szankciók

- Jogszabálysértési ügyek száma: 30
- Kapcsolódó helyszíni kiszállások: 22
- Rendőrségi eljárás: 2

Szankcionálás: 14 esetben élelmiszerlánc-felügyeleti bírság kiszabása
6 esetben figyelmeztetés (határozatban)

Kiszabott bírságok összértéke: 9.480.000 Ft

Megyei igazgatóságok koordinációja

A szakterületi ellenőrzések végrehajtása:

Az ÁTI két témában összesen 24 ellenőrzést tervezett, melyből 15 valósult meg. Az éves tervet és az ellenőrzési jelentést az ÁTI a REFI-nek megküldte.

Az év során az ÁTI ellenőrzési kampányt szervezett és hajtott végre az állatgyógyászati készítménynek nem minősülő állatgyógyászati termékek és a szabadon forgalmazható állatgyógyászati készítmények ellenőrzésére. Az ellenőrök számára részletes útmutató készült. A kampányban az ÉTbI közreműködött.

A GDP inspekciók végrehajtását megelőzően az ÁTI a hatékonyság növelése és a kétoldalú információcsere elősegítése céljából minden esetben felvette a kapcsolatot az érintett megyei kormányhivatallal és felhívta a figyelmet a közös/egyidejűleg lefolytatható ellenőrzések lehetőségére.

Két állatgyógyászati termék kiemelt ellenőrzésének végrehajtása a megyei kormányhivatalokkal és az ÉTbI-vel együttműködve.

Országos Gyógyszer-felügyeleti Értekezlet tartása: 2011. szeptember 15-én.

Az MgSzH (NÉBIH) e-learning programjához kapcsolódóan (ÁROP) két jogszabály oktatási tananyagát elkészítette, az oktatásban több mint 100 hatósági állatorvos vett részt.

Tagállami státuszról adódó nemzetközi feladatok

Az Európai Gyógyszerügynökség és az Európai Bizottság, valamint az Európa Tanács Európai Gyógyszerminőségi Igazgatóság szakmai munkacsoportjainak munkájában az ÁTI szakterületi szakértői a szervezetek éves munkaterve alapján vesznek részt. 2011-ben 13 munkatárs 30 munkacsoport munkájában, összesen 83 ülésen vett részt.

EU soros elnökséggel kapcsolatos szakterületi feladatok ellátása során az ÁTI négy ülés szervezésében, szakmai programjának összeállításában, lebonyolításában és az ülések vezetésében vett részt (OGYI-val és VM-el együttműködve).

Az ÁTI laboratóriumai a Hivatalos Gyógyszerellenőrző Laboratóriumok közötti együttműködésben az EDQM és EMEA éves munkaterve alapján vesznek részt.

Az Igazgatóság nemzetközi jelentési kötelezettségének határidőre eleget tett:

MRA –Maintenance Programme Annual Report
EDQM OMCL Annual Report of Activities, Pharmaceuticals
EDQM OMCL Annual Report of Activities, OCABR/OBPR
EMA Public Declaration of Interests and Confidentiality Undertaking

Tagállami együttműködéshez szükséges informatikai kötelezettségeknek az Igazgatóság eleget tett.

MR/DC eljárások adatainak CTS rendszerbe való rögzítése
EudraGMP alkalmazásba történő folyamatos adatbevitel
EudraVigilance alkalmazásba történő folyamatos adatbevitel
EDQM MRP/DCP adatbázisba való adatbevitel
EDQM Inventory adatbázisba való adatbevitel

Laboratóriumi tevékenység

A Gyógyszerkönyvi Egyezmény (2000. évi XXXI. Törvény) és a szakterületre vonatkozó uniós előírások alapján az ÁTI OMCL laboratóriumai vizsgálataikat a PhEur monográfiák alapján, a gyártó által a készítmény törzskönyvi dokumentációjában leírt vizsgálati módszerrel, vagy adott feltételek teljesülése esetén saját fejlesztésű validált screen módszerrel végzik.

A 2011-évből a laboratóriumok 932 termék-minta ellenőrzése során 6109 vizsgálatot végeztek el. Az adatok a kutatási, módszerfejlesztési és a minőségbiztosítási feladatokhoz kapcsolódó vizgálatszámot nem tartalmazza.

A laboratóriumok vizsgálati tevékenysége

- törzskönyvi minták vizsgálata
- hazai piacfelügyeleti eljárások során vett minták vizsgálata
- centrálisan engedélyezett készítmények uniós piacfelügyeleti vizsgálata
- közösségi eljárással (MR, DC) engedélyezett készítmények uniós piacfelügyelet vizsgálata
- pharmacovigilance esetek kivizsgálásához kapcsolódó vizsgálatok végzése
- minőségi hiba kivizsgálásához kapcsolódó vizsgálatok végzése
- gyártásengedélyezési eljáráshoz kapcsolódó vizsgálatok végzése
- oltóanyagok tételes felszabadító vizsgálatai
- gyakorlati kipróbáláshoz kapcsolódó vizsgálatok

Európai gyógyszerkönyvi monográfiák kidolgozásában való közreműködés, PhEur referenciamintabank létrehozásában való részvétel:

A PhEur monográfiákban közzétett ellenőrző vizsgálati módszerek (alapanyagok és készítmények) interlaboratóriumi validálását és a monográfiák bevezetés előtti véleményezését a laboratóriumok az EDQM munkterve alapján végzik. Gyógyszerkönyvi standardok (Certified Reference Materials) deklarált értékeinek (hatóanyagtartalom, hatáserősség, szennyezők, fizikaikémiai paraméterek) meghatározását a laboratóriumok az EDQM CRS Establishment Collaborative Trials Annual Programme szerint végzik 2011-ben a Gyógyszer Analitikai laboratórium 6 vizsgálati program vett részt.

Körvizsgálatokban való részvétel

A körvizsgálatokat az EDQM szervezi az OMCL Network Quality Management Program keretében. A vizsgálatokban a WHO-al kötött egyezmény keretében közel 150 laboratórium vesz részt. 2011-ben az ÁTI laboratóriumai 4 körvizsgálati programban vettek részt (3 EDQM és 1 egyéb nemzetközi körvizsgálat). A laboratóriumok vizsgálati tevékenységének megfelelése a körvizsgálatokban igazolt.

Módszerfejlesztés, kutatás

A laboratóriumok a vizsgálati tevékenységükhöz szükséges módszerfejlesztési tevékenységüket a felmerülő igényeknek megfelelően végzik. Az állategészségügyi biocidok, gyógyhatású készítmények, ápolószerek és segédanyagok engedélyezési eljárásához kapcsolódóan a kérelemhez benyújtott termék-minták minőségellenőrző laboratóriumi vizsgálatához szükséges módszerfejlesztési feladatokat a laboratórium elvégezte. 2011-ben az igazgatóság 5 nemzetközi kutatási programban vett részt:

Macsák fertőző hashártyagyulladás vírusa elleni újgenerációs oltóanyag fejlesztése;
Improve tools and strategies for the prevention and control of classical swine fever (CSF_goDIVA);
European consortium on neutralizing antibodies using gp41 (EuroNeut-41);
Bio-preparedness measures concerning prevention, detection and response to animal bio-terrorism threats;
A hepatocelluláris karcinóma intrahepatikus recidívájának adjuváns vírusterápiája.

NAT akkreditálási eljárás

A NAT által lefolytatott eljárás során a Gyógyszer Analitikai laboratórium igazolta, hogy minőségirányítási rendszere és vizsgálati tevékenysége megfelel az MSZ EN ISO/IEC 17025:2005 szabvány követelményeinek. A NAT az AI-11631/2011 számú határozatában a laboratórium NAT- 1-1094/2011 nyilvántartási számon, a 2011. november 23-tól 2015. november 22-ig érvényesen a hivatkozott szabványnak való megfelelést igazoló akkreditált státuszt odaítélte.

Járványvédelem

Az ÁTI feladatát képezi a járványvédelmi készletben lévő immunológiai készítmények minőségének ellenőrzése, kezelése és nyilvántartása (folyamatos feladatellátás).

Az Igazgatóság az év során részt vett az állatgyógyászati készítmények közbeszerzési eljárásában, a beszerzésének lebonyolításában (2x3), a közbeszerzési eljárás keretében szolgáltatási szerződés előkészítésében, megkötésében (2), valamint az Rszkf antigén gyártására és tárolásra kötendő antigén bank szerződés lezárásában és az új közbeszerzési eljárásában (4).

6.) Állattenyésztési Igazgatóság

Ellenőrzések, felülvizsgálatok, engedélyezések:

Az Állattenyésztési Igazgatóság fenti feladatait a központi főfelügyelőkkel (9 fő), valamint a megyei Kormányhivatalok állattenyésztési főfelügyelőivel (22 fő) látta el. 2011-ben a vonatkozó jogszabályoknak, valamint az elfogadott Állattenyésztési Ellenőrzési és Felülvizsgálati Szabályzatnak megfelelően az alábbi hatósági helyszíni ellenőrzéseket végeztük el:

Ellenőrzés/felülvizsgálat típus	Elvégzett ellenőrzés/felülvizsgálat db
Tenyésztőszervezeti felülvizsgálatok valamennyi állatfajban	114
Telepi ellenőrzések szarvasmarha fajban	1010
Telepi ellenőrzések juh és kecske fajokban	448
Telepi ellenőrzések sertés fajban	68
Telepi ellenőrzések ló fajban	246
Telepi ellenőrzések kisállatfajok esetében	442
Engedélyezések (baromfi-és halkeltetők, MTA, spermatárolók, méhanya nevelő telepek)	57
MVH-s támogatások ellenőrzése	711
Vágás utáni vágott test minősítés ellenőrzése vágóhidakon	512
Mindösszesen:	3.608

A fenti területi ellenőrzési feladatok jelentős része 2011.01.01-től a megyei Kormányhivatalokhoz került. A megfelelő ellenőrzésszám biztosítására megyénként lebontott

---

munkatervet állítottunk össze, mely 91 %-ra teljesült. A 2011-ben elvégzett 12 db szakmai felüyeleti ellenőrzésen tapasztaltak alapján ugyanakkor az alábbiakat állapítottuk meg:

- Több megyében a felügyelők személyében többször is változások történtek. Emiatt ezen megyékben a munkaterv szerinti ellenőrzésszám nem teljesült, sőt, jelentős elmaradás volt tapasztalható.
- Az újonnan kinevezett felügyelők esetében a munkavégzéshez szükséges speciális ismeretek megszerzése terén hiányosságok voltak, tekintve, hogy külön oktatás tartására nem volt lehetőség sem munkaszervezési sem gazdasági okokból.
- A kinevezett felügyelőknek a Kormányhivataloknál egyéb feladatokat is el kell látni. Ezeket a feladatokat a kollégák gyakran a tenyésztési hatósági munka rovására tudják csak ellátni. Más területen végzett kampány jellegű munkák esetén a tenyésztési hatósági munkákat akár több hónapon keresztül nem végzik.
- A gazdasági megszorítások hatásaként - elsősorban az év második felében - a kilométer keretek csökkentése lehetetlenné teszi a területi ellenőrzések végzését.
- Az elvégzett ellenőrzések állatfajonkénti megoszlása több esetben meglehetősen egyoldalú volt, jelentős eltolódást mutatva egyes preferált állatfajok irányába. Ugyanakkor a munkaértekezleteken prioritásként kiemelt engedélyköteles tevékenységek ellenőrzése terén jelentős elmaradás volt 2011-ben.

2011. évben 3 tenyésztőszervezet kapott ideiglenes elismert, 1 baromfi, 1 hal és 1 szarvasmarha fajta fenntartására. 5 tenyésztőszervezet elismerése került visszavonásra és 5 – 1 tyúk, 1 kacs, 1nyúl, 2 hal – fajta került törlésre.

Az Állattenyésztési Igazgatóság az MVH-MgSzH szakértői együttműködési megállapodások keretében a DSZ/9/2011. és a DSZ/10/2011. sz. szerződések alapján a következő tevékenységeket végezte el 2011-ben:

DSZ/9/2011:

- ALI-TIR-ENAR adatátadás
- Őshonos támogatás helyszíni ellenőrzések (34 db)

DSZ/10/2011:

- ALI-TIR-ENAR adatátadás
- Sertés hús magántárolás ellenőrzés (21 db)
- Anyakecske helyszíni ellenőrzés (22 db)
- Anyajuh ellenőrzés (308 db)
- Anyatehén ellenőrzés (326 db)

A 2011-es évben tapasztalt problémák:

- A 2011-re vonatkozó szerződések csak március hónapban kerültek aláírásra, az ellenőrzések ugyanakkor már januárban megkezdődtek.
- Az anyajuh és anyatehén ellenőrzések során a munkacsúcsok miatt alkalmanként a megyei Kormányhivataloknál dolgozó állattenyésztési felügyelőket is be kellett vonni a feladatellátásba (kb 80 ellenőrzés). A teljesítésigazolást és pénzeszköz átadást megalapozó megállapodások a legtöbb megyével azonban csak az év végén kerültek aláírásra.

- Az adatátadások során év közben jelentkező plusz igények miatt (juh elektronikus jelölés támogatás, őshonos támogatás adatátadás) több módosítást ill. informatikai fejlesztést kellett végrehajtani, ezekre 5 M Ft értékben utólagosan kötöttünk megállapodást az MVH-val.
- A 2010-es támogatási évről áthúzódó ellenőrzések (335 db) elszámolása késve történt meg.

A 2012-es évre vonatkozó észrevételek:

- A 2012-re vonatkozó megállapodás tervezetekben több olyan új jogcím ellenőrzése is szerepel (pl őshonos in vitro és ex situ génmegőrzés), melyekre az adatátadás konkrét tartalma külön paraméterezendő, így plusz informatikai fejlesztések elvégzésére lesz szükség 2012-ben.
- Az MVH új igényként 2012-re közvetlen hozzáférést kért az OLIR és a Sertés Törzskönyvi Rendszerhez (STR). Ehhez mindkét rendszerben komoly fejlesztés szükséges (közös partnertörzs és objektumtörzs kialakítása, adatjogosultsági modul és adatlekérdezési modulok kiépítése)
- A Kormány a lovas ágazat működtetésének fenntarthatóságát és a jelenlegi állapotának javítását kiemelten fontos feladatnak tartja, ezért 2012. március 12-én megjelent a Nemzeti Lovas Programban meghatározott feladatokról és a kiemelt feladatok végrehajtásához szükséges intézkedésekről szóló 1061/2012. (III. 12.) Korm. határozat, mely szintén tartalmazza az OLIR fejlesztésének szükségességét,
- Az Állattenyésztési Igazgatóság szűkös humán erőforrásai miatt 2012-ben előreláthatóan fokozottabb mértékben lesz szükség a Kormányhivatalok bevonására.

A jogszabályi változásoknak köszönhetően a vágott test minősítés ellenőrzését a kereskedelmi egységekben 2011-ben nem végeztünk.

Központi teljesítményvizsgálati tesztek

2011-ben az Atkári Teljesítményvizsgáló állomás üzemeltetésével kapcsolatos gazdasági és jogi problémák miatt sertés és juh fajban központi teljesítményvizsgálatot nem végeztünk. Központi teljesítményvizsgáló telepek hiányában a fajtaelismeréssel és fajtafenntartással kapcsolatos központi tesztek végzése az utóbbi időben bizonytalanná vált. Ezzel kapcsolatban szükséges a törvényi rendelkezések, valamint a teljesítményvizsgálati kódexek átfogó felülvizsgálata. A kódexbizottságok összehívását 2011-ben sertés, szarvasmarha és juh fajokban kezdeményeztük, jelenleg a szakmai javaslatok összeállítása ill. véleményezése folyik.

A fajtaelismerés ill. fajtafenntartás keretében 2011-ben a következő üzemi teljesítményvizsgálati teszteket végeztük el:

- Hal teszt 5 fajta részvételével (Halászati és Öntözési Kutató Intézet)
- Lúd üzemi teljesítményvizsgálati teszt 3 pecsenye lúd fajta részvételével (Lippitsch, Hortobágyi fehér, Bábolnai emdeni fehér);
- Ménvizsgák:
2011. január 1-től a Nagycenki Mén STV Állomás vagyongazdálkodása a Nyugat-magyarországi Egyetemhez került, így az MgSZH által végzett ló központi teljesítményvizsgálatok megszűntek.

Az MgSzH, mint tenyésztési hatóság munkatársai az alábbi, az elismert lótenyésztő szervezetek által rendezett teljesítményvizsgálatok eredményeit hitelesítették:

Arab ménvizsga: Bábolna, 2011. november 5.	12 ménjelölt
Nóniusz ménvizsga: Mezőhegyes, 2011. október 8.	5 ménjelölt
Magyar sportló ménvizsga: Budapest, 2011. december 11.	1 ménjelölt
Kisbéri-félvér és gidrán ménvizsga: Gomba, 2011. augusztus 25.	11 ménjelölt,
Furioso-north star ménvizsga: Mélykút, 2011. április 21.	4 ménjelölt,
Furioso-north star ménvizsga: Pálfa, 2011. november 25.	5 ménjelölt,
Hidegvérű ménvizsga: Kaposvár, 2011. március 22.	7 ménjelölt,

Kancavizsga:

Magyar sportló kancavizsga, Kaposvár, 2011. október 13-16. 58 kanca 3 és 4 éves;
Országos Díjugrató Tenyészverseny: Mezőhegyes 2011. szeptember 2-4. 115 nevezett ló.

ENAR üzemeltetési feladatok

Az ENAR rendszerek visszaszervezését követően az üzemeltetést az Igazgatóság szakmai referenseinek többletmunkájával, valamint megbízásos szerződés alapján foglalkoztatott technikai személyzet útján látja el. A költségtakarékosság jegyében 2011-ben felülvizsgáltuk a juh-kecske, sertés és baromfi rendszerek hibaüzeneteit. A racionalizálás során közel felére csökkentettük a kiküldött hibalevelek számát. Az adatrögzítés terén pedig áttértünk a teljesítmény alapú bérezésre, mely lényegesen költséghatékonyabb megoldásnak bizonyult a korábbi óradíjas bérezésnél.

2011. őszén bevezettük a webENAR rendszert, ezzel jelentősen csökkentve mind a tartók, mind az ENAR üzemeltetés adminisztratív terheit. A webENAR bevezetésével párhuzamosan a marhalevelek ill. marha útlevelek díjtételeit is módosítottuk, ösztönözve ezzel is az elektronikus bejelentés elterjedését.

Az üzemeltetés során külön feladatot jelentett a társhatóságok (NAV, MVH) felől érkező eseti és rendszeres adatszolgáltatások biztosítása, valamint a 2012-ben életbe lépő támogatási formákkal kapcsolatos adatlekérdezések követelményspecifikációinak összeállítás.

Ugyancsak kiemelt feladatként kezeltük az OVMR rendszer fejlesztését, ugyanis 2012.01.01-től a vágóhidak elektronikus formában jelentik majd a vágási adatokat, valamint a beérkezett állatok szállítási adatait is (szállítólevelek 2-es pld. adatai).

2011. évben a az egyes állatfajok egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 29/2000. (VI. 9.) FVM rendelet alapján az Igazgatóság összesen 8.084 db lóútlevelet bocsájtott ki.

Állattenyésztési laboratórium működése

2011 ben változatlanul megmaradt a 2010. második félévétől kezdődően jelentkező igen jelentős külföldi vásárlói érdeklődés a nőivarú szarvasmarha tenyészállatok iránt, amely elsősorban a kedvező magyarországi állategészségügyi környezetnek volt köszönhető. A kiszállításhoz szükséges állattenyésztési dokumentáció, származásellenőrzési bizonylatok kiállítására irányuló igények így 2011-ben is magas számban jelentkeztek (5500 + 1700 vizsgálat szarvasmarha és ló fajban). A megemelkedett export mellett ugyanakkor

visszaélések is történtek (pl. ikerellések bejelentése, hamisított pedigriek kiállítása), melyek kivizsgálásában a DNS alapú származásellenőrzés módszere segítette az állategészségügyi hatóság munkáját. 2011-ben a DNS alapú származásellenőrzések, származási igazolások hitelesítésével járó többletfeladatok Ket.-ben foglalt határidőre történő elvégzését többlet humánerőforrás igénybevétele nélkül sikerült elvégeznünk. A Laboratórium, import szaporítóanyag honosítással összefüggő feladatainak körében elvégezte 117, az EU illetve harmadik országokból származó mélyhűtött szarvasmarha szaporítóanyag szállítmány honosítási eljárását. Ennek keretében 374 000 adag szaporítóanyag teljes körű dokumentációs, szűrőpróba szerű általános minőségi és tenyésztéshigiéniai vizsgálatát végeztük el. Kialakítottuk a laboratórium anyag és eszközállományának folyamatos monitoringját, biztosítva ezzel a költséghatékony működést. Az illetékes állategészségügyi hatósággal tartott szoros kapcsolat révén (első betárolási helyként nevesített) a nyomon követhetőség szempontjai kiemelten érvényesíthetők.

II. A Növény- Talaj- és Erdővédelmi Elnökhelyettes irányítása alatt működő szervezeti egységek

Az elmúlt évben az elnökhelyettség alá tartozó igazgatóságok között szoros szakmai együttműködés alakult ki.

Kiemelt jelentőségű volt a GMO-val kapcsolatos feladatok ellátása. A GMO szennyezett vetőmagok laboratóriumi vizsgálatára az Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóságból (NTAI) 2 fő laboratóriumi mérnök került átirányításra a Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság (NKI) laboratóriumába, ezzel jelentősen lerövidítve a vizsgálatok időigényét. Továbbá a GMO ügyfélszolgálaton rövid idő alatt hatalmas mennyiségben jelentkező – hatósági jellegű és koordinációs – feladatokra folyamatosan két fő ügyintéző munkatárs került átirányításra az Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóságról (NTAI), további egy fő a Földművelésügyi Igazgatóságról (FMI), az Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatóságról (ÉTBI), valamint két fő az Elnöki Titkárságról (ET).

A vetőmag fajta-elismerési rendszer működtetéséhez szükséges rezisztencia vizsgálatok (zöldségfélék több kórokozója és kártevője, illetve napraforgó peronoszpóra vonatkozásában) elvégzése szintén a fenti két szakterület (NKI és NTAI) együttműködésében valósult meg. Így külső vállalkozó igénybevétele nélkül, végső soron több millió Ft került megtakarításra.

A területi szintű ellenőrzések jelentősen olcsóbbá, ügyfélbarátabbá és hatékonyabbá tétele miatt elvi szinten elkezdődött a vegetatív szaporítóanyag-előállítás minőségi (NKI) és certifikációs (növény-egészségügyi, NTAI) ellenőrzések összevonási lehetőségének vizsgálata, amely 2012. évben kidolgozásra, legkésőbb 2013-ra bevezetésre kerül.

Erdészeti zárlati károsítók felderítése témakörben az Erdészeti Igazgatóság és az NTAI működik együtt, ezzel ismét a területi szintű ellenőrzések és felderítések váltak olcsóbbá és hatékonyabbá.

A parlagfű elleni védekezési kötelezettség elmulasztása tárgyú másodfokú eljárásokba az NKI kollégái is bevonásra kerültek, így az elmúlt évekhez hasonló, nagyszámú ügyek határidőben történő elbírálása lehetővé vált. 2011. évben az ügyintézési határidő túllépése miatt több mint 3 millió Ft fellebbezési illetéket kellett a szakterületnek visszafizetni, erre az idei évben a hatékony együttműködésnek köszönhetően nem kerül sor.

1.) Növény,- Talaj és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság (NTAI)

Növényvédelmi szakterület

A szakterület elsődleges feladata a növényvédő szer forgalmazásának és felhasználásának ellenőrzése. Ennek keretében a növényvédelmi felügyelők ellenőrizték a növényvédő szer kiszerelőket, a növényvédő szer kis- és nagykereskedelmi egységeket és a növényvédő szer felhasználást a termelőknél.

2011-ben a megyei felügyelők összesen 1 771 kis- és nagykereskedelmi egységnél tartottak ellenőrzéseket engedélyköteles termék forgalmazásának ellenőrzése céljából és 4 041 jegyzőkönyv került kiállításra a növényvédő szerek, termésnövelő anyagok, forgalmazás, raktározás, szállítás, minőség-ellenőrzés, szakhatósági állásfoglalás ellenőrzéséről. Ezen ellenőrzések során 253 esetben találtak valamilyen szabálytalanságot a kereskedők által forgalmazott termékekkel kapcsolatban (pl.: a nem megfelelő címke vagy csomagolás, lejárt szavatossági idő), illetve a forgalmazásra vonatkozó előírások megsértése (pl. nem megfelelően vezetett nyilvántartás, engedély nélküli értékesítés) miatt. A felmerült szabálytalanságok folytán összesen 25,1 millió Ft növényvédelmi bírság került kiszabására, míg helyszíni bírságot, összesen 3 esetben 16 ezer Ft értékben szabtak ki.

A MKH NTI növényvédelmi felügyelői 2011-ben 22 ellenőrzést végeztek engedélyköteles terméket kiszerelő üzemekben, melynek során csak 2 esetben találtak valamilyen szabálytalanságot, amiért 50 ezer Ft növényvédelmi bírságot szabtak ki.

A termelői raktárakat és az engedélyköteles termékek felhasználását a termelőhelyen illetve telephelyen – az AKG ellenőrzések nélkül – összesen 4 689 esetben az alább felsoroltak szerint ellenőrizték:

- Engedélyköteles termékek felhasználását technológiai ellenőrzés keretében termőhelyen, 847 esetben ellenőrizték a Megyei Kh NTI-k.
- Telephelyi technológiai ellenőrzés 1 760 volt.
- Termelői raktárak ellenőrzésére 713 esetben került sor.
- Eseti engedéllyel rendelkező gazdálkodóknál 211 esetben ellenőrizték a termék felhasználást.
- Növényvédő szer göngyöleg (hulladék) kezelésének ellenőrzése céljából termelőnél 963, begyűjtőnél 27 ellenőrzést végeztek.
- Egyéb hatósági tevékenység a felhasználás során 168 alkalommal folyt le.

Növényvédelmi gépek ellenőrzése 767 esetben történt meg. A felügyelők 196 esetben folytattak helyszíni vizsgálatot panasz/kár bejelentése alapján.

A hivatalból és bejelentés alapján végzett ellenőrzések során összesen 104 esetben találtak az engedélyköteles termékek felhasználásával kapcsolatos szabálytalanságot (mint például légi növényvédelmi permetezés során növényvédelmi szakirányító nem volt a helyszínen, engedély nélküli készítmények felhasználása, engedélyokiratnak nem megfelelő növényvédő szer felhasználás, biztonságtechnikai előírások megsértése, nem megfelelő technológia alkalmazása miatti elsodródás, méhpusztulás stb.). A szabálytalanságokért összesen 11,3 millió Ft növényvédelmi bírságot szabtak ki. Helyszíni és eljárási bírság kiszabására, összesen 5 esetben 153 ezer Ft értékben került sor.

A 2011. évtől a Kölcsönös Megfeleltetés (KM) ellenőrzések kiterjednek a növényvédőszer-használat (JFGK 9) ellenőrzésére is. Ezen ellenőrzések keretein belül 2242 termelő, illetve gazdálkodó szervezet telephelyén történt ellenőrzés. Az ellenőrzések során csupán egy szabálytalanságot észleltek.

Az Osztály egyik munkatársa meghívott előadóként részt vett a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara által szervezett szakmérnöki továbbképzéseken ezzel elősegítve, hogy a növényvédelmi szakemberek naprakész információhoz jussanak a jogszabályok változásáról, ezzel segítve a munkájukat.

A felügyelők szakmai felkészítését a növényvédőszer-maradékok határértékének hatósági ellenőrzésére az ÁROP projekt keretében elektronikus távoktatás formájában végeztük. Az összes megyei NTI növényvédelmi felügyelője részére kétnapos továbbképzést tartottunk. Eljárásrendeket készítettünk részükre a parlagfű hatósági eljárások lefolytatására, valamint a méhpusztulások hatósági kivizsgálására. A gyors kommunikáció érdekében körlevelekben tájékoztattuk az aktualitás feladatokról és változásokról a megyei igazgatóságokat.

Megalakult 2011 júniusában a Vidékfejlesztési Minisztérium Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztálya által is jóváhagyott Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Jogi Bizottság, amely a hatósági tevékenységek tapasztalatai alapján jogszabály-módosító javaslatokra tesz ajánlást, véleményezi az MgSzH NTAI és a megyei NTI –k feladat- és hatáskörébe tartozó ügyekben készített jogszabálytervezeteket, figyelemmel kíséri a hatályos jogi szabályozást, elősegíti az egységes jogalkalmazás kialakítását és az Európai Unió kötelezettségeiből adódó jogharmonizációs feladatok teljesítését. A Jogi Bizottság titkára a Növényvédelmi Hatósági Osztály mindenkori vezetője.

A parlagfűről, mint kiemelt jelentőségű gyomnövényről kiadványokat adtunk át különböző rendezvényeken, mint pl. a Sziget Fesztiválon és az OMÉK-on az érdeklődő látogatóknak, valamint „Parlagfű TOTÓ”-t tölthettek ki a vállalkozó szelleműek, a parlagfűvel kapcsolatos tudnivalókról.

A parlagfüves hatósági eljárások egységessé tétele, valamint gyors lefolytatása érdekében létrehozott Parlagfű Információs Rendszer fejlesztésében vettük részt, mely során a már meglévő iratsablonoknak a hatályban lévő jogszabályok szerinti aktualizálását végeztük, valamint további szükséges iratsablonokat dolgoztunk ki.

A 2011-es évben a Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóságai (MKH NTI) a parlagfű-mentesítéssel kapcsolatos hatósági munka eredményeképpen külterületen a földhivatal részéről átadott 3972 db jegyzőkönyv (7190 ha nagyságú parlagfűvel fertőzött terület) alapján 3 899 esetben (összesen 4 063 hektárra) rendelték el közérdekű védekezést. Ebben az évben tovább növekedett azon esetek száma, ahol az ügyfelek maguk elvégezték a parlagfű-mentesítést, miután értesültek az eljárás megindulásáról. A parlagfű fertőzés miatt külterületen, összesen 3 443 alkalommal szabtak ki növényvédelmi bírságot a felügyelők (6 069 hektárra), amely 167,7 millió forintot tett ki. Belterületen összesen 478 alkalommal (összesen 101 hektáron) került sor növényvédelmi bírság kiszabására, amely 32,5 millió forintot jelent.

Egyéb károsítók elleni védekezési kötelezettség betartásának ellenőrzésére 1 132 esetben került sor, intézkedésképpen pedig összesen 1,7 millió Ft bírságot szabtak ki.

Növényvédőszer-maradék hatósági ellenőrzése

A növényvédőszer-maradék vizsgálatok célirányos elvégzése az élelmiszerbiztonság egyik alapvető kritériuma azért, hogy a fogyasztót, az élelmiszert szennyező anyagokból a lehető legkisebb expozíció érje.

A Növény- és Talajvédelmi hatóság, kockázatbecslésen alapuló objektív monitoring rendszert működtet, melynek keretében vizsgálja a friss zöldségek, gyümölcsök és gabonafélék, növényvédőszer-maradék tartalmát. Az ellenőrzés termékcentrikus.

Az ellenőrzés alá vont kultúraféleségek kiválasztása, vizsgálata a magyar fogyasztási szokások, az ország termelési struktúrája, a kockázatbecslési és kockázatelemzési adatok, illetve az előző évek vizsgálati tapasztalatai figyelembe vételével történik.

A mintavételezést a megyei Kormányhivatalok Növény- és Talajvédelmi Igazgatóságainak hatósági szakemberei a növényvédelmi felügyelők és a zöldség-gyümölcs minőségellenőrök, míg az analitikai vizsgálatokat az Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH) Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság regionális hatáskörrel működő hatósági növényvédőszermaradék - analitikai laboratóriumai végzik.

2011-ben 2846 db hatósági – 1710 db hazai és 1136 db nem hazai eredetű friss zöldség-, gyümölcs és gabona, illetve 260 db környezeti - minta analízisét végezte el a hálózat a mintavételi program keretében. A vizsgálatok száma, az elmúlt évek növekvő tendenciájának megfelelően, meghaladta a 600.000-t.

A vizsgálat típusa szerinti megoszlásban az ellenőrzések kiterjedtek a termőhelyekre, piacokra, logisztikai központokra, határállomásokra, valamint az agrár-környezet gazdálkodási-, illetve az iskolagyümölcs programban részt vevő termelők ellenőrzésére is.

Az összesen vizsgált hatósági minták 51,8 %-a nem tartalmazott szermaradékot kimutatható mennyiségben. Határérték feletti mennyiségben mért szermaradék tartalom miatt a minták 0,2 %-a minősült kifogásoltnak - 7 db (5 db hazai eredetű, fejes saláta, retek, szilva, uborka és 2 db nem hazai eredetű kultúra mandarin, paradicsom). Köszönhetően a jól megtervezett, célzott ellenőrzéseknek, a megengedett határértéket túllépő kifogásolt termékek száma jelentősen csökkent az elmúlt évekhez képest – 2008 (50 db); 2009 (24 db); 2010 (29 db) - ugyanakkor a szermaradékot nem kifogásolt mennyiségben tartalmazó növényi termékek aránya még mindig magas – 48%. Nagyobb esetszámban határérték feletti, illetve kimutatható, de nem kifogásolható mennyiségben szermaradékot tartalmazó kultúrák közül megemlíthetjük az *alma*, *csemegeszőlő*, *körte*, *szamóca* gyümölcs- és *fejes saláta*, *paradicsom*, *paprika*, *uborka* zöldségféléket.

Az MgSzH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatósága a Vidékfejlesztési Minisztérium és MgSzH honlapján rendszeresen közzéteszi a nem megfelelő termékek, illetve azok termelőinek, forgalmazóinak adatait, valamint a fokozott kockázatú esetekről megteszi bejelentését az Európai Unió *Rapid Alert for Food and Feed* (RASFF) gyorsriasztási rendszerébe.

Az MgSzH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatósága az *FVM és MgSzH honlapján* rendszeresen közzéteszi a nem megfelelő termékek, illetve azok termelőinek, forgalmazóinak adatait, valamint a fokozott kockázatú esetekről megteszi bejelentését a RASFF gyorsriasztási rendszerbe.

A hatóság minden esetben a megengedett határértéknél magasabb növényvédőszer-maradékot vagy toxikus vegyi anyagot tartalmazó növény, növényi termék előállítás, illetve forgalomba hozatala esetén, az élelmiszer-biztonsági szempont mellett a növényvédelmi technológiai fegyelem megsértését is szankcionálja.

Növény-egészségügyi szakterület

A szakterület elsődleges feladata a karantén és egyéb új, nem honos, de nagy gazdasági veszteséggel járó károsítók bekerülésének, megtelepedésének és terjedésének meggátlása egyrészt a vizsgálatköteles export, import, valamint a hazai termelés és EU-n belüli forgalmazás növény-egészségügyi ellenőrzésével, másrészt a karantén vonatkozású károsítókra irányuló felderítések végzésével.

Felmérve a tagállami és hazai kötelezettségeket és a szakterület adottságait, az elmúlt években egy olyan egységes rendszert dolgoztunk ki, amelyre alapozható egy hatékony növény-egészségügyi felügyeleti tevékenység.

A károsító-specifikus növény-egészségügyi ellenőrzések rendszerén alapuló táblázatos adatbázis („KOTTA”) szakmai egyeztetését folyamatosan végeztük a diagnosztika szakemberekkel. Az ellenőrzési munkatervként szolgáló adatbázist folyamatosan módosítjuk a szakmai és jogszabályi követelményeknek megfelelően. 2011 végére 147 feladatot tartalmazott, amelyhez 5600 adat párosult. Ezzel a megyei felügyelők és a diagnosztikai szakemberek gyorsabban és hatékonyabban tudták előkészíteni, megszervezni és elvégezni az ellenőrzéseket.

Az ellenőrzések táblázatos adatbázisát alapul véve elkészültek 50 károsítóra az ellenőrzések elvégzéséhez szükséges információk és módszerek részletes leírását tartalmazó Integrált Károsító Ellenőrzési Adatlap tervezetei. Az útmutatóul szolgáló adatlapok formai egységesítése megtörtént, a szakmai egyeztetések megkezdődtek.

A növény-egészségügyi ellenőrzések adatait tartalmazó informatikai rendszer (AIR, Agrár-környezetgazdálkodási Információs Rendszer) növény-egészségügyi modulját az adatok elemzése és a növényvédelmi felügyelők által felvetett problémák összegyűjtése alapján a szoftver támogatási szerződés keretei között módosítottuk.

A növény-egészségügyi szakterület több munkatársa vett részt a 2011. első felében lezajlott EU Elnökségünk feladatainak teljesítésében. Egy szakemberünk Magyarország Állandó Képviselőtén működött közre a koordinációs munkában, másik két munkatárs rendszeres kiutazóként volt részese az üléseken folyó munkának. A szakértői munkacsoportokban (Task Force) is aktívan szerepelt két szakemberünk. A háttérben pedig a növény-egészségügyi szakterület számos dolgozójának munkája hozzájárult ahhoz, hogy valóban sikeres legyen a soros magyar Elnökség.

A szakmai együttműködést építettük ki az Erdészeti Igazgatósággal. Ennek keretében az erdészeti monitoring tevékenységet végző erdészeti hatósági és erdőgazdálkodási szakemberek részt vesznek az erdők karantén és egyéb nem-honos károsítóinak felderítési programjában. Az erdészeti és növényvédelmi felügyelői továbbképzéseken a két szakterület kölcsönösen tartott előadásokat. Ehhez kapcsolódóan 8 károsítóról készítettünk színes ismertető anyagot, amelyet átadtunk az Erdészeti Igazgatóságnak.

A szakterületi tevékenységbe bekapcsolódó felügyelők szakmai felkészítését az ÁROP projekt keretében megvalósult elektronikus távoktatás formájában végeztük. Az összes megyei NTI növényvédelmi felügyelője részére háromnapos továbbképzést tartottunk, eljárásrendeket és információs anyagokat készítettünk részükre. Az egy-egy kiemelt jelentőségű nem-honos károsítóról készített Növény-egészségügyi Információs Kiadványokat eljuttattuk a termelésben és forgalmazásban dolgozó szakembereknek, az OMÉK-on pedig az érdeklődő látogatóknak is átadtuk.

Az Osztály egyik munkatársa meghívott előadóként rendszeresen részt vett a Növényorvosi Kamara által szervezett szakmérnöki továbbképzéseken valamint szakirányú egyetemi oktatásban, ezzel elősegítve, hogy a növényvédelmi szakemberek a munkájukhoz és tanulmányaikhoz nélkülözhetetlen naprakész információhoz jussanak.

A növények és a növényi termékek export forgalmazásában mintegy 27 ezer tételt vizsgáltak meg a felügyelők. Az import forgalom esetében 9 növény-egészségügyi határkirendeltségen 2900, növény-egészségügyi szempontból vizsgálatköteles küldeményt ellenőriztek, ebből 27 tételt tartóztattak fel.

A növény-egészségügyi szempontból regisztrált termelők száma 4200, gyűjtőraktározó és nagykereskedelmi cégek száma 258. Hatósági termőhelyi szemlét mintegy 35 000 hektáron végeztek.

Zárlati károsítók előfordulása miatt 81 esetben rendeltek el zárlatot. A zárlati károsítók ellen elrendelt zárlati intézkedések miatt 2011-ben a kártalanítások összege mintegy 128 millió Ft.

A raktározott termények esetében több, mint ezer egységben megvizsgált betárolt szemes termény mintegy 2 millió tonnát tett ki.

A hatósági monitoring rendszer keretében a szűrőpróbaszerűen elvégzett ellenőrzések száma mintegy 4800 volt.

A növény-egészségügyi éves felderítés keretében több, hazánkban nem honos károsító előfordulását mutatta ki a hatóság (paradicsommoly, Pepino mosaic virus). A zárlati károsítók hazai előfordulásának felmérésekor a következőknél észleltünk újabb fertőzéseket: keleti cseresznyelég, a kajszi levélsodródás fitoplazma, valamint burgonya barna rothadását kiváltó baktérium. Ez utóbbi előfordult a burgonyán kívül az öntözésre használt felszíni vizekben és a hozzá kötődő gyom gazdanövényeken is.

A fertőzés kiterjedésének 2011-es felméréséhez 372 vízmintát vett a hatóság 11 megyében, 2010. márciustól novemberig. A fertőzött minták száma 19 volt 4 megyében. Minden esetben megtettük a szükséges hatósági intézkedéseket.

A növény-egészségügyi szakterületen 2011-ben 13 esetben, összesen 465 ezer Ft növény védelmi bírság került kiszabásra.

A növény-egészségügyi hatósági ellenőrzéseket megalapozó vizsgálatokat az Igazgatóság három laboratóriuma végzi. A Budapesti Károsító Diagnosztikai Laboratórium (BKDL), a Pécsi Bakteriológiai Laboratórium, valamint a Velencei Virologiai Laboratórium.

2011-ben a laboratóriumok által vizsgált összes mintaszám mintegy 15000 volt.

A rutin vizsgálatokon túl a laboratóriumok a növény-egészségügyi tevékenységhez kapcsolódó fejlesztési feladatokat is ellátnak (pl. diagnosztikai és PCR módszerek adaptálása, vírus izolátumok törzsi meghatározása).

A BKDL az NKI-vel közösen részt vett a genetikailag módosított kukorica vetőmag minták vizsgálatában (Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság) és a zöldborsó – *Fusarium oxysporum* f. sp. *pisi*, a sárgadinnye – *Fusarium oxysporum* f. sp. *melonis* a rezisztencia tesztelésben.

Növényi termék ellenőrzés

A zöldségek és gyümölcsök forgalmazási minőségének ellenőrzése a korábbi évekhez hasonlóan alakult. 2011-ben összesen 34 013 tételt vizsgáltak meg a megyei ellenőrök, ebből a kiviteli 3 086 és a behozatali vizsgálat 31 483 tétel volt. A belföldi regisztrált forgalmazók ellenőrzése során 9 444 tétel vizsgálatára került sor. Az ellenőrzések során 578 tétel volt kifogásolt és az ellenőrök összesen 22,1 millió Ft bírságot szabtak ki a nem megfelelő minőségű áru forgalmazása miatt.

A kockázatbecslésen alapuló belföldi ellenőrzések mellett központilag elrendelt kiemelt ellenőrzési akciókra is sor került.

A tavaszi ellenőrzések alkalmával a friss zöldség- és gyümölcs forgalmazás területén kirívó, vagy nagyobb jelentőségű szabálytalanság nem került feltárára. A 326 forgalmazónál vizsgált 603 tétel (229 tétel hazai termesztésű és 374 tétel import) közül 58 esetben került sor élelmiszerellenőrzési bírság kiszabására összesen 1 923 483 Ft összegben.

A nyári akció keretében az ellenőrök a szezonális zöldség-gyümölcs termékek forgalmazóit és termelőit ellenőrizték, kiemelt figyelmet fordítva a görögdinnye forgalmazás területére.

A folyamatos hatósági tevékenység eredményeképpen a korábbi évek hasonló időszakához képest az ügyfelek körében észrevehetően nagyobb a jogkövető magatartást tanúsítók aránya, főleg a nagyobb forgalmazók körében. A 693 hazai forgalmazónál és 120 kistermelőnél vizsgált összesen 1.696 tétel közül 71 esetben került sor élelmiszerellenőrzési bírság kiszabására összesen 1.396.142 Ft összegben, illetve származás eredet igazolatlanága miatt, hét esetben került sor élelmiszerlánc-felügyeleti bírság kiszabására, összesen 350.000 Ft értékben.

Kiemelt feladat volt a görögdinnye forgalmazás ellenőrzése, 2011. július 6-ától kötelező a vonatkozó ENSZ/EGB szabvány alkalmazása. Az adott időszakban 350 forgalmazónál

---

mintegy 520 tétel dinnye került ellenőrzésre. A sajtóban megjelent híreknek köszönhetően mindenki kellőképpen felkészült ezekre az ellenőrzésekre, a forgalmazott tételek nyomkövethetősége az esetek nagy többségében biztosított volt. A származás igazolatlansága miatt öt esetben került sor élelmiszerlánc-felügyeleti bírság kiszabására, összesen 250 000 Ft értékben. Minőségi hibák miatt 10 esetben került sor élelmiszerellenőrzési bírság kiszabására összesen 330 740 Ft értékben.

Az elmúlt évekhez viszonyítva látványosan javult a minőség, a tételek egységesebbek, a dinnyék jól fejlettek frissek és jó ízűek voltak.

Az ellenőrzések során tapasztaltuk, hogy az útszélén áruló őstermelők között olyanok is találhatóak, akik nem a saját termelésű dinnyéjüket árulják. Az ilyen őstermelőknél a nyomkövethetőség sérül, mivel nem lehet a származást hitelt érdemlően igazolni. A fentiek miatt négy esetben is bírság kiszabása történt. A munka hatékonyságát fokozta a közös ellenőrzések kezdeményezése a Fogyasztóvédelmi hatósággal és a Földművelésügyi Igazgatósággal. A közös ellenőrzések során jogsértést nem tapasztaltak.

Az év során megkezdődött zöldség-gyümölcs forgalmazókon belül az áru előkészítők, csomagolók, válogatók, export feladóhelyek esetében a termékkezelési körülmények, az áruvá készítés higiéniai követelményeinek ellenőrzése.

A téli akció keretében az ellenőrök szezonális zöldség-gyümölcs termékek forgalmazóit és termelőit ellenőrizték, kiemelt figyelmet fordítva a déligyümölcsök, szelídgesztenye és burgonyaforgalmazás ellenőrzésére.

A belföldi forgalmazók ellenőrzései alkalmával, a friss zöldség- és gyümölcs forgalmazás területén a 759 hazai egységben vizsgált összesen 1 986 tétel közül 103 esetben került sor bírság kiszabására, összesen 5 692 860 Ft mértékben.

A kistermelői piacokon azokra a forgalmazókra koncentráltunk, akik a forgalmazott termékek alapján – déligyümölcs, szőlő, stb. – egyértelműen kereskedelmi és nem termelői tevékenységet folytatnak. Ennek célja az volt, hogy piacokon az őstermelőség leplebe burkolódzó kereskedők bekerüljenek az adatbázisunkba, így kereskedőként kezeljük őket.

A termelői piacokon nagy az ellenállás az ellenőrzéssel szemben, nem megfelelőség esetén pedig sok esetben kifejezetten ellenséges a forgalmazók hozzáállása. Ugyanakkor a tisztességes piaci magatartást folytató termelők és kereskedők üdvözltek a jelenlétünket és több ellenőrzést sürgettek.

A zöldség-gyümölcs éves ellenőrzési terv keretén belül folyamatos ellenőrzés indult november elejétől az étkezési célra forgalmazott burgonya esetében, különös tekintettel a normál piaci ár alatt értékesített termékekre.

Az ellenőrzések alanyai elsősorban a nagyforgalmazók, elsődleges célpontjai a logisztikai központok és a nagybani piacok, továbbá a termelői piacokon árusító és kistermelők voltak. Tekintve, hogy a származási ország leghatékonyabb módon az import ellenőrzés során ellenőrizhető, ezért a behozatali ellenőrzésre is kiterjedt az akció.

Az ellenőrzés elsősorban a nyomon követhetőség biztosítására, az átcsomagolások vizsgálatára, valamint a regisztrációs szám feltüntetésére terjedt ki. Az ellenőrök kiemelt figyelmet fordítottak a származási ország hitelességének ellenőrzésére, a számlákon, árukísérő bizonylatokon, összevetve a termék jelölésén szereplő eredetmegnevezéssel.

Az ellenőrzés hatékonyságát nagyban segítené és egyértelmű jogi helyzetet teremtene a görögdiinnyéhez hasonló szabályozás (ENSZ/EGB szabvány) bevezetése az étkezési burgonya esetében is, amit egyébként a Burgonya Termék Tanács és a Keszthelyi Pannon Agráregyetem Burgonyakutatási Központja is támogat.

Jelentős feladat a nem állati eredetű élelmiszerek fokozott import ellenőrzéséhez kapcsolódó élelmiszer-biztonsági ellenőrzés és mintavétel (elsősorban dió és mogyorófélékben, fűszerpaprikában aflatoxin és mérgező színezőanyagok vizsgálata).

Talajvédelemi szakterület

Magyarországon a termőföldek minőségi védelmét, azaz a termőföldek termékenységének és minőségének megóvását, javítását, fizikai, kémiai és biológiai romlásának megelőzését az állam a talajvédelmi hatóság útján látja el.

2011-ben a talajvédelmi hatósági ügyek száma meghaladta a 17 000 darabot.

Ezen időszakban az elsőfokú talajvédelmi hatóság által kiadott engedélyek száma a korábbi évekhez képest nőtt, 645 db volt, ami elsősorban hígtrágya, szennyvíz, szennyvíziszap termőföldön történő hasznosítási és talajjavítási engedélyekből tevődött össze.

A szakhatósági állásfoglalások és vélemények száma - nagyságrendileg - az előző évekhez hasonlóan alakult. A kiadott 12 428 db elsőfokú talajvédelmi szakhatósági állásfoglalás jelentős része a termőföld más célú hasznosítási, illetve környezetvédelemmel kapcsolatos eljárásokhoz kapcsolódott. Országosan 942 darab szakhatósági véleményt bocsátott ki a talajvédelmi hatóság, elsősorban településrendezési terv és helyi építési szabályzat készítéséhez.

A kiadott bizonyítványok száma 111 db volt, döntően az öntözési és meliorációs mezőgazdasági üzemi, közösségi létesítmények támogatásához.

A 2010-ben végzett 2267 ellenőrzési szám nem változott, 2011-ben 2261 alkalommal tartottak a talajvédelmi felügyelők hatósági ellenőrzést, mely elsődlegesen a talajvédelmi jogszabályok, illetve a nitrát rendelet, és a helyes mezőgazdasági gyakorlat szabályainak betartására terjedt ki. Ezekben az esetekben összesen 291 alkalommal volt szükség további intézkedés megtételére.

Tekintettel arra, hogy az Európát sújtó E.coli baktérium-fertőzéseket a helytelenül trágyázott, szántóföldön termesztett élelmiszerek is okozhatták, a szennyvíz, szennyvíziszap, szennyvíziszap komposzt, a nem mezőgazdasági eredetű nem veszélyes hulladék, valamint a hígtrágya termőföldön történő felhasználása kapcsán a talajvédelmi engedélyek, továbbá a vonatkozó jogszabályok előírásainak betartását kiemelten ellenőrizte a talajvédelmi hatóság a

---

2011. júniustól szeptemberig tartó időszakban. A 403 végrehajtott ellenőrzés során csupán 23 esetben észlelt a hatóság szabálytalanságot, melyre megtette a szükséges intézkedéseket.

A termésmnövelő anyagok és EK-műtrágyák ellenőrzésére és mintavételére vonatkozó eljárásrendet kidolgoztuk. A feladatterv szerint kiírt 490 db EK műtrágya és termésmnövelő anyag (műtrágyák, földkeverékek, komposztok, talajjavító anyagok) ellenőrzése a 2011. évben megtörtént, mely során 8 forgalomba hozatali tilalmat, 17 zár alá vételt rendeltek el.

Az Igazgatóság elkészítette az érvényes forgalomba hozatali engedélyek alapján a gyártók megyei soros listáját, mely kiemelten segíti a területi szervek termésmnövelő anyaggal kapcsolatos ellenőrzési munkáját. Az FVM és VPOP 2004. 06. 18-án kötött megállapodásának 6. cikke értelmében a Nemzeti Adó- és Vámhivatal rendszeresen küldi a 28 %-ot meghaladó mértékben nitrogént tartalmazó, harmadik országból származó műtrágyák listáját.

A Kölcsönös Elismerés Időszakos Jelentés keretében az EU felé összefoglaló jelentést kellett készíteni az EU-s engedélyezetlen termékek magyarországi felderítéséről és annak eredményeiről.

2011-ben a talajvédelmi hatóság 219 szankcionáló határozatot adott ki, melyben összesen 41,137 millió forintnyi bírságot szabott ki (ebből a kiszabott talajvédelmi bírság 36,5 millió forint volt). 52 alkalommal történt talajvédelmi járulék megállapítása, amely összesen 73,941 millió Ft bevételt jelentett.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű eljárásokban Igazgatóságunk elsőfokú talajvédelmi hatóságként való részvétele is jelentősen növekedett az elmúlt évekhez képest (autópálya építési, vízügyi beruházások, termőföld más célú hasznosítási eljárásai).

Az Igazgatóság két továbbképzést szervezett a talajvédelmi felügyelők részére a 2011. év során, és részt vett előadóként a X. Katonai Építéshatósági Konferencián.

A szakhatósági munkacsoport tagjaként az Igazgatóság részt vesz a 2011-ben megkezdett építésügyi hatósági engedélyezési eljárást támogató elektronikus dokumentációs rendszer (ÉTDR) kialakításában.

A Talajvédelmi Információs és Monitoring Rendszerben (TIM) a 2010. évben vett minták vizsgálata év végére befejeződött. Ez 6293 mintából 12 2038 paraméter mérését jelentette a három talajvédelmi laboratórium, 1234 mintából 12 340 paraméter mérését jelentette a Talajbiológiai laboratórium számára. A 2011. évi TIM mintavételezést a megyei kormányhivatalok növény- és talajvédelmi igazgatóságainak talajvédelmi felügyelői elvégezték.

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság analóg formában meglévő - több megyét érintő - téradatainak feldolgozása, mint például a genetikus üzemi és földértékelési talajtérképek geo-adatbázisának létrehozása, ütemezetten folyik. 2011-ben az állományok vektorgrafikus digitalizálása kezdődött el.

A 2010. október 4. napján történt vörösiszap katasztrófa bekövetkezését követően a Igazgatóságunk – szoros együttműködésben az érintett Megyei Kormányhivatalok Növény- és Talajvédelmi Igazgatóságaival – 2011. évben is folytatta az iszapelöntéssel érintett

mezőgazdasági területek vizsgálatát. A vizsgálatok magukban foglalták a helyszíni bejárásokat, valamint a laboratóriumi vizsgálatok költségét is. A kármentesítést követően a vörösiszappal érintett területeken 2011 októberében két új TIM mintavételi pont került kijelölésre, illetve az abból származó talajmintákat laboratóriumi vizsgálatoknak vetettük alá.

A talajvédelmi hatóság rendszeresen ellátja a földhasználókat és beruházókat szakmai információkkal, az aktuális talajvédelmi jogszabályi kötelezettségekről és jogokról, talajvédő termőföldhasználat lehetőségeiről (például a Hírtv Soroló c. műsorában az eróziós kártételekről, illetve annak megelőzéséről adott interjú; szakmai rendezvényeken, fórumokon talajvédelmi tájékoztatások, stb.).

A talajvédelmi laboratóriumok (Velence, Tanakajd, Szolnok) által 2011-ben vizsgált minták száma összesen 24 579 db, a Talajbiológiai Laboratórium 1685 db, a Vízélettani Laboratórium 161 db mintát vizsgált 2011. év során.

Agrárkörnyezet-védelmi szakterület

2011. év során az agrárkörnyezet-védelmi szakterületen az Agrárkörnyezet-gazdálkodási Információs Rendszer (AIR) fejlesztésének keretei között kialakított elektronikus ügyfélkapun keresztül, 2009-2010. gazdálkodási évtől kezdődően az agrár-környezetgazdálkodási programok esetében a programban részt vevő gazdálkodóknak a gazdálkodási napló bizonyos adatait elektronikusan kellett benyújtaniuk az MgSzH felé. Az elektronikus adatszolgáltatást igazgatóságunk alakította ki és üzemelteti. A jogszabályban szereplő határidőn belül 12 765 db gazdálkodási naplót nyújtottak be.

2011-ben folytatódtak az AKG Minimumkövetelmények betartására vonatkozó ellenőrzések is (hatáskörrel rendelkező hatóságként), melynek keretében 181 ellenőrzést hajtottunk végre.

Az AIR fejlesztésének keretei között kialakított elektronikus ügyfélkapun keresztül 2010-től az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet szerinti ún. Nitrát adatszolgáltatást elektronikusan is teljesíthették a gazdálkodók. Az elektronikus adatszolgáltatás lehetőségével a 2011. évi adatszolgáltatási időszakban 10 531 gazdálkodó élt, amely közel az adatszolgáltatók 50 %-át jelenti.

A Kölcsönös Megfeleltetés jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményei közül a felszín alatti vizek védelmére, a szennyvíziszap felhasználására, a nitrát direktíva betartására, valamint a növényvédelemre vonatkozó JFGK 2,3,4,9 követelményeinek az ellenőrzését (hatáskörrel rendelkező hatóságként) a megyei növényvédelmi és talajvédelmi felügyelők ellenőrizték országos szinten 2 709 ügyfélnél.

Az agrár-környezetgazdálkodási intézkedés előírásainak betartására vonatkozó ellenőrzések közül (MVH által delegált feladat) a megyei növény- és talajvédelmi igazgatóságok (NTI) felügyelői 732 db ellenőrzésen vettek részt. Ebből 136 gazdálkodónál 297 mintát vettek a programokba bevitt területeken tiltott növényvédő szerek felhasználásának ellenőrzése céljából, melyet az MgSzH növényvédőszer-maradék analitikai laboratóriumai vizsgáltak.

2011. év végén a szakterület feladatai kiegészültek az agrár-környezetgazdálkodási intézkedés alátámasztásához szükséges hatás monitoring rendszer kialakításával, és annak

üzemeltetésével. A monitoring rendszer elsődleges feladata, hogy a támogatási konstrukció által kitűzött célok teljesülését vizsgálja, és ezen keresztül a hatékonyságát megítélje. Továbbá a következő tervezési időszak támogatási konstrukcióit megalapozza.

Növényvédőszer és termésmnövelő anyag értékelési és engedélyezési szakterület

Növényvédelmi Technológia Fejlesztés

A növényvédő szerekkel biológiai hatásvizsgálatokat végző vizsgálóhelyek GEP minősítése kapcsán 2011-ben 17 vizsgálóhelyen végeztünk helyszíni ellenőrzést. Ebből 14 vizsgálóhelyen a 2 év után esedékes felülvizsgálat történt meg, 3 helyen pedig a minősítéshez szükséges első szemlést tartottuk meg. 16 eljárás határozat kiadásával lezárult. Egy eljárást megszüntetett a hatóság.

2011-ben az Igazgatóság koordinálta a növényvédő szerekkel végzett biológiai hatásvizsgálatokat, amelyeket a megyei kormányhivatalok növény- és talajvédelmi igazgatóságai hajtanak végre. 2011-ben 397 vizsgálat témalapját illetve árajánlatát készítettük el és küldtük el a megyei igazgatóságoknak.

2011-ben 117 biológiai szakvéleményt készítettünk a növényvédő szerek engedélyezéséhez.

A szakterület részt vett az ÁROP pályázatban, és közreműködött a növényvédőszer-engedélyezésről készült tankönyv elkészítésében.

Növényvédőszer és termésmnövelő-anyag értékelés

Az Igazgatóság szakértői a 2011-es évben egyrészt az újonnan beadott növényvédő szer kérelmekhez beadott dokumentációk szakmai értékelését (7 szakterület) végezték el, másrészt pedig a már meglévő engedéllyel rendelkező növényvédő szerek módosítására irányuló kérelmet bíráltak el szakmai szempontok alapján. A módosítás általában 2-4 szakterületet érint).

- Új növényvédő szer teljes készítmény értékelése: 60 db
- Engedélyokirat módosítás: 30 db

A szakértők folyamatosan részt vesznek az Igazgatóság hatáskörébe tartozó termésmnövelő anyagok engedélyezésében, elsősorban a felmerült a humán- és környezet-egészségügyi szakmai kérdések megválaszolásában és szakértői vélemények elkészítésében.

- termésmnövelő anyagokra vonatkozó szakértői vélemények készítése: 340 db

Az elmúlt év során bekapcsolódtunk az EUs szintű zonális készítmény felülvizsgálati programba, amely során a metiram és a glufozinát hatóanyagú készítményekhez készítettünk angol nyelvű Registration Reportot.

- angol nyelvű Regisztrációs Report: 4 db.

Az új 1107/2009/EK rendelet szerinti, zonális szintű készítmény engedélyezés keretében megkezdtük 1 db újonnan beadott készítmény (DYNALI) értékelését. A leadási határidő 2012. II. negyedév.

Folyamatosan dolgozunk a korábban kiadott hazai engedélyek EUs követelményeknek megfelelő nemzeti felülvizsgálataival külső szakértők bevonásával (mankozeb készítmények). Az értékelések befejeződtek. Jelenleg az engedélyokiratok előkészítése van folyamatban.

- elkészített teljes készítmény értékelés: 11 db.

A 2011-es évben tárgyalta a Bizottság a magyar hatóság által készített monográfia alapján a propizoklór hatóanyag EU-s szintű jóváhagyását. A hatóanyag, a kedvezőtlen környezeti kockázat miatt végül nem került fel a pozitív listára.

Az EFSA koordinálásában a 2011-es évben zajlott a magyar hatóság által korábban készített hatóanyag monográfiák (gibberellinek, gibberellinsav, alumínium-szilikát, nátrium-alumínium-szilikát) EU-s szintű szakmai felülvizsgálata. Ennek keretében a tagállamok és az EFSA szakértői előtt kellett „megvédeni” az elkészített jelentést illetve ahol szükséges volt, módosítani kellett azokat. Az EFSA 2012 januárjában adta ki a hatóanyagokra vonatkozó végleges összefoglalókat, ami alapján az Európai Bizottság, várhatóan 2012 májusában meghozza a döntését a hatóanyagok pozitív listára történő felvételére.

- hatóanyag monográfia véglegesítése és leadása: 4 db.

A 2011-es évben zajlott további két hatóanyag monográfia (valifenalát, kromafenozid) készítése az osztályon dolgozó kollégák és külső szakértők bevonásával. A kérelmező cégekkel folyamatos tárgyalásban (telefonkonferencia, személyes találkozók formájában) állunk. A leadási határidő mindkét hatóanyag esetében: 2012. március.

- hatóanyag monográfia készítése: 2 db.

Ez év elején szerződést kötöttünk egy újabb hatóanyag (flumetralin) monográfiájának elkészítésére. A kérelmező cég a teljes hatóanyag dokumentációt 2012 márciusára ígérte. A hatóanyaggal kapcsolatos, a kérelmező által beadandó dosszié tartalmáról folyamatosan egyeztetünk.

Szakértőink folyamatosan részt vesznek a Bizottság és az EFSA által szervezett szakértői üléseken és telefonkonferenciákon, annak érdekében, hogy megfeleljünk az új EU rendelet által támasztott értékelési követelményeknek, illetve képviseljük a magyar álláspontot a Bizottsági fórumokon.

- SCoFCAH- Pesticide Legislation ülés: 1 db
- SCoFCAH- Pesticide Residue ülés: 6 db
- Európai Bizottság által szervezett szakértői ülések: 6 db.

Képviseljük, illetve szakmai támogatást nyújtunk a VM-nek az Élelmiszerlánc és Állategészségügyi Állandó Bizottság Növényvédő szerekkel foglalkozó üléseihez.

- az elkészített mandátumok száma: 13 db.

A 2011-es év első félévében zajlott Magyar Elnökség keretében aktív részt vállaltunk a Codex szaktanácsadók munkájában, valamint szakmai támogatást nyújtottunk pl. a méh-egészségüggyel foglalkozó bizottságnak.

Az szakterület munkatársai részt vettek az ÁROP pályázat keretében íródott engedélyezési tankönyv elkészítésében és az előadás megtartásában.

- elkészített szakmai anyag: 1 db.

Az Európai Bizottság a jövőben egyre nagyobb hangsúlyt szeretne fektetni a 2004-ben első körben csatlakozott országok bevonására a növényvédőszer-engedélyezés (mind hatóanyag, mind készítmény) vonatkozásában. Ezt bizonyítja, hogy a hatóanyagok periodikus újraértékelésének 2014-től induló 3. körében (150 hatóanyag) már a tagállami szavazatok arányában kerültek elosztásra a hatóanyagok. Ez annyit jelent, hogy évente 2-2 hatóanyag monográfiáját kell elkészítenünk az új, igen szoros értékelési határidők figyelembevételével. További 2-2 hatóanyag vonatkozásában, pedig mint társ-készítőként kell közreműködnünk.

Növényvédőszer és termésmnövelő-anyag engedélyezés

A 2011 év végéig elkészült növényvédő szer határozatok (új engedély, módosítás, visszavonás) száma a tavalyihoz hasonlóan 300 db.

A legnagyobb munkát jelentő új és Step2 felülvizsgálati engedélyek száma 81-ről 87-re nőtt. A kísérleti és eseti engedélyek száma 180 db, 35%-kal nőtt.

Paralell import engedély és módosítás 36 db, a tavalyihoz hasonló.

A termésmnövelő anyag új engedélyek száma tovább nőtt 20%-kal, (55 db) az érintett készítmények száma 63%-kal nagyobb, mint tavaly.

Kiadtunk ezen kívül díjtétellel nem járó 18 db gyűjtőcsomag hozzájárulást és 24 db lejárt szavatosságú tétel felhasználási engedélyt.

Elvégeztük a két glufozinát készítmény EU szintű felülvizsgálatát, amit a többi tagállam is használni fog. Befejeződött 2 metiram tartalmú készítmény engedélyezési jelentésének összeállítása, valamint további 2 készítmény nemzeti felülvizsgálata.

2011-ben a mankoceb tartalmú készítmények nemzeti felülvizsgálatát indítottuk el részben külső szerződéses értékelőkkel – az okiratok kiadása és a számlázás 2012 első felében lesz lehetséges.

2011. június 14 – ével kezdődően alkalmaznunk kell a 1107/2009/EK rendelet előírásait, ezzel gyökeresen megváltozott az engedélyezési eljárás az új kérelmek esetében. A zonális engedélyezési folyamatban együtt kell működnünk a középső zóna tagországaival, ami eljárás rendünkben is változtatást igényelt (előzetes egyeztetés a kérelmezőkkel és a tagországokkal, zónán belüli konzultációk, közös nyilvántartás vezetése). Az átállás folyamatos, de plusz feladatokat ró az engedélyezésre. Egy készítmény esetében vállaltuk 2012-re a zónás jelentéstevő feladatát. A közösségi elvárás ennél több, 5-6 készítmény / év lenne.

Az új rendelet életbe lépése (2011. június 14.) előtt a szokásosnál lényegesen több engedély kérelem érkezett hatóságunkhoz, amelyeket a gyártók azzal a szándékkal nyújtottak be, hogy még a nemzeti engedélyezés alá tartozzanak. A „kérelmezői csúcs” feldolgozása is többletmunkát igényelt, és ennek folyamányaként további munkacsúcs van 2012-ben is az

---

értékelés és az engedély kiadás szakaszában, a bevételek drasztikus csökkenése mellett, mivel az átállás következtében 1 éven át új kérelem alig érkezik.

Részt vettünk az engedélyezés jogi-szakmai kérdéseivel foglalkozó EU Post Annex I munkacsoportban évente 4 alkalommal. Itt képviselni tudjuk az ország érdekeit és a szakmai szempontokat az új rendszer miatt előállt sokszor zavaros helyzetben.

Részt vettünk a középső zónás tagállamok egyeztető bizottságában, amely évi 6 telekonferenciát és 1 személyes megbeszélést jelent. 2011-ben intézetünk volt a házigazdája ennek az ülésnek.

Szervezőként és előadóként is részt vettünk a közép-európai országok engedélyezési konferenciáján, a CEUREG-en. 2013-ban Budapest lesz a házigazdája a konferenciának, amelynek kb. 2 Mft-os költségét biztosítanunk kell.

Szakértőink részt vettek a bécsi és tallini egy hetes EU továbbképzéseken, utóbbin oktatót is delegáltunk, amire még nem volt példa az engedélyezés területén.

A szakterület munkatársai részt vettek az ÁROP pályázat keretében íródott engedélyezési tankönyvek elkészítésében és az előadások megtartásában az alábbi témákban: Növényvédő szer engedélyezés eddigi rendszere és új rendszere, Terménynövelő anyagok engedélyezése, EK műtrágyák szabályozása. Összesen 153 fő vizsgázott le a növényvédő szeres anyagokból, amit a cégek nagyon hasznosnak találtak.

2.) Földművelésügyi Igazgatóság

Földművelésügyi és Vízgazdálkodási Osztály

A megyei kormányhivatalok földművelésügyi igazgatóságai, valamint a falugazdász hálózat munkájának koordinációja

A 2010 novemberében a falugazdászok a megyei kormányhivatalok kerületi Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Hivatalaiba kerültek átszervezésre. A korábban egymás mellett működő falugazdász irodák összeköltöztetése az egyablakos ügyfélszolgálati rendszer kerületi kiépítésének elősegítését szolgálta. A falugazdász hálózat szervezeti átszervezése kapcsán adódtak kezdeti nehézségek, szervezési problémák, melyek megoldása érdekében a Földművelésügyi Igazgatóság szakmai koordinációt látva el, közvetítette a megyei problémákat az illetékesek felé, illetve eljárásrendek, iránymutatások kiadásával segítette a megyei hivatalok minél zökkenőmentesebb munkáját.

Őstermelői igazolvány kiváltását közel 48 ezer, az érvényesítést 293 ezer termelő esetében végezték el a falugazdászok, 31 ezer fő kérte őstermelői tevékenysége megszüntetését (Heves megyében az összes igazolvány lecserélésre került).

2011-ben megkötésre került a módosított MgSzH és a NAV közötti megállapodás. A jogszabályi változások értelmében a NAV felé történő őstermelői adatbázis átadását a továbbiakban az MgSzH látja el a kormányhivatalok földművelésügyi igazgatóságainak adatszolgáltatása alapján.

Az E. coli baktériumfertőzés miatt kialakult zöldségpiaci válság felmérésében, továbbá a megsemmisítési bejelentések befogadásában, a helyszíni szemlézésben és az igazolások kiadásában szerepet vállalt a falugazdász hálózat, melynek koordinációjában Igazgatóságunk is részt vett.

Kiemelt feladatként jelentkezett a GMO vetőmaggal szennyezett kukorica megsemmisítésében való közreműködés. A falugazdászok kézbesítették a határozatokat az érintett gazdálkodók részére. A területek beazonosítása és az azokon való termésbecslés, megsemmisítések ellenőrzése szintén a feladatuk közé tartozott. Ennek a munkának az összefogását végezte a GMO Ügyfélszolgálat az MgSzH keretein belül, melybe Igazgatóságunk részéről is delegálásra került egy fő munkatárs.

Az „ÁROP – jogalkalmazás javítása a mezőgazdasági szakigazgatásban” című képzés keretében az östermelői igazolvánnyal, a családi gazdaságokkal és a gázolaj jövedéki adóval kapcsolatos oktatást tartottunk 100-100 fő falugazdász részére szeptember 20-án Nádudvaron, illetve szeptember 27-én Tengelicen.

Igazgatóságunk szintén részt vett a VM képviselőtételében a 75. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállításon.

Delegált feladatokat érintően

Az alábbiakban részletezett megállapodásban vállalt feladatok koordinálását, szakmai felügyeletét láttuk el 2011-ben.

A falugazdászok tájékoztatási és tanácsadási feladataikat az MVH delegált szerződése (DSZ/9-2011.) alapján látták el. A munkavégzés kapcsán országos szinten összesen 207.272 db telefonos, illetőleg személyesen nyújtott tájékoztatási ügyintézés került rögzítésre.

A falugazdász hálózat 2011. február 15 - március 15. között az EMVA monitoring kérelembenyújtásban és az ahhoz kapcsolódó tájékoztatási feladatvégzésben vett részt. Falugazdászai segítséggel 11.700 db kérelem került beadásra.

Az egységes kérelem benyújtási időszaka 2011. április elejétől május 15-ig tartott (DSZ/14-2011-es szerződés szerint). A feladatvégzés országosan 566 e-ponton indult meg. A megyékben – sikeres vizsga után – 653 fő falugazdász és irodai asszisztens végezte az elektronikus kérelem-kitöltést, illetve nyújtott segítséget az ehhez kapcsolódó feladatokban. A támogatási kérelmet beadott közel 178 ezer termelő közül ebben az évben több mint 103 ezer fő kért falugazdászai segítséget. A beadott kérelmeken felül a falugazdászok telefonon, illetőleg személyesen nyújtottak tanácsadást és tájékoztatást a kérelembenyújtó program használatával kapcsolatban, valamint segítettek a gazdálkodó ügyfélkapuján keresztül történő benyújtásban.

A területalapú támogatások benyújtására június elején még – szankció mellett – volt lehetőség, jellemzően a módosítások, pontosítások, vis maior bejelentések zajlottak ebben az időszakban.

A kérelem benyújtási időszak teljes ideje alatt folyamatos szakmai kapcsolatot tartottunk a megyékkel, figyelemmel kísértük a munkavégzést, a rendszerhibák MVH-ba történő eljuttatásában, illetve a problémák megoldásában is részt vettünk.

A blokktuligénylésekkel kapcsolatos adategyeztetési feladatvégzéssel kapcsolatosan a falugazdászok tájékoztatták az érintetteket, segítettek az ellentmondásokat feloldani, valamint a nyomtatványok kitöltésében, átvételében és MVH felé továbbításában is segítséget nyújtottak. A 16.589 adategyeztetésre kötelezett ügyfél közül 10.078 fő kért falugazdász segítséget.

A delegált feladatok kapcsán eljárásrendek, ajánlások kidolgozásával és a megyei kormányhivatalok földművelésügyi igazgatóságai részére való kiküldésével, valamint szakmai értekezletek tartásával segítettük a megyék munkára való felkészülését, illetve a feladatok végrehajtását.

Igazgatóságunk 2011-ben meghatározott ellenőrzési terv szerint 13 megyében helyszíni ellenőrzést tartott, melynek során a DSZ/9-2011. szerződés háttér dokumentációja került felülvizsgálat alá az előző években is lezajlott ellenőrzésekkel megegyező gyakorlati eljárás során. Az ellenőrzéseken készült jegyzőkönyvek a teljesítésigazolás részét képezték. Általánosságban megállapításra került, hogy az ellenőrzött ügyfélszolgálati naplók a falugazdászok naprakészen, nagy pontossággal vezetik, az ellenőrzés időpontjában a kijelölt helyen ügyfélszolgálatot tartanak, ahol szakszerű tájékoztatást nyújtanak a gazdálkodóknak.

Növénytermesztési szakterületet érintően

A megyei FM Igazgatóságok jelentései alapján folyamatosan tájékoztattuk az MgSzH, valamint a VM vezetését az aktuális növénytermesztési helyzetképről. A tavaszi, a nyári és az őszi munkák állásáról jelentéseket készítettünk, a megyei termésbecsléseket összesítettük és kiértékeljük a nyári és őszi betakarítási munkák aktuális helyzetét.

Irányítottuk mind a nyári, mind az őszi betakarítások során tartott megyei Koordinációs Bizottságok munkáját, arról a Minisztériumot tájékoztattuk.

A megyei tapasztalatokról havi rendszerességgel információs jelentések készültek a VM részére. A máktermesztés országos helyzetéről két alkalommal készült jelentés.

A 2010. október 4-én történt vörösiszap katasztrófával kapcsolatos védekezési munkák állásáról, a károsult területek kezeléséről, az elhullott állatállományról az érintett megyék (Veszprém, Győr-Moson-Sopron, Vas) tájékoztatása alapján naponta, később hetente informáltuk az MgSzH vezetését.

Rendezett piaci kapcsolatok kialakítása érdekében nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatás a 41/2008. (IV. 3.) FVM rendeletet érintően

2011-ben Igazgatóságunk 7 cég támogatási igényét vizsgálta meg szakmailag, amelyeket ellenjegyzett. Az igényelt támogatási összeg 54.574.444 Ft volt. Igénylés kilenc megyéből érkezett (Baranya, Bács-Kiskun, Csongrád, Fejér, Pest, Győr-Moson-Sopron, Hajdú-Bihar, Komárom-Esztergom, Vas).

A 2011. október 7-én kiadott Miniszteri Közlemény szerint a forrás kimerülése miatt támogatásra 2011. év III. és IV. negyedévében nem volt lehetőség.

A tagállami állampolgárok tulajdonszerzését érintően

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalról szóló 327/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) 18. § (2) bekezdése szerint a tagállami állampolgárok termőföld tulajdonszerzéséhez szükséges igazolás kiadására a Kormány mezőgazdasági igazgatási szervként az MgSzH-t jelöli ki, ami alapján a tagállami állampolgárok termőföld tulajdonszerzéséhez szükséges igazolás kiadása 2011. év januártól az MgSzH hatáskörébe került.

A tavalyi évben 13 osztrák, 8 német, 1 holland, 2 svájci, 2 olasz és 1 belga állampolgár nyújtott be igazolás kiadásának tárgyában kérelmet. A földvásárlási kérelmekhez szükséges hatósági bizonyítvány kiadása tárgyában elutasító határozat került kiadásra 9 osztrák, 4 német és 1 belga állampolgárnak. A kiadott elutasító határozatok ellen ez idáig 7 bírósági kereset érkezett az MgSzH-hoz. A tagállami állampolgárok termőföld tulajdonszerzése 10 megyét érintett (Baranya, Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Győr-Moson-Sopron, Nógrád, Somogy, Tolna, Vas, Zala).

2011-ben összesen 33 db esetben indítottunk felügyeleti eljárást a megyei Kormányhivatal FM Igazgatóságai által hatáskör hiányában kiállított igazolások felülvizsgálata tárgyában.

Agrárkár-enyhítést érintő koordinációs feladatvégzés

Az agrárkár-enyhítési rendszerben 2011. évben elsősorban a tavaszi fagykár miatt nyújtottak be nagy számú kárbejelentést a termelők. A tavalyi évben 4.986 db agrárkár-enyhítési igény érkezett be, illetőleg került záradékolásra a megyei FM Igazgatóságokon.

A 70% feletti mértékben károsodott ültetvények vonatkozásában 7.548 db kárbejelentés érkezett, melyek feldolgozása után 4.304 db fagykár de minimis kérelem került záradékolásra.

A 2011. év során a megyei földművelésügyi igazgatóságok időjárás okozta elemi károk miatt – döntően belvíz miatt – 13.049 db vis maior kérelemre készítettek szakhatósági állásfoglalást az MVH részére.

Egyéb koordinációs feladatvégzések

A termelői szervezetek szerveződése ügyében a szükséges tájékoztató tevékenységet a megyei földművelésügyi igazgatóságok az idén is eredményesen elvégezték, a szervezetek harmadának éves ellenőrzésében részt vettek, a működésükhöz kapott állami támogatások felhasználását, a vállalt kötelezettségek teljesítését ellenőrizték. Az ellenőrzésekkel a szervezetek hatékonyságát segítettük elő.

Az MgSzH ügyfélszolgálatán keresztül rendszeresen érkeztek az osztályra megkeresések. Ezek a megkeresések az aktuális támogatási lehetőségekkel, a családi gazdaságok

---

bejegyzésével, az őstermelőket érintő kérdésekkel voltak kapcsolatosak. A 2011. évben 94 darab írásbeli választ adtunk az érdeklődőknek.

A sajtó megkeresésére 15 darab szakmai anyagot állítottunk össze az aktuális mezőgazdasági munkák állásáról, az ágazatot érintő esetleges káreseményekről. Szakmai folyóiratokban folyamatosan jelentetünk meg újságcikkek, ágazati helyzetelemzéseket.

Országosan 183.000 területalapú támogatást igénylőből a 2011. évben 60-65.000 gazdálkodó igényelt vissza a 341/2007. (XII. 15.) Korm. rendelet alapján gázolaj jövedéki adót, ebből a szőlő és gyümölcsültetvényekben felhasznált gázolaj felhasználáshoz nyújtott de minimis támogatást igénylők száma mintegy 2000 termelő.

Elláttuk a korábbi években (1993-2004) meghirdetett nemzeti forrásból finanszírozott támogatások kezeléséből adódó másodfokú feladatokat, a mezőgazdasági termelés korszerűsítését szolgáló beruházási támogatásokkal kapcsolatos feladatvégzést, jelzálogtörlési ügyeket, I. fokú határozatok fellebbezési ügyeit, egyéb tárgyú beadványok ügyeit.

Tárgybani területen ültetvénytelepítési támogatással kapcsolatban 25 esetben, jelzálogjog törléssel kapcsolatos ügyekben 34 esetben érkezett megkeresés, valamint 8 db miniszternek írt méltányossági kérelem került benyújtásra, melynek döntés előkészítéseit a Minisztérium részére elvégeztük.

Az Országgyűlés által elfogadott 2009. évi CXLIV. törvény módosításáról szóló 2011. évi XXII. törvény 2011. március 31-i hatályba lépését követően a megyei kormányhivatalok földművelésügyi igazgatóságainak a vízgazdálkodási társulatok feletti szakmai felügyelete megszűnt és átkerült a területileg illetékes Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságokhoz. Ezt követően felmerült a vagyongazdálkodási jog elvonása is a Kormányhivataloktól. Ennek kapcsán kértünk be több alkalommal szakmai javaslatokat, illetve tartottunk szakmai értekezleteket, melyek tárgya a vagyongazdálkodási jog megtartása, valamint a jövőbeni vízügyi szakreferensi hatósági, valamint egyéb mezőgazdasági vízgazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátása volt.

A vízügyi feladatvégzéshez kapcsolódó javaslatokat feldolgoztuk, összefoglaltuk fontossági sorrendben a törvénymódosítások következtében megváltozott vízügyi felügyelők jövőbeni lehetséges feladatait. Javaslatunkat - melyek kitértek az Európai Unió pályázatokra; belvíz, aszályjelentésekre, adatszolgáltatásokra; panaszbejelentések kivizsgálására; küldöttgyűlésekben, Tanácsokban való részvételre; havi információs adatszolgáltatásra, jelentési kötelezettségekre a Minisztérium felé – a VM Területi Vízgazdálkodási Főosztályával egyeztetve 2011. április 14-én megküldtük a megyei Kormányhivatalok FM Igazgatóságainak.

A felsorolt feladatokkal kapcsolatban ezt követően 2011. évben további javaslatokat tettünk a VM felé egyes rendelet tervezetek módosításával kapcsolatos véleményezések esetén (34/2008. FVM rendelet, Vízgazdálkodási Konceptió, Vízkár elhárítás), mely javaslatunk többsége nem került elfogadásra.

Az év végére a mezőgazdasági vízgazdálkodással kapcsolatos feladatvégzés lecsökkent a jogszabály módosítások véleményezésére, esetleges rendkívüli esetben történő adatgyűjtésre.

Eleget tettünk jogszabályi kötelezettségből adódó elektronikus nyomtatvány közzétételi kötelezettségeinknek. Az MgSzH honlapján megjelentettük az agrárkár-enyhítési eljárásokról, elháríthatatlan külső ok vis maior kérelmekről, jégeső-elhárító szervezeteknek fizetett szolgáltatási díj támogatási kérelemről, gázolaj utáni jövedéki adó visszatérítésről, szőlő és gyümölcsültetvényekben felhasznált gázolaj felhasználáshoz nyújtott de minimis támogatásról, mezőgazdasági őstermelői igazolványokról, rendezett piaci kapcsolatok támogatásához szükséges nyomtatványokat.

Vadászati és Halászati Osztály

Az év folyamán a vadászati és halászati osztály dolgozói összesen 1612 darab beérkező ügyirattal foglalkoztak. Előbbi számadat a vadászati szakterületre érkezett 756, illetőleg a halászati szakterületre érkeztetett 856 ügyből tevődött ki. Közigazgatási érdemi döntés 918 esetben született.

Döntéseink ellen az év folyamán, összesen 59 esetben éltek kereset benyújtásának lehetőségével ügyfeleink, ami a vadászat szakterületén meghozott döntéseket illetően 39, míg a halászati szakterületen 20 ügyet érintett.

A 2011. évben lezárásra került bírósági ügyek tekintetében elmondható, hogy az összes, keresettel támadott döntéseknek csupán, mintegy 5-6%-a zárul határozataink megsemmisítésével.

Elsőfokú halászati ügyekben 21 esetben jártak el az osztály munkatársai, míg a vadászat szakterületén lefolytatott elsőfokú hatósági ügyek száma 108 darab volt. Zárt téri vadtartás engedélyezésével kapcsolatos elsőfokú ügyek osztályra rótt feladatának nagyságát leginkább az mutatja, hogy a kapcsolódó, érkeztetett ügyiratok száma összesen 160 db, míg az érdemi határozatok száma összesen 108 db. (különleges rendeltetésű terület megállapítása 2, vadaskert 17, vadaspark 13 és vadfarm 76) volt.

A jogellenes nem bejelentett és szabályozatlan halászat (IUU) megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról, továbbá a szülő 1005/2008/EK rendelet alapján, az év során 138 beszállítóktól érkezett megkeresés alapján került sor, fogási tanúsítványok hitelesítésére, ami természetesen nem csupán ennyi darab tanúsítvány ellenőrzését és hitelesítését jelentette.

Az év során ellenőrzési tevékenység keretében 36 vadfarm, 1 vadaskert és 1 vadaspark tételes ellenőrzésére került sor. Csupán két alkalommal kellett élnünk a visszaellenőrzés lehetőségével, felhívva az üzemeltető figyelmét a jogszabályi rendelkezések pontos betartásának szükségességére, a tapasztalt hiányosságok felszámolására.

Lefolytatásra kerültek a megyei kormányhivatalok Földművelésügyi Igazgatóságainál a szakterületi ellenőrzések, melyek során jelentős hiányosságok felderítésére, így szükség szerint intézkedési tervek elkészítésének előírására, visszaellenőrzés lefolytatására nem kellett sort keríteni.

A felsoroltakon túl, az osztály munkatársai részt vettek a vadászattal - halászattal összefüggő szakmai anyagok készítésében jogszabály tervezetek véleményezésében. Beszerzésre és

---

időben a megyei vadászati és halászati hatóságok részére átadásra is kerültek a szakterületen használatos nyomtatványok, érvényesítő bélyegek, vadazonosító jelek és trófeabírálati érmek.

A halászati szakterület 2011. évi tevékenységének kiemelt fontosságú eredménye az ún. SZÁK program kidolgozásának előkészítése, majd hosszas egyeztetések eredményeként ennek év végére történő szinte teljes értékű elkészítése, szakmai körök előtt történő bemutatása. A program célja, hogy országos, kötelező bevezetését követően, 2013-tól, kontrollálni lehessen a bizományosok által értékesített Állami horgászjegyek útját, az azokkal történő készletgazdálkodást, kiszűrve természetesen a kiadás kapcsán esetlegesen fellépő hibákat.

Fentiekén túlmenően az év folyamán egy esetben került sor trófea nemzeti értéké nyilvánítás iránti eljárás keretében trófea felülbírálatra, egy Zala megyében elejtett kapitális gímbika bírálata keretében.

Agrárgazdasági Osztály

A fenntartható bioüzemanyag szakterületet érintően

Az Európai Unió 2009-ben világviszonylatban is egyedülálló színvonalú, a tagállamokban kötelező erejű fenntarthatósági rendszert vezetett be. E rendszer bioüzemanyagokra és folyékony bio-energiahordozókra vonatkozó fenntarthatósági kritériumait a 2009/28/EK irányelv állapítja meg. Magyarország a 2009/28/EK irányelvet a megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gázkibocsátásának csökkentéséről szóló 2010. évi CXVII. Törvénnyel ültette át a hazai jogrendbe. A fenntartható bioüzemanyag-termelés követelményeiről és igazolásáról szóló 343/2010. (XII. 28.) Korm. Rendelet a fenntarthatósággal kapcsolatos hatósági feladatok jelentős részét Hivatalunk hatáskörébe helyezte, a feladatot az Igazgatóság 2011. január 1-jétől látja el.

Mivel minden gazdasági szereplő számára új típusú szabályozás került bevezetésre fontos feladatnak tartottuk az ügyfelek megfelelő és széleskörű tájékoztatását. Ennek érdekében bevezettük, és díjmentesen működtetjük az Elektronikus Ügyfél Tájékoztatási Rendszert (EÜTR), melynek működésére valamennyi ügyfél figyelmét már a BÜHG nyilvántartásba történő felvételkor felhívjuk egy - a határozat mellékletét képező - tájékoztató levélben. Ezen kívül a 2011. évben két alkalommal postai úton valamennyi ügyfelünket megkerestük és ismételten informáltuk őket az EÜTR rendszer működéséről, továbbá arról, hogy a Hivatal honlapján valamennyi fontos információt megtalálják. A 2011. évben 15 darab EÜTR levél keretében tájékoztattuk az ügyfeleket.

A fentiekén kívül 2011. februárjában Ausztriában egyeztettünk a német, osztrák és a szlovák illetékesekkel, valamint 17 alkalommal kerestünk meg külföldi hatóságokat (a teljesség igénye nélkül: BLE, AMA, ISCC, AGEA, SIN,) leveleinkkel a tagállamokban bevezetett fenntarthatósági rendszerek összehangolása érdekében.

A Hivatal honlapján közzétettünk egy közel 30 oldalas részletes tájékoztatót, amely a BÜHG nyilvántartással összefüggő kérdésekre ad választ. Továbbá valamennyi, a fenntartható bioüzemanyag-termeléssel összefüggő jogszabályt és nyomtatványt is közzétettünk (a nemzetközi szállítások miatt angol és német nyelven) a Hivatal honlapján.

Fent jelzett számú Korm. Rendelet alapján vezetjük a bioüzemanyag üvegházhatású gázkibocsátási nyilvántartást (továbbiakban: BÜHG nyilvántartás), mely a biomassza kereskedőre, a biomassza feldolgozóra, az üzemanyag-forgalmazóra, valamint a fenntarthatóság igazolására és az üvegházhatású gázkibocsátás értékeire vonatkozó adatokat tartalmazó hatósági nyilvántartás. A BÜHG nyilvántartásban 2011-ben 412 ügyfelet regisztráltunk, illetve tartottunk nyilván. A nyilvántartásból 31 ügyfelet töröltünk jogsértő magatartás miatt.

A BÜHG nyilvántartásban szereplő ügyfeleknek negyedévente adatot kell szolgáltatniuk az általuk kiállított fenntarthatósági igazolásokról, valamint az azok alapját képező fenntarthatósági nyilatkozatokról. Ez az adatszolgáltatás negyedévente milliós nagyságrendű adatsort jelent.

A BÜHG nyilvántartással és az adatszolgáltatásokkal kapcsolatban 2011-ben 2045 közigazgatási döntést adtunk ki.

A magyar fenntarthatósági igazolások nemzetközi elfogadása érdekében felvettük a kapcsolatot a biomassza exporttal leginkább érintett tagállamok hatóságaival, így a Német Szövetségi Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Hivatallal, az Ausztrál Agrárpiaci Hivatallal, az Olasz Mezőgazdasági Kifizetések Ügynökségével, valamint az ISCC-vel (Önkéntes nemzetközi fenntarthatósági rendszer).

A földügyi, részarány-földkiadási szakterületet érintően

2011. évben 4.237 db földkiadási határozat elkészítésével 44.226 AK értékű részarány jogosultság került kiadásra 3.690 szövetkezeti különlap megszüntetésével, így a nyilvántartott ügynevezett élő termelőszövetkezeti különlapok száma 46.772-re, az összes AK értéke 297.236 AK-ra csökkent.

A termőfölddel történő kártalanítás rugalmasabb lebonyolítása érdekében Igazgatóságunk felvette a kapcsolatot a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet képviselőivel adatszolgáltatási és kölcsönös tájékoztatási céllal.

3.) Erdészeti Igazgatóság

Hazánkban 2.046.394 hektár erdőgazdálkodási célú terület van, ami 20,7%-os, folyamatosan növekvő erdősültséget jelent.

Az erdészeti igazgatási feladatokat az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóság és a tíz megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság látják el.

Az erdészeti igazgatás a 2011. évben a következő feladatokat látta el:

Közjóléti, térségfejlesztési feladatok

A térségfejlesztési tervezési feladatok keretében rész vettünk az országos területrendezési terv felülvizsgálatában, ezen belül Békés, Bács-Kiskun, Csongrád, Komárom-Esztergom, Nógrád, Pest valamint Tolna megye területrendezési tervei módosításának felülvizsgálatában.

Az első negyedévben véglegesítésre és dokumentálásra került a Mecsek erdőfejlesztési terve. Gyakorlatilag elkészült a Göcsej erdészeti térségfejlesztési terve is, végleges dokumentálására a terv záró tárgyalásának hiánya miatt eddig nem került sor.

A Kab-hegyi erdőtervezési körzet közjóléti fejlesztési tervét többszöri átdolgozás után 2011. decemberében véleményezésre felterjesztettük a VM Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztályához.

Évközben folyamatosan végeztük az Alpokaljai, a Budapesti, a Gemenci és a Pilisi-Visegrádi erdőtervezési körzetek közjóléti fejlesztési terveinek elkészítéséhez szükséges adatgyűjtéseket, helyszíneléseket, feldolgozásokat, egyeztetéseket.

A közjóléti tervezéssel szorosan nem összefüggő közjóléti munkák keretén belül koordináljuk a közjóléti nyilvántartási rendszer folyamatban lévő igazgatóságokéni aktualizálását, végezzük a DigiTerra Map-en alapuló rendszerének fejlesztését és tesztelését. A közjóléti kapcsolattartók részére ebben a témában továbbképzést tartottunk 2011. május 19-én.

Folyamatosan közreműködünk a közjóléti szempontú jogszabály-módosítási javaslatok összeállításában.

Erdőtervezéssel kapcsolatos feladatok

Kiemelt feladatunk volt a 2011 évben körzeti erdőtervezés alá vont körzetekre vonatkozóan a terepi felvételek feldolgozásának, valamint az erdőterv szintű állapot- és tervadatok előállításának figyelemmel kísérése, szakmai irányítása. Ennek keretében, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényhez kapcsolódó Erdőtervezési Segédletet folyamatosan aktualizáltuk.

Alapfeladataink között elkészítettük a 2012. évben körzeti erdőtervezés alá vont 13 db erdőtervezési körzetre vonatkozóan az előzetes tárgyalások előkészítésére és lebonyolítására vonatkozó szabályozást, 5 tárgyaláson személyesen is részt vettünk.

Az erdőterv rendelet előkészítésének és a körzeti erdőterv készítésének szabályairól szóló 11/2010. FVM rendelet 3-5. §-ai és az Evt. 31-32. §-ai szerint elkészítettük az erdőterv-rendeletben foglalt tervezési alapelvekre és előírásokra vonatkozó javaslatot. A javaslatok kialakításakor az erdőgazdálkodók, a szakhatóságok, az önkormányzatok, és a civil szervezetek által megfogalmazott elképzeléseket lehetőség szerint figyelembe vettük. Az Evt. 32. § (5) alapján a javaslatot felterjesztettük a miniszternek (a VM Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztálynak).

A 2011-es évben is meghatározó tevékenység volt a szakmai problémák Erdészeti Szakigazgatási Információs Rendszerben (ESZIR) történő kezelése, új funkciók fejlesztése, tesztelése, ennek kapcsán:

- erdőtervi listák modulon a védettségre vonatkozó szűrési lehetőségek bővítése (kiemelten a Natura 2000 területekre);
- az örökségvédelmi területek kezelése, lekérdezési lehetőségek;
- előzetes tárgyalásra szóló meghívóminta beillesztése a rendszerbe;
- a természetességi érték egyedi elbírálását lehetővé tevő kezelő felület;
- új ellenőrzési szempontok kialakítása;
- igazgatóságoktól érkező hibabejelentők fogadása, feldolgozása, illetékes kollégák tájékoztatása;
- számos többoldalú egyeztetés, megbeszélés, értekezlet, ütemezés az ESZIR munkákkal kapcsolatban.

Természetvédelemmel kapcsolatos feladatok

Figyelemmel kísértük a természetvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását, szükség esetén tájékoztattuk az érintetteket, kiemelten az új védett területekre, a Natura 2000 hálózat változásaira, illetve a kezelési tervekkel kapcsolatos rendeletekről.

Véleményeztük az "Eljárásrend javaslat a körzeti erdőtervezésben közreműködő Nemzeti Park Igazgatóságok számára" című Vidékfejlesztési Minisztérium iránymutató anyagának tervezetét.

Részt vettünk a körzeti erdőtervezés során lefolytatandó Natura 2000 hatások vizsgálata eljárásrendjének kidolgozásában, majd az Európai Unió elvárásainak megfelelő Natura 2000 vizsgálati dokumentáció összeállításában, és az azt megelőző egyeztetéseken.

Összegyűjtöttük, és feldolgoztuk a Natura 2000 területek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos hazai és nemzetközi segédanyagokat, útmutatókat. Tovább pontosítottuk a Natura 2000 hálózat ESZIR-ben történő nyilvántartását (bővítések átvezetése, ellenőrzések bevezetése, törekvés a felülvizsgálható besorolás felszámolására).

Egyéb feladatok

A Pro Silva Hungaria által készített „A folyamatos erdőborítás fenntartása melletti erdőgazdálkodás” című kiadvány alapján képzési anyagot állítottunk össze a szálaló és átalakító üzemmódban sorolt erdőrészekben folytatott erdőgazdálkodást irányító szakemberek részére.

A jogosult erdészeti szakszemélyzet részére szervezett oktatásokon előadóként vettünk részt, 13 alkalommal.

Feladatunk volt az erdőtervezésért felelős vezetők értekezleteinek előkészítése, megszervezése, lebonyolítása, erdőtervezői munkák, feladatok állásáról beszámoló tartása, prezentációk és emlékeztetők összeállítása.

Számos szakmai rendezvényen, konferencián, tanulmányúton veszünk részt, ahol elsősorban a természetvédelmi és az erdei közjóléti tevékenységet, az azokkal kapcsolatos információkat követjük figyelemmel, és felkérés alapján tájékoztatást adunk, előadást tartunk.

Erdőleltár készítése az ország erdővel borított területére. Évente a teljes erdőterület egy tizedén kerülnek megújításra az Országos Erdőállomány Adattár állapot és tervadatai.

Ehhez kapcsolódóan az erdészeti igazgatás egyik legfontosabb feladata az erdőgazdálkodási tevékenységek szakmai és jogszabályi alapját garantáló körzeti erdőtervek készítése, amelyek az egyes erdőgazdálkodók tevékenységéhez kötelezően elkészítendő, erdőterv határozatok alapjait képezik.

A körzeti erdőtervezés folyamatában egyre nagyobb hangsúlyt kap a védett természeti területek, illetve a Natura 2000 területek természetvédelmi célú kezelésének meghatározása. Az erdőgazdálkodási lehetőségeket a természetvédelmi oltalom alatt álló területeken, mindig a védett értékek megőrzésének figyelembe vételével kell meghatározni.

Tovább folytatódott a 2009-es jogszabályi változások okozta fejlesztések végzése az Országos Erdőállomány Adattárban és a kezelőprogramban (ESZIR).

Kiemelt témakörei:

- Erdősítések műszaki átvételi jegyzőkönyveinek rögzítő, ellenőrző, határozat generáló részei két ütemben, jelentős adatszerkezeti és tartalmi változáson ment keresztül.
- Erdőtűz információs rendszer átvétele és rendszerbe állítása
- Erdőtervezéshez használt iratminták aktualizálása, átírása, új riportok és régiék aktualizálása, Natura2000 területek, mint fő csoportosító elem a már meglévő erdőtervi riportokhoz is beépült kiemelt szűrőfeltételként
- Fahasználati bejelentők rögzítési felületén a hibakezelés átprogramozása
- Örökségvédelmi területek felvétele az Adattárba, eszközök a különféle felhasználási módok számára, az eljárásokban érintett örökségvédelmi területek kiszűrésére, térinformatikai támogatás
- Helyrajzi szám és részlet megfeleltetéshez térinformatikai támogatás megteremtése
- Az adattári exportok az új elemekkel aktualizálva lettek, számszerűségében bővültek, naplózottakká váltak
- Az ügykezelőn az ügyintézését megkönnyítő módosító csomag készült
- Ezen felül az éves bejelentő, részlet karbantartó, ellenőrző, egyéb térképi tartalmakat kezelő, pályázatkezelést kiszolgáló, földhasználati nyilvántartó egységekben történt nagyobb mérvű fejlesztés.

A 2011-es év során mintegy 130 javító, fejlesztő csomaggal tettük aktuálisabbá, kezeesebbé a szakrendszert.

Az éves zárás (növedékesítés, térbeli adatok ellenőrzése, általános hibajavítás) programja jelentős technológiaváltáson ment keresztül, melynek során a tényleges futtatási idő felére csökkent, ezzel lerövidült az az időszak, mely nem lehetett adatrögzítést végezni. Jellemzően hétvégén és az éjszakai időszakban zajlottak a műveletek, tovább csökkentve a felhasználókat akadályozó időszakot.

Az eljárás alatt az elavult, szűkös számítógép kapacitás jelentős többletmunkát és országos leállást eredményezett, s az év során sajnos ebben nem történt fejlődés.

A – FoxPro-s – Termőhelyi adattár működtetése ebben az évben már csak a migrációt megelőző utolsó adatállomány kezeléseket jelentette, mint az adatbeépítés, hibellenőrzés. Ugyanakkor kiemelt feladat volt a termőhelyi adattár ESZIR-be migrálásának előkészítése, mely magában foglalta a szükséges eljárásrend szerinti koordinációt, az adatjavítások és ellenőrzések felügyeletét.

A nemzetgazdasági kapcsolódási pontok miatt nagy jelentősége van az erdészetre és az elsődleges faiparra vonatkozó statisztikai adatok gyűjtésének és feldolgozásának

Az intézmény az Erdészeti Tudományos Intézettel együttműködve 2005 óta készíti az üvegház-gázokról szóló jelentést az ENSZ Keretegyezmény számára. Idén második alkalommal pedig a Kiotói Jegyzőkönyvhöz kapcsolódó jelentéstételi kötelezettségnek is eleget kellett tenni, mely feltétlenül szükséges a jegyzőkönyvben foglalt ún. rugalmassági mechanizmusok keretében megvalósuló kvótakereskedelemben való részvételhez. A jelentések számos területén jelentős szakmai előrelépéseket készítettünk elő, mint a szerves talajok kibocsátásainak kimutatása és az ún. bizonytalansági elemzés.

Ehhez mintegy 20 évnyi Adattári anyagot kellett rendezni, átnézni, ellenőrizni és feldolgozni.

Szintén a nemzetközi adatszolgáltatási tevékenység keretében az MgSzH – többek között – adatokat szolgáltat a Eurostat számára az erdészeti és faipari ágazat termelési és kereskedelmi adatairól (Joint Forest Sector Questioner).

Az intézmény szerepet vállalt az EU magyar elnökségi félévének adminisztrációjában: részt vettünk az WPIEI (EU környezetvédelmi tanácsi munkacsoport) CC (klímaváltozási munkacsoport) EG on LULUCF (földhasználati és erdészeti szakértői csoportja) titkári teendőinek ellátásában.

A 2009. évi Evt. alapján át kellett dolgozni az erdészeti ágazat éves gazdálkodását összefoglaló „Beszámoló az erdősítésekről és fakitermelésekről” c. országos összesítő táblákat: a törvény rendelkezéseinek megfelelő új szakmai fogalmakat alkalmazva. A belföldi adatszolgáltatási tevékenység keretében kiemelt terület a KSH-felé, és a Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszerhez (VÁTI Kht.) történő évi rendes adatszolgáltatás.

Folytatódtak az erdészeti és faipari ágazat gazdálkodóinak tevékenységét kérdőívek segítségével monitorozó Országos Statisztikai Adatgyűjtési Programban végzett munkák.

Adatszolgáltatással járultunk hozzá a Miniszteri Jelentés elkészítéséhez, mely az ágazat elmúlt évi teljesítményét értékeli a VM minisztere számára. Átdolgoztuk és megjelentettük a szélesebb közönséget és a sajtót megcélzó „Erdővagyon, erdő- és fagazdálkodás Magyarországon” című kiadványt.

Fontos előrelépések történtek az erdészeti terület-nyilvántartás 1990-től kezdődő adatainak elemzésében és felülvizsgálatában, mely remélhetőleg az elkövetkezendő pár év ágazati elemzéseinek alapja lesz.

Erdőfelügyeleti Feladatok

A körzeti erdőtervek készítése mellett az erdészeti igazgatás legfontosabb feladata az erdőgazdálkodás felügyelete, az első- és másodfokú hatósági feladatok ellátása. Az elsőfokú hatósági feladatok a 10 megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságainak hatáskörébe tartoznak. 2011-ben mintegy 38500 erdőrészlet esetében történt meg az erdősítések, erőtelepítések műszaki átvétele, az elvégzett fahasználati munkák ellenőrzése, azok helyszíni jegyzőkönyvezése és elektronikus feldolgozása. Ez összesen közel 200000 hektár erdőterületet érintett. Szintén több tízezer ügyben hozott az erdészeti hatóság határozatot.

Kialakításra kerültek a területi szervek elektronikus ügyintézését lehetővé tevő hivatali kapui.

2011-ben megkezdődött az erdészeti szakszemélyzet kötelező hatósági képzése. Részben az ÁROP projekt keretében részben saját erőforrásokból kialakításra kerültek az oktatási tematikák és összeállításra kerültek a kapcsolódó tananyagok. A 13 helyszínen megszervezett hatósági képzéseken több mint 3000 erdészeti szakszemélyzet vett részt.

Az erdészeti hatóság és az erdészeti szakszemélyzet számára megtervezésre és legyártásra kerültek az új szolgálati igazolványok, melyek plastikkártya formátumban a megfelelő biztonsági elemekkel ellátva, időjárás biztosan szolgálják az erdészek személyazonosságának igazolását eljárásuk során.

2011-ben új közigazgatási ügynyilvántartási rendszer került bevezetésre az erdészeti hatóságoknál, amely nemcsak a díjtételek pontosabb számítását, hanem a közfeladat felülvizsgálathoz kapcsolódó pontosabb adatszolgáltatást is lehetővé teszi.

Kidolgozásra és bevezetésre került az erdősítések és a fahasználatok hatósági ellenőrzésének, nyilvántartásának új eljárásrendje illetve a kapcsolódó iratminták, melyek az ESZIR-en keresztül is alkalmazhatóak.

Az erdőgazdálkodói nyilvántartás az erdők földhasználati nyilvántartása, amelynek vezetése elsősorban nem erdészeti-, hanem polgári- és agrárjogi ismereteket igényel. A szükséges ismeretek és jogszabályváltozások elsajátításához kidolgozásra került egy részletes, erdőgazdálkodók nyilvántartásba vételével kapcsolatos eljárásrend. Az erdőtulajdonosokat és az erdőgazdálkodókat segítő, szintén kidolgozásra kerültek mintaszerződések, melyek nemcsak az erdőtulajdonos és az erdőgazdálkodó, hanem az erdő védelmét is szolgálják.

Közreműködtünk a faanyag eredetigazolási rendszer és az erdővédelmi szolgálat felállításával kapcsolatos minisztériumi előkészítő munkában.

A másodfokú erdészeti hatósági feladatokat a MGSZH Erdészeti Igazgatósága látja el. A másodfokú hatósági ügyek száma az előző év azonos időszakához képest kismértékben csökkent, 2011-ben 1359 db másodfokú ügy volt. Az átmeneti csökkenés háttérében az állhat, hogy az új erdőtörvény végrehajtási rendeletének átmeneti rendelkezése alapján, azokban az erdősítésekben, ahol korábban nem határozatban írták elő az erdősítési határidőket, a sikeres első erdősítés határideje 2011., ezért az erdősítési határidő mulasztásos ügyek csak év vége felé kezdtek újra beérkezni a másodfokhoz. Az ügyiratszámot a későbbiekben szintén növelni fogja a megjelenő erdőterv határozatokra érkező fellebbezések várhatóan tetemes száma.

Az ország több mint 1/5-t borító erdőterület számos katasztrófavédelmi kockázatot rejt magában. 2011-ben megújításra és a teljes MGSZH-ra kiterjesztésre került az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósággal korábban kötött együttműködési megállapodás.

Az erdőket, emberéletet és vagyónbiztonságot fenyegető legnagyobb abiotikus kockázat az erdőtűz. 2011-ben megújításra került az Országos Erdőtűz Adattár szoftvere, automatizálásra kerültek egyes adatszolgáltatási folyamatok. Elkészültek a megyei erdőtűzvédelmi tervekhez kapcsolódó tematikus térképek, melyek a vonuló tűzoltóegységek is megkaptak. A tematikus térképek használatával kapcsolatban több továbbképzést szerveztünk a katasztrófavédelem és a tűzoltóságok munkatársainak.

A csapadékban gazdagabb tavaszi és nyárelejei időjárásnak köszönhetően az erdőtűzek keletkezésének feltételei az idei évben csak időszakosan és lokálisan álltak fent. Elsősorban ennek köszönhető, hogy ebben az évben az erdőterületet is érintő vegetációtűzek száma csak 40%-a volt a korábbi éveknél. Jelentős kár nem keletkezett, az összes leégett területből mindössze 210 ha erdős vegetáció károsodott.

Közösségi, nemzetközi feladatok

Az igazgatóság 5 munkatársa közvetlenül, kirendelés alapján vett részt az elnökségi feladatok végrehajtásában, további 5 fő pedig a hazai elnökségi rendezvények lebonyolítását segítette.

Igazgatóság részt vesz az EU FLEGT EUTR munkacsoport munkájában, közreműködik az uniós faanyag származásigazolási rendszer kialakításában.

Az erdőtűz-megelőzési tervek anyagainak átadásával és szakértőinkkel közreműködtünk az EU Tanácsi döntés alapján készítendő katasztrófa kockázatértékelési elemzés erdőtűz fejezetének kidolgozásában.

Támogatásokkal kapcsolatos feladatok

Az igazgatás végzi az erdészeti támogatási jogcímek végrehajtásának szakmai koordinációját, és részt vesz a tervezett jogcímek kialakításában is. Az intézmény kiemelt feladata a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatallal kötött delegálási szerződésben foglaltaknak megfelelően az Uniós támogatási és kifizetési kérelmek befogadása, szakmai bírálata, valamint a többszintű ellenőrzési feladatok elvégzése.

2011-ben folyamatos volt az NVT-s támogatások – Mezőgazdasági területek Erdősítése, valamint a régi nemzeti támogatások kifuttatása (erdőfelújítás, erdőtelepítés).

Az erdészeti igazgatás ez évben 8 EU-s és 2 nemzeti támogatási jogcímmel dolgozik folyamatosan, ami közel 11 ezer kérelmet jelent.

EU-s támogatási jogcímek: EMVA-Mezőgazdasági területek erdősítése; Fás szárú energia ültetvények; Lágyszárú energiaültetvények; Ültetvények korszerűsítése, telepítése jogcím rendeletmódosítása miatt már a Kertészeti ültetvények korszerűsítése, korszerű ültetvények létesítése; Erdészeti potenciál helyreállítása; Erdő-környezetvédelmi intézkedések; Erdőszerkezet átalakítás; Agrár-erdészeti rendszerek jogcímek.

Nemzeti támogatási jogcímek: Erdőtelepítés; De minimis erdőfelújítás.

Monitoring feladatok

Az Erdővédelmi Mérő és Megfigyelési Rendszer (EMMRE) keretén belül az erdészeti igazgatás 2011-ben esedékes feladatai közé tartozott a nagyterületű egészségi állapotfelmérés (Erdővédelmi Hálózat) munkáinak betanítása, koordinálása, az Egyesített Erdészeti Monitoring rendszer működtetése, valamint a Life Plus finanszírozású FutMon (Jövő Monitoringja) projekt féléves meghosszabbításának levezénylése és lezárása. Mindezek mellett az Éghajlat-változási monitoring elindítása, valamint az Erdőkár bejelentő rendszer megtervezése, működtetésének előkészítése. Ezen kívül az Erdészeti Igazgatóság e területen hazai és nemzetközi koordinációs tevékenységet is ellát. (Itt jegyezzük meg, hogy az EMMRE magában foglalja az erdőtűz megelőző és nyilvántartó rendszert is.)

Az Egyesített Erdészeti Monitoring (EEM) integrálja a korábban elkülönülten működő Faállomány Növekedési Vizsgálatot és a Vadállomány Élőhelyének Vizsgálatát. A felvételezés az ország területét lefedő 4x4 km-es alaphálózaton kerül elvégzésre 5 év alatt. 2011-ben a mintavételi háló 1/5-e lett érintve. A felvételek kiterjedtek a termőhelyi sajátosságokra, a dendrológiai és dendometriai adatokra, az erdeink biodiverzitását jól szemléltető holtfára, és holtfaanyagra, cserjékre és az újulati szintben elhelyezkedő kistűkre, valamint e szint vadkár általi érintettségére is. A felvétel eredményeként hazánk európai szinten harmonizált adatokat képes szolgáltatni az erdőterület és erdőállományt illetően az Európai Unió felé.

A 2011. évben kimunkálásra került a szakirányítók számára kialakítandó Erdőkár bejelentő rendszer, mely a zárlati károsítók erdőterületen való felderítésére is kiterjed. A rendszer üzembe állítása 2012. első negyedévében tervezett. A szakirányítók ezzel kapcsolatos tájékoztatása, oktatása megtörtént.

Szintén az EMMRE része az Országos Erdőtűz Adattár, amit az erdészeti hatóság (MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóság) az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósággal közösen működtet.

Kommunikációs és kutatási feladatok

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karával a kapcsolatokat a meglévő általános együttműködési megállapodásban foglaltak szerint ápoltuk. Meg kell jegyezni, azonban, hogy az oktatási rend (BSC, MSC, ill. ötéves képzés) váltása miatt mind a tavaszi, mind az őszi szakmai gyakorlatok elmaradtak.

A 2011. év folyamán beüzemeltük a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karával kötött megállapodás alapján az oktatási-kutatási célú ESZIR rendszert, mely segítségével az erdőmérnökhallgatók megismerkedhetnek az Adattár működésével, illetve juthatnak hozzá kutatási alapadatokhoz.

Az intézményi kommunikáció az éves kommunikációs tervnek megfelelően alakult. Kiemelt eseményként kell megemlíteni az Erdők Nemzetközi Éve ágazati záróeseményének megrendezését. További jó példa a Természetbúvár újságban a magyar erdőkről megjelentetett írás, vagy az Erdők nemzetközi éve logó magyarítása, esetleg az „MgSzH erdészeti naptár” készítése, de megemlíthetjük a „Kétmilliomodik hektár magyar erdő” díj, valamint a „Szakszerű erdőgazdálkodásért” díj adományozását is. Évközben az ismétlődő feladatok mellett számos írás jelent meg a ForestPress-ben és az Erdészeti Lapokban, illetve interjú hangzott el különféle médiumokban.

Szintén a kommunikációs feladatok keretében kiemelt feladat volt az igazgatóság honlapjának (www.mgszh.gov.hu) üzemeltetése, ami az aktuális információk honlapon való elhelyezése, valamint új honlap elemek létrehozása mellett, a honlap struktúrájának átalakítását is magában foglalta. Az új honlap-elemek közül megemlítendő az online interaktív erdőtérkép.

Az Országos Erdőállomány Adattár egyes publikus adatai 2011. év közepétől megjeleníthetők interneten, az MgSzH honlapján. Az internetre fejlesztett webtérkép háttérként az ingyenes GoogleMaps úrfelvételeit használja, amelyre az Országos Erdőállomány Adattárból származó erdőrészlet térkép került rávetítésre. Az alkalmazás mind az ügyfelek, mind az állampolgárok számára elérhető, lehetővé téve ezzel az erdőtörvényben megfogalmazott közérdek hatékonyabb érvényesítését, a vonatkozó jogszabályok állampolgári betartását. A fejlesztés ezzel még nem zárult le, folyamatban van a megjeleníthető információk bővítése, különösen az állami erdők vonatkozásában.

Emellett ugyanakkor a VM által üzemeltett www.erdo.hu honlap karbantartásával kapcsolatban is merültek fel teendők.

Kiemelten az Erdők Nemzetközi Éve rendezvényeihez, a NATURA2000 fenntartási terveinek szabályozásához valamint az országos erdőadatok tematikus összeállításával készítettünk anyagokat.

Üzemeltetés

Az MgSzH Erdészeti Igazgatóság informatikai hálózat zavarmentes működésének folyamatos biztosítása. „Help Desk” szolgáltatás üzemeltetése munkanapokon. EKG kormányháló, igazgatósági LAN és ADSL csatlakozások zavarelhárítása a szolgáltatókkal együttműködve. Adatbázis mentések szabályozott végrehajtása. A mentések folyamatos felügyelete, az esetleges hibák elhárítása

Közreműködünk az egységes MgSzH informatikai rendszer fejlesztésében. Ennek keretében elősegítettük az Informatikai rendszer (HW, SW és hálózat) új telephelyre költözését.

Hatósági és térképészeti alapfeladatok által meghatározott igényekre: az örökségvédelmi területek térképi adatainak kezelése az ESZIR-ben megvalósult ezek feltöltése.

Új feladatként jelentkezett, hogy a részletszintű tárgyalások befejezése után az előírás javaslatokat az MgSzH honlapján (a 11/2010 FVM r. 11. § (3) alapján) közzé kell tenni. Tematikus térképek közzététele keretében történik az MgSzH Erdészeti Igazgatóság honlapján

A 2012 évi Erdőtervezés terepi munkáinak előkészítése, leíró-lapok nyomtatása, átadása, az Ortofotó feldolgozás: 449 db szelvény feldolgozása, átadása a MKH Erdészeti Igazgatóságoknak megtörtént

Földrészlet fedvények átalakítása, konvertálása: 310 db település külterületi digitális földhivatali térképének átalakítása és MKH erdészeti igazgatóságoknak történő átadása megtörtént.

A légifényképezési/ortofotó igények összegyűjtése a 2013 év előkészítésére megtörtént.

Az ESZIR törzsadat karbantartásának végzése a (VAGE, Helység, EGT, Természetvédelmi területek, Natura 2000, egyéb szükséges rétegek) folyamatosan történik.

4.) Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság

A Szőlő-Gyümölcs Szaporítóanyag Felügyeleti Osztály Engedélyezési eljárások

Tevékenység típusa	Összesen (db)
Szaporításra engedélyezett gyümölcs ültetvény (C.A.C.)	20
Gyümölcs faiskolai termesztés	14
Gyümölcs szaporítóanyag nagykereskedelem	3
Gyümölcs törzsültetvény	2
Gyümölcs szaporítóanyag import	3
Szaporításra engedélyezett szőlő ültetvény (standard)	325
Szőlő szaporítóanyag kiskereskedelem (lerakat)	3
Szőlő szaporítóanyag nagykereskedelem	2
Szőlő törzsültetvény	2
Szőlőiskolai termesztés	11
Csemegeszőlő ültetvény telepítés	9
Végösszeg	394

Gyümölcs szaporító alapanyagok ellenőrzése, certifikációja

Állomány szap. foka	ügyfelek száma	szaporítóanyag tételek száma
Prebázis / bázis TÜ. üzemeltetők:	44	3006*
C.A.C állományt bejelentők:	69	968**
összesen:	113	3974

*MgSzH által ellenőrzött

**Kormányhivatalok által ellenőrzött

Gyümölcs faiskolai tevékenység

Összes működő faiskola (db):	171
Oltványt előállító iskolák száma (db)	154
Sajátgyökerűt előállító gyümölcsfaiskolák száma (db):	54

Gyümölcs ültetési anyag előállítás

szaporítás mód	szaporítás fokozat	tételszám (db)	Leltár (db)
oltvány	prebázis*	2	200
oltvány	bázis*	416	17 113
oltvány	certifikált**	3 575	1 903 478
oltvány	C.A.C.**	3 607	960 624
oltvány	összesen:	7 600	2 881 415
sajátgyökerű	prebázis*	13	77 120
sajátgyökerű	bázis*	51	1 379 754
sajátgyökerű	certifikált**	219	11 506 502
sajátgyökerű	C.A.C.**	146	817 190
sajátgyökerű	összesen:	429	13 780 566

*MgSzH által ellenőrzött, **Kormányhivatalok által ellenőrzött

Gyümölcs certifikációs címke és növényútlevél kiállítás

TERMÉK	címkézett növény db				címkézett tétel				Össz címkézett növény db	Össz címke tétel
	bázis	C.A.C.	certifikált	prebázis	bázis	C.A.C.	certifikált	prebázis		
bokor		1 930				10			1 930	10
bujtvány			10 250				8		10 250	8
gyökeres dugvány		9 400	454 250			4	47		463 650	51
magcsemete	18 000	114 000	3 660 500		5	5	42		3 792 500	52
oltvány	16 576	610 803	1 567 239	200	404	2 542	2 529	2	2 194 818	5 477
palánta			4 000				1		4 000	1
sarj		4 500	20 100			3	7		24 600	10
Végösszeg	34 576	740 633	5 716 339	200	409	2 564	2 634	2	6 491 748	5 609

Gyümölcs fajtakitermesztésben vizsgált tételek száma: 132

Szőlő szaporító alapanyagok ellenőrzése, certifikációja

Állomány szap. foka	tételek száma	alanyfajták területe ha	nemesfajták területe ha
prebázis	82*	0,11	0,60
bázis	64*	0,50	1,44
certifikált	827**	99,70	254,60
standard	912**		676,40
összesen:	1885	100,31	933,04

*MgSzH által ellenőrzött

**Kormányhivatalok által ellenőrzött

Szőlőiskolai tevékenység

Árutermelő szőlőiskola	99**
ebből prebázis, bázis termelő	10*
Házi szőlőiskola	338**

*MgSzH által ellenőrzött

**Kormányhivatalok által ellenőrzött

Szőlő ültetési anyagok előállítása

Szaporítási fok	Tételek száma	növény db
prebázis	15*	1890
bázis	35*	26800
certifikált	846**	3691765
standard	1127**	7935885
összesen:	2023	11656340

*MgSzH által ellenőrzött

**Kormányhivatalok által ellenőrzött

Szőlő certifikációs címke és növényútleveél kiállítás

Szaporítási fok	alapanyag tétel	szabványvessző db	ültetési anyag tétel	gyökeres dugvány, oltvány db	összes címkézett tétel	összes címkézett szap anyag db
prebázis	19	2 800	25	1 950	44	4 750
bázis	39	158 800	30	25 450	69	184 250
certifikált	427	7 525 800	717	3 153 725	1 144	10 679 525
standard	230	4 417 100	1 020	7 407 845	1 250	11 824 945
összesen:	715	12 104 500	1 792	10 588 970	2 507	22 693 470

Egyéb ellenőrzés

Állami támogatással létesített ültetvények termőre fordítása: 21 db

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által delegált feladatok

Szerződés szám: DSZ/7-2011.

	szőlőültetvények szerkezetátalakításának ellenőrzése db	szőlőültetvények kivágás előtti ellenőrzése db	szőlőültetvények kivágás utáni ellenőrzése db	ellenőrzések száma összesen db
január		287		287
február		5	254	259
március	1	4	544	549
április			1418	1 418
május			1558	1 558
június	162		436	598
július	414		43	457
augusztus	619		45	664
szeptember	975		15	990
október	54		11	65
összesen:	2225*	296	4 324	6 845

*ebből 427 db a megyei kormányhivatalok közreműködésével

Dísznövény és Zöldségpálánta Szaporítóanyag Felügyeleti Osztály

A díznövény és zöldségpálánta szaporítóanyag felügyelet tevékenységét a díznövény szaporítóanyagok forgalomba hozataláról szóló 45/2008. (IV.11.) FVM rendelet, valamint a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 50/2004. (IV.11.) FVM rendelet alapján végzi.

Díznövény- és zöldségpálánta (dughagyma) szaporítóanyag felügyelettel kapcsolatos adminisztratív feladatok

Hivatalunk vezeti a „Díznövény és zöldségpálánta szaporítóanyag forgalmazók közhiteiű nyilvántartását”, amely a fenti jogszabályok alapján nyilvántartásba vételre kötelezett díznövény-, illetve engedélyköteles zöldség szaporítóanyag forgalmazók adatait tartalmazza. 2011. december 31-én a nyilvántartás 735 ügyfelet tartalmazott, amelyből 664 a díznövény- és 71 a zöldségpálánta szaporítóanyag forgalmazó.

Osztályunk 2011-ben, a nyilvántartással kapcsolatban, összesen 133 hatósági eljárást folytatott le, a következő megoszlásban:

Határozatok:

38 új ügyfél nyilvántartásba vétele, ill. tevékenység engedélyezése	(27 díszn.;11 zölds.)
59 engedély-visszavonás, törlés	(52 díszn.;7 zölds.)
19 területmódosítás	(8 díszn.;11 zölds.)
14 adatmódosítás	(díszn.)
3 törlés megtagadás	(díszn.)

Végzések:

2 db eljárást megszüntető végzés (díszn.).

Hatósági eljárásokkal kapcsolatos levelezés 51 db, ebből

- 46 kérelemmel kapcsolatos (hiánypótlásra felszólító),
- 2 tájékoztatással,
- 1 számlával,
- 2 lakossági panasszal kapcsolatos.

Hatóságunk az ellenőrzések során több esetben bukkant olyan forgalmazók számláira, akik hatóságunknál nincsenek nyilvántartva. Ilyen esetben 2011. évben 11 személynek, illetve cégnek küldtünk felszólító levelet, akiknek nagy része, azóta legalizálta tevékenységét. A 11 forgalmazóból 10 dísznövény szaporítóanyag forgalmazó, 1 zöldségpalánta forgalmazó volt.

A dísznövény szaporítóanyag- (különösen a rózsató-) termesztésben gyakori az úgynevezett „szerződéses termeltetés”, amikor a nyilvántartásunkban szereplő ügyfél szerződéses kapcsolatot tart fenn nem regisztrált személyekkel, és az általuk előállított szaporítóanyag rajta keresztül kerül forgalomba. 2011-ben 10 ügyfelünk jelentett szerződéses termeltetést. Ezzel kapcsolatosan összesen 7 hiánypótlásra felszólító-, illetve tájékoztató leveleket küldtünk ki.

Dísznövény- és zöldségpalánta (dughagyma) szaporítóanyag felügyelettel kapcsolatos szemlefeladatok

A fenti jogszabályok szerint a növénytermesztési hatóság a dísznövény szaporítóanyag forgalmazóknál „szükség szerint időszakosan”, míg a zöldségpalánta szaporítóanyag forgalmazóknál „rendszeresen, de legalább évente egyszer” ellenőrzi a vonatkozó jogszabályokban foglaltak betartását (rendszeres szemlék). Ezt a feladatot a megyei kormányhivatalok szakigazgatási szervei, osztályunk koordinálásával, beszámolási kötelezettség mellett végzik.

2011-ben a kormányhivatalok munkatársai 572 dísznövény és zöldségpalánta szaporítóanyag forgalmazó ügyfélnél végeztek ellenőrzést. Ez lefedi a nyilvántartásban szereplő aktív ügyfelek 78 %-át.

Az osztály által elvégzett szemlék számát - tevékenység szerinti bontásban - az 1. számú táblázat tartalmazza.

1. táblázat: A Dísznövény és Zöldségpalánta Szaporítóanyag Felügyeleti Osztály által 2011-ben elvégzett ellenőrzések

Ellenőrzés típusa	Ellenőrzések száma (db)
Új ügyfelek regisztrációjával kapcsolatos szemle	26
Területmódosítással kapcsolatban	3
Kiskereskedelmi egységekben	43
Mintavétellel kapcsolatban	7
Audit szemle	4
Egyéb hatósági szemle	4
Összes dísz-zöldség szemle	93
MVH szőlő ültetvény kivágás és szerkezetátalakítási pályázat ell.	782
Összes elvégzett szemle 2011-ben:	875

Az osztály felügyelői – a szakterületi feladatokon túl - részt vettek az MVH szőlő kivágási és szerkezet átalakítási pályázatok delegált ellenőrzési feladatainak elvégzésében. Összesen 782 pályázat ellenőrzést végeztünk szerte az országban.

Kiskereskedelmi ellenőrzések

Fogyasztóvédelmi tevékenysége keretében, hatósági ellenőrzést végeztünk különböző kiskereskedelmi egységekben, például faiskolai lerakatokban, virágboltokban, gazdaboltokban, kertészeti áruházakban, super- és hipermarketekben. Ezekben ellenőrizzük a fás- és lágyszárú dísznövény szaporítóanyagok, a zöldségpalánták és a dughagyma regisztrált forgalmazótól való származását, fajtaazonosságát, fajtatisztaságát, sértetlenségét, jó

kondícióját, megfelelő jelölését és gondozását. 2011-ben részt vettünk - a társ-szervekkel együttesen elvégzett - ügynevezett „Összehangolt tavaszi boltellenőrzés”-ben. Az összehangolt tavaszi 4 dísznövény és 3 zöldségpálánta ellenőrzés során a következő megállapításokat tettük:

Dísznövény szaporítóanyag ellenőrzések:

Eltiltottunk a forgalomba-hozataltól:

55 csomag díszhagymát
350 db földlabdás örökzöldet (helytelen tárolásból eredő minőségromlás miatt)
7 db cserepes örökzöld dísznövényt (minőségromlás miatt)
100 db díszdobozos díszcserjét (minőségromlás miatt)
500 db büdöskét (minőségromlás miatt)

A forgalmazót felszólítottuk:
a szaporítóanyagok átválogatására 50 db gyökércsomagolt rózsató, és egyes díszhagymák esetén (2 helyen),
a földlabdás örökzöldek tároló helyének megfelelő kialakítására (2 helyen), valamint a szakszerű öntözés biztosítására.

Zöldségpálánta, fokhagyma és dughagyma szaporítóanyag ellenőrzések:

Eltiltottunk a forgalomba-hozataltól:
350 db zöldségpálántát (nem engedélyes forgalmazótól való származás miatt)
50 csomag vöröshagyma-dughagymát (leromlott kondíció)

A forgalmazót felszólítottuk:
a szaporítóanyag engedélyes beszállítótól való származásának biztosítására, illetve a fajtanév feltüntetésére

Posztkontrol

A forgalomba kerülő dísznövény szaporítóanyagok utólagos ellenőrzését osztályunk már több éve végzi. A kardvirág gumók, rózsatóvek, verbéna palánták után, 2011-ben tüztövis (*Pyraecantha* sp.) és illatos nyáriorgona (*Buddleja davidii*) tételekből vettünk mintákat regisztrált termesztőktől. A mintákat a Monorierdőn található Fajtakitermesztő Állomásunkon kiültetjük, és több évig megfigyeljük.

A posztkontrol kísérletek visszajelzést adnak a fogyasztókhöz kerülő szaporítóanyagok minőségéről, károsítóktól való mentességéről, fajtaazonosságáról és fajtatisztaságáról. Az eredményeket a mintavétel helye szerinti ügyféllel egyénekenként közöljük, valamint szaklapban publikáljuk. Amennyiben a szaporítóanyag nem megfelelő minőségű, az ügyfél figyelemfelhívást kap, de súlyos hiba, vagy hiányosság esetén hatóságunk a minőségvédelmi bírság kivetésével is élhet.

Képzés

A tavaszi eligazító értekezlet keretében a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek felügyelőit szakmai továbbképzésben részesítettük.

2011-ben részt vettünk az EU csatlakozásra készülő Szerb Köztársaság szakembereinek képzésében. Intézetünkben, a Technical Assistance Information Exchange Instrument (TAIEX) workshop keretében előadást tartottunk a szerb Mezőgazdasági, Erdőművelési és Vízgazdálkodási Minisztérium Növényvédelmi Igazgatóság, Vetőmag és Szaporítóanyag Minősítő Osztály három munkatársának, jogharmonizációs tevékenységünkről, a zöldségpálánták ellenőrzésére kidolgozott módszereinkről és a csatlakozás óta, a palántaminősítésben szerzett tapasztalatainkról. Üzemlátogatást szerveztünk számukra hazánk

---

legjelentősebb és legkorszerűbb zöldségpalánta gyárába, ahol bemutattuk a speciális MgSzH-s palántaminősítési módszert.

Szántóföldi Növények Fajtakísérleti Osztálya

A fajtakísérleti szakterület munkáját alapvetően meghatározó jogszabály a növényfajták állami elismeréséről szóló 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet.

A jogszabályokban meghatározott szakterületi alapfeladatokat továbbra is az állami elismerés céljából végzett DUS és - ahol ez előírás - a gazdasági értékvizsgálatok, valamint a fajtaoltalomhoz végzett DUS vizsgálatok jelentik.

2011. január 1-től a Növényfajtakísérleti Állomások ismét az MgSzH egységes irányítása alá kerültek vissza.

302 db fajtabejelentés érkezett a szántóföldi növényfajok DUS és gazdasági értékeinek megállapítása céljából. A bejelentések közül 73 db hazai nemesítésű és 229 db külföldi nemesítésű fajtajelölt volt. Legnagyobb mennyiségben bejelentett fajok: kukorica, őszi káposztarepce, őszi búza, napraforgó cukorrépa, őszi árpa, szója és cirokfélék.

2011-ben a DUS vizsgálatokban 32 növényfaj 969 fajtajelöltjét vizsgáltuk, 1278 referencia fajtával együtt állami elismerésre és társhatósági megrendelésre. A referenciagyűjteményünk tovább fejlesztettük, így 75 növényfaj 5332 fajtája van letárolva.

Növénykórtani vizsgálatokat végeztünk, 51 gazda-parazita kapcsolatot vizsgáltunk 11 növényfajból teljesítménykísérletekben. A provokációs kísérletekkel együtt 718 növényfajtaról több mint 20 ezer rezisztencia vizsgálati eredmény szereztünk.

DUS fajtaazonossági laboratóriumban kukorica és napraforgó homogenitási és hibridazonosítási vizsgálatokat végeztünk, összesen 505 mintából.

Két alkalommal került sor Fajtaminősítő Bizottság Szántóföldi Szekciójának ülésére. 2011. március 10-én az osztály által elkészített előterjesztések alapján 8 új hazai, 55 külföldi, összesen 63 tavaszi vetésű fajta állami elismerésére került sor, míg 2011. december 8-án 15 új hazai és 20 külföldi, összesen 35 őszi vetésű fajta lett állami elismerésben részesítve.

Az alapfeladatok mellett 2011-ben kapacitás kihasználási tevékenység is jellemezte a szakterület munkáját. A Gabonatermesztők Országos Szövetsége (GOSZ), valamint a Vetőmag Szövetség és TermékTanács (VSZT) szervezésében kísérletet állítottunk be az államilag elismert őszi búza és kukorica fajtákkal. Bejelentői megrendelésre káposztarepce fajtákkal végeztünk fajtavizsgálatot MgSzH szervezésben, a három növényfajból összesen 99 fajta volt kísérletbe állítva.

Ezentúl bejelentő cégek részére ún. információs jelleggel megbízási kísérletek beállítást is elvállaltuk.

2011-ben is folytatódtak a nemzetközi fajtakísérleti együttműködések. Kétoldalú megállapodásban a cseh UKZÚZ, a szlovák UKSÚP és a lengyel COBORU társhatóságokkal eredményesen működtünk együtt. Továbbá egyoldalú kísérletvégzési megbízást kaptunk a francia, a horvát és a szlovén társhatóságoktól, valamint nyolc további államnak és a CPVO-nak adtunk át DUS vizsgálati eredményt, mindösszesen 175 fajtaról.

2011 júniusában immáron ötödik alkalommal megrendezésre került a VCU (Value for Crop and Use) szeminárium, melynek tavalý az MgSzH volt a házigazdája Röjtökmuzsajon. Szeptember folyamán a szász-magyar együttmüködés keretében szintén mi voltunk a házigazdák.

Eleget tettünk a hazai és nemzetközi tájékoztatási kötelezettségeinknek. Megjelent a Nemzeti Fajtajegyzék Szántóföldi Növények 2011. és folyamatosak voltak az EU és CPVO felé küldött adminisztratív jelentések a jogszabályok szerint.

December folyamán osztályunk az MVH által delegált feladat keretében hat pályázó esetében végzett génmegörzés ellenörzést.

Kertészeti Növények Fajtakísérleti Osztálya

2011-ben 152 zöldség és gyógynövény és 6 szőlő-gyümölcs fajtát jelentettek be első éves vizsgálatra, melyek közül 17 állami elismerés meghosszabbítása.

2011-ben zöldség-gyógynövény vonatkozásában 28 faj esetében 628 fajtával állítottunk be kísérletet saját fajtakísérleti állomáson.

Szőlő-gyümölcs esetében a vizsgált fajok száma: 13, fajták száma 224.

Ide tartozik még a szőlő-gyümölcs fajtagyűjtemény 1118 fajtával.

Fükísérletben 154 fajtát, dísznövényből 5 fajt vizsgáltunk.

Hét faj (paprika, görögdinnye, tökfélék, csemegekukorica, mák, szőlő, cseresznye) 113 fajtájának DUS vizsgálatát kétoldalú együttmüködés alapján az MgSzH végezte a társintézmények részére díjtétel nélkül. (Ez a munka sem az Osztály hivatalos statisztikáiban, sem a bevételi oldalon nem jelenik meg, mivel a társintézmények a szántóföldi növények DUS vizsgálatát végzik.)

Valamennyi zöldség- és gyógynövény DUS és gazdasági érték megállapító kísérlet az MgSzH fajtakísérleti állomásain kerültek beállításra.

Az Osztály szőlő és gyümölcs fajtakísérleti alaptevékenysége a szőlő fajták DUS és fajtaérték vizsgálata, a szőlő alany- és gyümölcsfajták DUS vizsgálata.

Egy-egy faj fajtáit általában 2-2 helyen vizsgáljuk, alapvetően Pölöskén és Helvécian, de egyes fajokat Domoszlón, Tordason és Monorierdön is vizsgálunk.

A „Szállítói listára” 8 új fajtát jelentettek be.

2011 tavaszán a Fajtaminósító Bizottság Szőlő-Gyümölcs Szekciója egy alkalommal hozott döntést, melyen 52 fajta állami elismerése, 13 fajta állami elismerésének meghosszabbítása, és 3 fajta állami elismerésének visszavonása került előterjesztésre.

2011. decemberben elkészült az előterjesztés a Fajtaminósító Bizottság Zöldség- Gyógy- és Dísznövény Szekciója részére 43 fajta állami elismeréséről, 20 fajta állami elismerésének meghosszabbításáról, 4 fajtánál új fajtafenntartó bejegyzéséről és 46 fajta állami elismerésének visszavonásáról döntött írásos szavazással.

Folyamatos a szőlő termőhelyi katasztermódosítás kérelmének elbírálása. Ez idén kb. eddig kb. 70 kérelmet jelentett. Ez a feladat a kérelmek ellenörzéséből, kiértésítésekéből, határozat hozatalból áll.

Új feladatként jelent meg a szőlő termőhelyi kataszteri besorolásról készült igazolások elkészítése. Ez a kérelmek ellenőrzéséből, kiértékeléséből és az igazolás megküldéséből áll. Ez ebben az évben kb. 90 kérelemből állt.

Az osztály gondozásában jelent meg a Nemzeti Fajtajegyzék Zöldség- és Gyógynövények 2011 c. kiadványa, a Szőlő és Gyümölcsfajták Nemzeti Fajtajegyzéke 2011 c. kiadvány.

2011. évben tartott rendezvények: borbírálat, alma, cseresznye és csemegeszőlő ízbírálat, paprika és mák fajtabemutató (külföldi szakemberek részvételével), CPVO-s szakemberek részére fűkísérlet és kajsziabarack kísérlet bemutatása.

2011-ben az alábbi nemzetközi események történtek:

- részvétel az EU-s szakértői üléseken EU elnökség alatt elnökhelyettesként Brüsszel - dr. Füstös Zsuzsanna,
- részvétel a CPVO vizsgáló hivatalok ülésén Angers – dr. Füstös Zsuzsanna,
- részvétel a CPVO szakértői üléseken Angers - dr. Füstös Zsuzsanna, Szani Zsolt,
- DUS szakértői feladatvégzés a ciprusi Minisztérium meghívására – Szani Zsolt,
- részvétel az UPOV Technikai Bizottság ülésén, Genf az EU képviselőjében dr. Füstös Zsuzsanna,
- részvétel, előadás tartása az OECD EU elnökség alatt Budapesten megrendezett ülésén.

Minőségfelügyeleti Osztály

A Minőségfelügyeleti Osztály ellátja a növénytermesztési hatósági feladatokat. Országos hatáskörrel ellenőrzi a szántóföldi és kertészeti vetőmagvak szaporítóanyagok előállítását, forgalmazását, elvégzi a szuperelit szaporítási fokú vetőmagelőállítások szántóföldi ellenőrzését és minősítését. A vetőmagelőállításokról, vetőmagtétélekről közhiteles nyilvántartást vezet. Ellátja a kapcsolódó központi igazgatási feladatokat. Irányítja, koordinálja és felügyeli a megyei kormányhivatalok által ellátott szakfeladatok végrehajtását. Elvégzi a vetőmagtétélek nemzetközi dokumentációjának kiállítását.

Szántóföldi ellenőrzés és minősítés

2011. évi új feladat a 327/2010. évi Kormányrendelet értelmében a Magyarországon bejelentésre kerülő szuperelit szaporítási fokú vetőmagelőállító területek Osztály által történő szántóföldi ellenőrzése.

6 fő 132 db szuperelit vetőmagszaporítási tábla minősítését végeztük el 397 hektáron. (felszorozott terület: 722,9 ha) 26 db szántóföldi és zöldség faj szántóföldi ellenőrzése történt.

Okmány kiállítás

ISTA Bizonyítvány	5. 828 db
Vetőmagminősítő Bizonyítvány	704 db
OECD fajtaigazolás	6.589 db
Magyar Fajtaigazolás	93 db

Hatósági ellenőrzések

2011-ben részt vettünk - a társ-szervekkel együttesen elvégzett - úgynevezett „Összehangolt tavaszi boltellenőrzés”-ben.

2011. évben a módosított rendeletek értelmében GMO mintavételek és GMO szennyezett vetőmagtétélek szántóföldi megsemmisítésének ellenőrzésében történő helyszíni feladatok ellátását végeztük el.

Rendezvények

- Az osztály szervezésében 4 db országos vezetői értekezletet tartottunk a Megyei Kormányhivatal Növény és Talajvédelmi Igazgatóság Vetőmag és Szaporítóanyag Felügyeleti Osztály vezetőinek.
- Az Európai Vetőmagminősítő Hatóságok Szövetsége (ESCAA), amely a 2011. évi ülését (Annual Meeting of Heads of EU and EFTA/EEA Seed Certifying Agencies) – a soros EU-elnökség eseményeihez kapcsolatosan – meghívásunkra első ízben tartotta Budapesten.

A szakmai konferenciát – a vendégek elhelyezésével együtt – a Novotel Budapest Danube (1027 Bp., Bem rakpart 33-34.) hotelben tartottuk 2011. június 29 – július 1. között, amelyen 28 európai ország (és az EU Vetőmag Állandó Bizottságának) 46 vetőmag-minősítő szakembere vett részt, a következő bontásban:

- EU-tagállamok: 23 (37 fő)
- EFTA ill. más, nem uniós országok (Svájc, Norvégia, Ukrajna): 3 (6 fő)
- EU-tagjelölt országok (Horvátország, Szerbia): 2 (2 fő)
- EU Mezőgazdasági, Kertészeti és Erdészeti Vetőmagvak és Szaporítóanyagok Állandó Bizottságának képviselője: 1 fő

Beszámoló a Géntechnológiai Eljárásokat Véleményező Bizottság 2011. évi tevékenységéről

Az Osztály látja el a Bizottság titkári feladatait.

A Géntechnológiai Bizottság 2011-ben 6 alkalommal – a benyújtott kérelmek véleményezési határidejének megfelelően – ülésezett. Munkájának legnagyobb részét a mezőgazdasági és ipari géntechnológiai hatósághoz beérkezett, géntechnológiával módosított növények kísérleti kibocsátására vonatkozó engedélyek véleményezése jelentette. Néhány betervezett kérelem, tárgyalási anyag elbírálására nem bizottsági ülés, hanem a Bizottság tagjainak elektronikus véleményezése, szavazása útján került sor.

A géntechnológiailag módosított szervezetekkel végzett 2011. évi kísérleti kibocsátások az alábbi adatokkal jellemezhetők:

- A géntechnológiailag módosított kísérleti növényfajok:
  - kukorica;
  - burgonya.

- Az ellenőrzött kísérleti helyek:
  - - Martonvásár, MTA Mezőgazdasági Kutató Intézet (kukorica);
    - Bp.-Adyliget, MTA Növényvédelmi Kutató Intézet (kukorica);
    - Keszthely, Pannon Egyetem /Agrártudományi Centrum/;
    - Burgonyakutatói Központ (burgonya).
    -

A kísérleti kibocsátások hatósági ellenőrzését a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH) Központ Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóságának vetőmag-felügyeleti szakterületi (Minősítésfelügyeleti Osztály) munkatársai végezték, akik az előző évi kibocsátások utóellenőrzése, illetve a 2011-ben folyó kísérletek körülményeinek vizsgálata céljából szemlézték a kísérletek helyszíneit.

Vetőmag-vizsgálati és Hatósági Osztály

2011. évben a módosított rendeletek értelmében GMO vizsgálatok száma jelentősen megnőtt.
2011. évben megvizsgált minták száma:

Vetőmag-felügyelethez tartozó vizsgálatok

Megnevezés	Mintaszám (db)
Fémzárolt minta (tisztaság, idegen mag, csíra)	7007
Beküldött minta	1247
Ezermagtömeg vizsgálat	100
Nedvességtartalom vizsgálat	273
Cold teszt	282
Elektromos vezetőképesség vizsgálat	101
TTC vizsgálat	18
Magkórtan vizsgálat	1378
Gél-elektroforézis vizsgálat	172
ELISA vizsgálat	29
GMO vizsgálat	727

Fajtakísérletekhez tartozó vizsgálatok

Megnevezés	Mintaszám (db)
Gél-elektroforézis	505
Kórtan	500

Erdészeti szaporítóanyagokhoz tartozó vizsgálatok

Megnevezés	Mintaszám (db)
Kórtan	60
DNS alapú fajazonosság	158

Ezen felül voltak oktatási minták, körvizsgálati minták és a minőségügyi előírások szerint elvégzett ellenőrző vizsgálatok.

Fajtakitermesztő Állomás

A fajtaazonosító kitermesztés munkáit a 2003. évi LII. törvény, a 48/2004. (IV. 21.) az 50/2004 (IV. 22.) FVM rendeletek, valamint a 2008. márciusában megjelent „MSZ 20476 Kisparcellás fajtaazonosító vizsgálatok” című szabvány alapján végezzük. Ennek értelmében a parcella növényállománya akkor is faj ill. fajtatiszta, ha idegen fajú, vagy fajtájú egyedeket az értékelő táblázat határértékéig tartalmaz. Így a korábbiaktól eltérően táblázataink fejléceiben összevontuk a fajtaazonos és fajtatiszta, valamint a szabványértéknek megfelelő (alkalmas) oszlopokat. A szabvány az OECD előírásain keresztül az Európai Unió joganyagában szereplő határértékeket írja elő.

A 2011-ben elvégzett fajtaazonosító kitermesztés főbb adatai:

Vizsgálatok/év	2010	2011	Változások (%)
Kisparcellás fajtaazonosító vizsgálatok (parcellák) száma:	6186	7354	118,9
Kukorica és tavaszi árpa, ill.cirok kísérlet	43	19	44,2
Kontroll parcellák száma:	451	314	69,6
A nem értékelhető minták száma:	30	13	43,3
Burgonya rügydugvány vizsgálatok száma:	81	71	87,7
A következő évre áthúzódó vizsgálatok száma:	937	1105	117,9
Tévedésből beküldött minták száma:		23	
Mindösszesen:	7728	8899	115,2

A vizsgált vetőmag és burgonya szaporítóanyag tételek számát és a vizsgálatok összesített statisztikai eredményét az alábbi táblázat tartalmazza:

Vizsgálat típusa	Mintaszám db	Alkalmas db	Szabványérték feletti (alkalmatlan) tételek száma	
			Kevert db	Nem azonos a feltüntetett fajtanévvel db
Vetőmag	7338	6950	376	12
Burgonya	16	16	-	-
Összesen:	7354	6966	376	12
%	100	94,7	5,1	0,2

Erdészeti és Energetikai Szaporítóanyag-Felügyeleti Osztály
A szaporítóanyag felügyelet adminisztratív feladatai

2011. december 31-én nyilvántartásunk szerint 684 erdészeti csemetetermelői és 65 kereskedői-forgalmazói engedélyes volt. Osztályunk 2011-ben, a nyilvántartással kapcsolatban, összesen 546 hatósági eljárást folytatott le, a következő megoszlásban:

Határozatok:

- 42 új engedély kiadása,
- 76 engedély visszavonása,
- 16 módosító határozat adatk módosítás miatt,
- 8 engedély meghosszabbítása,
- 94 szünetelési határozat,
- 4 eljárást megszüntető végzés,
- 247 maggyűjtés bejelentés,
- 4 állomány alóli gyűjtés bejelentés,
- 55 anyatelepi letermelés bejelentés.

Erdészeti és energetikai szaporítóanyag felügyelettel kapcsolatos ellenőrzési és szemle feladatok

A jogszabályi előírások szerint a megyei kormányhivatalok vetőmag és szaporítóanyag-felügyeleti osztályai látják el az elsőfokú hatósági feladatokat. A másodfokú eljárások, valamint a központi hatáskörben elvégzett ellenőrzések, minősítő szemlék mellett a törzsültetvények engedélyezésével, nyilvántartásával, ellenőrzésével kapcsolatos hatósági ellenőrzéseket is Osztályunk munkatársai végzik. Az Osztály által elvégzett szemlék számát - tevékenység szerinti bontásban az alábbi táblázat tartalmazza.

Osztályunk felügyelői – a szakterületi feladatokon túl - részt vettek az MVH szőlő kivágási és szerkezet átalakítási pályázatok delegált ellenőrzési feladatainak elvégzésében. Országosan és összesen 342 pályázat ellenőrzést végeztünk.

Ellenőrzés típusa	Ellenőrzések száma (db)
Új ügyfelek regisztrációjával kapcsolatos szemle	42
Területmódosítással kapcsolatos szemle	16
Törzsültetvény szemle	36
Alapigazolvány kiállítása	59
Fekete nyár fajazonosság vizsgálata és szemle	19
Csemetekerti szemle	15
Adminisztratív központi szemle eljárás	88
Nemzetközi forgalmazás ellenőrzése	38
Egyéb hatósági szemle	172
Összes szemle	485
MVH szőlő ültetvény kivágás és szerkezetátalakítási pályázat ell.	342
Összes elvégzett szemle 2011-ben:	827

Szaporítóanyag forgalmazásának ellenőrzése

Lakossági bejelentések alapján összesen 27 internetes ill. újságban megjelent hirdetést ellenőriztünk. Ezek alapján összesen 7 helyszíni ellenőrzésre került sor. Két esetben az ellenőrzöttek csemetekerti engedélyt kérelmeztek, egy esetben minőségvédelmi bírságot állapítottunk meg engedély nélküli csemetetermelés miatt.

Betervezett forgalmazási ellenőrzést végeztünk 3 nagy forgalmú engedélyes cégnél, ebből 1 esetben állapítottunk meg kisebb vétséget és ennek megfelelő mértékű csekély összegű minőségvédelmi bírságot.

Posztkontrol

Május-június hónapokban a P&P Pannónia Populus Bt. szaporítóanyag forgalmazó megkeresésére kitermesztést végeztünk két, energetikai célú nyár (AF2 és Monviso) fajta szaporítóanyag tételeire vonatkozóan. A kitermesztésbe vont mintákat a Baranya Megyei Kormányhivatal munkatársai vételezték, majd a kitermesztést a Monorierdei Fajtakitermesztő Állomáson végeztük el. A kitermesztés nem igazolta feltételezett minőségi problémákat, a fajták fajtaazonosak voltak és életképességük is megfelelő (95%-nál nagyobb) volt, a vizsgálatot lezártuk.

Fajtakísérleti feladatok

Az erdészeti és energetikai célú fajták, összesen 35 elismert és 50 bejelentett akác, fűz és nyár fajta esetében a korábbi években megkezdett gazdasági teljesítmény vizsgálati fajtakísérleteket folytattuk. Az év során 4 helyszínen végeztünk adat-felvételezést, továbbá folyamatosan felvételeztük a fűz fajtákra beállított debreceni DUS kísérletet. A teljesítmény vizsgálati kísérletek eredményeiről két fajtabemutató (Monorierdő, Borjád) keretében számoltunk be.

Képzés

A megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek felügyelőit 6 alkalommal szakmai továbbképzésben részesítettük.

1.3. Új intézmény esetén a feladat jogszabályi megalapozása

MgSzH esetében 2011. tárgyévben nem értelmezhető.

1.4. Az intézmény által ellátott tevékenységi kör, az év során teljesült feadatok, a szakmai feladatokban bekövetkezett változások jellemző utatókkal, a szakmai mködés értékelése

Ez a rész az 1.2. pontban szerepel.

1.5. A szervezeti és feladatstruktúra korszerűsítésére tett intézkedések bemutatása

2011-ben meghatározásra kerültek az MgSzH irányítása és a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szerveire vonatkozó szakmai irányítás feltételei a Vidékfejlesztési miniszter 13/2011. (VIII. 4.) VM utasítása a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata alapján.

Ennek értelmében az MgSzH a minisztérium felügyelete alatt

- szervezi, összehangolja és ellenőrzi a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek szakmai tevékenységét,
- meghatározza a szakmai minőségirányítási elveket, valamint
- részt vesz a tagállami működésből adódó feladatok végrehajtásában.

A Kormány a 327/2010. (XII. 27.) rendeletében meghatározta, hogy az MgSzH területi szervek laboratóriumait, fajtakísérleti és fajtakitermesztő állomásait 2011. január 1-jétől az MgSzH működteti.

A fentiekre való tekintettel az MgSzH működteti jelenleg az alábbi laboratóriumokat, fajtakísérleti állomásokat, valamint egy fajta kitermesztő állomást az alábbiak szerint:

- **a Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság szervezeti egységeként működik:**
  - Tordas Növényfajta-kísérleti Állomás;
  - Eszterápuszta Növényfajta-kísérleti Állomás;
  - Szarvas Növényfajta-kísérleti Osztály;
  - Debrecen-Kismacs Növényfajta-kísérleti Állomás;
  - Szombathely Növényfajta-kísérleti Osztály;
  - Monorierdő Fajtakitermesztő Állomás;
- **az Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatóság szervezeti egységeként működik:**
  - Kecskeméti Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (nagy laboratórium);
  - Miskolci Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (nagy laboratórium);

-
- Székesfehérvári Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (nagy laboratórium);
  - Debreceni Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (nagy laboratórium);
  - Kaposvári Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (nagy laboratórium);
  - Veszprémi Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (kémiai laboratórium);
  - Veszprémi Regionális Élelmiszerlánc-mikrobiológiai Laboratórium (mikrobiológiai laboratórium);
  - Szombathelyi Élelmiszerlánc Radioanalitikai Laboratórium (csak Radiológiai Laboratórium);
  - Szekszárdi Élelmiszerlánc Radioanalitikai Laboratórium;

➤ **a Növény-, Talaj- és Agrár-környezetvédelmi Igazgatóság szervezeti egységeként működik:**

- Miskolci Növényvédőszermaradék-analitikai Laboratórium;
- Hódmezővásárhelyi Növényvédőszermaradék-analitikai Laboratórium;
- Szolnoki Növényvédőszermaradék-analitikai Laboratórium;
- Velencei Növényvédőszer-analitikai Laboratórium;
- Szolnoki Talajvédelmi Laboratórium;
- Tanakajdi Talajvédelmi Laboratórium;
- Velencei Talajvédelmi Laboratórium;
- Pécsi Talajbiológiai Laboratórium;
- Velencei Virologiai Laboratórium;
- Pécsi Bakteriológiai Laboratórium;
- Gödöllői Vízélettani Laboratórium.

Az MgSzH NTAI Növényvédőszermaradék–analitikai Laboratóriumhálózat tagjaként Tanakajd és Kaposvár telephelyeken működő laboratóriumok 2011-ben bezárásra kerültek. Így a laboratóriumhálózat racionalizálásával csökkent ugyan a telephelyek száma, azonban a megmaradó növényvédőszermaradék-analitikai laboratóriumok (Hódmezővásárhelyen, Miskolcon, Szolnokon és Velencén) a racionalizálásból eredő költségmegtakarítás révén, mind műszerezettség, mind szakember-ellátottság tekintetében Európai Uniói színvonalú, akkreditált laboratóriumokként tevékenykednek. A laboratóriumi bezárásokra költségcsökkentési és ésszerűsítési indokok miatt került sor. Az átalakítással megtakarított összegek a megmaradó laboratóriumok fejlesztésére fordíthatók.

A korábbi években működtetett eredményes monitoring rendszert változatlan formában megtartottuk, az erőforrások koncentrálásával, hatékonyabb formában működtetjük a hatósági eljárások alapját biztosító vizsgálobázisokat.

2011-ben az MgSzH a kormány kiemelt feladatákként kezelte a megbízható és kiemelkedő minőségű élelmiszer ellátás biztosítását célzó komplex hatósági ellenőrzési rendszer működtetésének létrehozását, amely kellően hatékony módon kíséri végig a termelés és feldolgozás folyamatát, az élelmiszer útját a „termőföldtől az asztalig”.

1.6. Milyen intézkedési tervet készített az intézmény a 2011. évi zárolással, illetve költségvetési törvénymódosítással összefüggésében? Mi valósult meg az intézkedésekből és mekkora költségmegtakarítási és bevétel-növelési hatással voltak az intézkedések az intézmény gazdálkodásában rövid távon, és milyen hatásuk várható hosszú távon?

A 2011. évi zárolás miatti intézkedési terv számos pontja az egyes szakmai igazgatóságokhoz kapcsolódott, amely kiterjedt az alábbi fő területekre:

- Fajtakísérleti állomások reorganizációja;
- Erdővédelmi Szolgálat felállítása és az uniós irányelveknek megfelelő faanyag igazolási rendszer bevezetése;
- Élelmiszerbiztonsághoz kapcsolódóan az élelmiszertermékek monitoringvizsgálatának 30%-os csökkentése;
- Önellenőrzési rendelet szigorú végrehajtása;
- A szakrendszerek üzemeltetéséhez kapcsolódó, illetve más informatikai kiadások racionalizálásának folytatása;
- Felügyeleti díj bevezetése;
- Az MgSzH által működtetett laborhálózatban a szolgáltatási tevékenységből fakadó díjbevétel növelése;
- Jogszabály-módosítások kezdeményezése a felügyeleti szervnél díjtétel-rendeletek módosításának kezdeményezésére, különös tekintettel az alábbi igazgatási szolgáltatási díjakra:

Igazgatási szolgáltatási díj	Jogszabály
Állategészségügyi igazgatási szolgáltatási díjak, állatgyógyászati termékek vizsgálata	2008. évi XLVI. Tv. 45§ 46/1999.(V.19.) FVM r.
Élelmiszer-ellenőrzési ig.szolg. díjak	2008. évi XLVI. Tv. 45§ 89/2005.(X.11.) FVM- EüM-ICsSzEM-PM együttes r.
Takarmányok hatósági vizsgálatáért fizetendő díjak	2008. évi XLVI. Tv. 45§. 26/1997. (IV.18.) FM r.
Növényvédelmi ig.szolg.díjak	2008. évi XLVI. Tv. 45§. 165/2004. (XI.22.) FVM r.
Tenyésztési hatóság által végzett feladatok díjai	33/1994. (VI.28.) FM r.
Növényfajták állami elismerésének és vizsgálatának díjtételei	106/2003. (IX.16.) FVM r.
Vetőmagvak és szaporítóanyagok minősítésének és vizsgálatának díjtételei	107/2003. (IX.16.) FVM r.
Erdészeti hatósági eljárásban fizetendő díjak	40/2010. (IV.15.) FVM r.
Fás szárú ültetvények telepítésével, művelésével, megszüntetésével kapcsolatos díjak	45/2007. (VI.11.) FVM r.
Állami halászejgy, állami horgászejgy díja	78/1997. (XI.4.) FVM r.
Halórvizsga díja	78/1997. (XI.4.) FVM r.
Horgászvizsga	78/1997. (XI.4.) FVM r.
Halászati igazgatási szolg.díj	78/1997. (XI.4.) FVM r.

Vadkísérő jegy	79/2004. (V.4.) FVM r.
Trófeabírálat díja	79/2004. (V.4.) FVM r.
Ebek veszélyessé minősítésével összefüggő szakhatósági eljárás és az ebek egyedi azonosításának díja	15/1997. (III.5.) FM r.

Az intézkedési terv tartalmazta továbbá a csoportos létszámleépítés elrendelését és a működéshez feleslegessé vált ingatlanok átadásának kezdeményezését, melyek esetében a Hivatal már megtette a szükséges lépéseket.

Az intézkedési terv végrehajtása folyamán az Éltv. 47/B. §-ának 2013. januári hatályba lépésével az élelmiszerlánc-szereplők felügyeleti díj fizetésre kötelezetteké váltak, amelynek teljesülése révén az intézmény 2012. évi várható bevétele 6 Mrd Ft.

A felügyeleti díj szabályozással párhuzamosan elkészült az igazgatási szolgáltatási díj rendelet tervezete 2011-ben, várható hatályba lépése 2012. augusztusa.

Az Intézmény 5%-os leépítést hajtott végre saját hatáskörben döntően a nyugdíjba vonult kollégák státuszának, illetve üres státuszok megszüntetésével.

Az MNV Zrt.-vel megegyezés született az üres ingatlanok átadás-átvételének lehetőségéről; melyre egy esetben (1054 Bp. Széchenyi u. 14.) került sor kb. 7 millió Ft költségmegtakarítást eredményezve.

Az informatikai rendszerek felülvizsgálata kapcsán 2011-ben elkészült az OÁIR tender műszaki dokumentációja; várható kiírására 2012-ben kerül sor. Az Intézmény a nyomtatókra átfogó üzemeltetési szerződést kötött és fokozatosan számolja fel a gazdaságtalan személyi nyomtatókat a takarékosabb nagyteljesítményű hálózati nyomtatók telepítésével.

2. Az előirányzatok alakulása

2.1. Az előirányzatok évközi változása

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalnál 2011. évi előirányzat gazdálkodását elsődlegesen meghatározta a 327/2010. (XII.27) kormányrendelet mely szerint a fővárosi és megyei szakigazgatási hivatalok jogutódlással átkerültek a fővárosi és megyei Kormányhivatalokhoz. Az országos hálózat leválásával az intézmény korábbi évek előirányzatainak összehasonlító elemzése tárgyévhez nem mutat reális képet. A korábbi évek finanszírozására jellemző, hogy az MgSZH Központ által kezelt bevételek (támogatás, támogatásértékű átvett pénzeszközök) biztosították a megyei Hivatalok finanszírozását. Ezen előirányzatok MgSZH-ra eső 2010. évi összege nem viszonyítható a 2011. évi összegéhez, mert 2010-ben a megyei szervezetek finanszírozásánál a szükség felmerülésekor éppen rendelkezésre álló előirányzathoz került a megyei szervezetek szakmai működése biztosítva, függetlenül az előirányzat eredeti rendeltetésétől.

A kiadási előirányzatok változását több tényező alakította: a takarékosági intézkedések kiadáscsökkentő hatását ellentételezte a jogcímenen mutatózó összegben a 2011-ben megyei szervezetektől MgSZH szervezetéhez kerülő egységek működéséhez szükséges kiadások összege (laboratóriumok, fajtakisérlet).

2.1.1. Az előirányzatok évközi változásának, illetve a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezőknek bemutatása.

Nem változott az intézménynek az a sajátossága, hogy a működéséhez szükséges források jelentős részét év közben szerzi meg. Ezt támasztja alá, hogy az évközi előirányzat módosítás 4.009.268 eFt volt, amely az eredeti előirányzathoz képest 35 % - os növekedést jelentett. Ebből a 2010. évi előirányzat maradvány 1.124.884 eFt volt. Az évközi változások között meghatározó volt az 1.454.200 eFt zárolás, amit elvonás követett, így a munkaadókat terhelő járulék előirányzata 754.200 eFt-tal, a dologi kiadások előirányzata pedig 700.000 eFt-tal csökkent. Az elvonás az eredeti előirányzatot 12,7%-kal csökkentette.

Az előirányzat módosítások részletezését az 1. számú melléklet tartalmazza.

2.1.2. Személyi juttatások és munkaadót terhelő járulékok előirányzatának alakulása, létszámváltozások.

Az évközi előirányzat módosítás két jogcímen 823.360 eFt csökkenést mutat, amit az elvonás, a szervezeti átalakulás valamint a rendszeres személyi juttatásokon kívüli kifizetések visszaszorítása alakított. A többlet előirányzat az MgSzH dologi kiadásaira lett átcsoportosítva (300.00 eFt), így biztosítva az éves működést. A 2011. évi jutalom 175.096 eFt-tal, a napidíj 3.223 eFt-tal és külső személyi juttatások 94.035 eFt-tal marad el a 2010. évi teljesítéstől.

A Kormányhivatalokhoz jogutódlással átkerült szakigazgatási hivatalok országos hatáskörű laboratóriumai az MgSzH szervezetén belül maradtak, így a 2010. évi költségvetést terhelő 2009. évi decemberi személyi juttatások és a kapcsolódó járulékok Kormányhivatalok részére megtérítésre kerültek 129.891 eFt összegben. További változást jelentett a prémium évek programban résztvevők (75.868 eFt) és a bérkompenzációra jogosultak kiadásainak (47.053 eFt) VM által megtérített összege.

Kiemelt feladatok közül évközi változást jelentett a Vörös iszap katasztrófa elhárítással kapcsolatosan túlmunkára kifizetett (1.723 eFt) juttatás, ill. előirányzat, valamint a génmódosított szaporítóanyag felhasználása miatti kárelhárításban MgSzH által végzett feladatokra biztosított (27.500) eFt előirányzat.

Projekt feladatokban való részvétel (KM-EKOP, ÁROP) az MgSzH személyi és járulék előirányzatában 114.067 eFt módosítást jelentett.

Személyi kiadások és munkaadót terhelő járulékok összetételének bemutatása 2009-2011.

MgSzH Központ teljesítési adatok Költségvetési év/ jogcím	2009 eFt	2010 eFt	2011 eFt
Rendszeres személyi juttatások	3.383.911	3.134.659	3.824.716
Munkavégzéshez kapcsolódó juttatások	462.262	284.724	188.461
Foglalkoztatottak sajátos juttatásai	353.930	280.918	169.332
Személyhez kapcsolódó költségtérítések	380.415	178.297	224.553
Szociális jellegű juttatások	3.561	2.783	7.556
Különféle nem rendszeres kiadások	581	367	34
Állományba nem tartozók juttatásai	221.052	238.905	164.862
Személyi kiadások összesen	4.805.712	4.120.653	4.579.514
Munkaadót terhelő járulékok	1.320.347	1.094.171	1.175.757

MgSzH Központ teljesítési adatok %-os megoszlása Költségvetési év/ jogcím	2009 %	2010 %	2011 %
Rendszeres személyi juttatások	70,4	76,1	83,5
Munkavégzéshez kapcsolódó juttatások	9,6	6,9	4,1
Foglalkoztatottak sajátos juttatásai	7,4	6,8	3,7
Személyhez kapcsolódó költségtérítések	7,9	4,3	4,9
Szociális jellegű juttatások	0,1	0,1	0,2
Különféle nem rendszeres kiadások	0,0	0,0	0,0
Állományba nem tartozók juttatásai	4,6	5,8	3,6
Személyi kiadások összesen	100,0	100,0	100,0

A Hivatal létszámának változása:

Az MgSzH engedélyezett létszáma 1.240 fő, mely tartalmazta a 2011. január 1-én a megyei hivatalok Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóságának (ÉbÁI), és a Növény- és Talajvédelmi Igazgatóságának (NTI) laboratóriumainak, valamint a

---

Növényfajtakísérleti Állomásoknak a MgSZH-ba kerülő létszámát. Ezzel mintegy **293 fővel** emelkedett az MgSZH létszáma 2010. évhez képest.

Az 1223/2011. (VI. 29.) Korm. határozat 2. sz. mellékletének 33. pontja 2011. június 30-tól **1256 főben** határozta meg az MgSZH létszámát. A növekedést a Siófoki Oktatóközpont dolgozóinak átvétele okozta.

A 7/2011. számú elnöki utasítás alapján a Hivatal saját hatáskörű létszámcsökkentést hajtott végre. Az utasítás hatására a Hivatal létszáma november 30-án **1178 fő lett**.

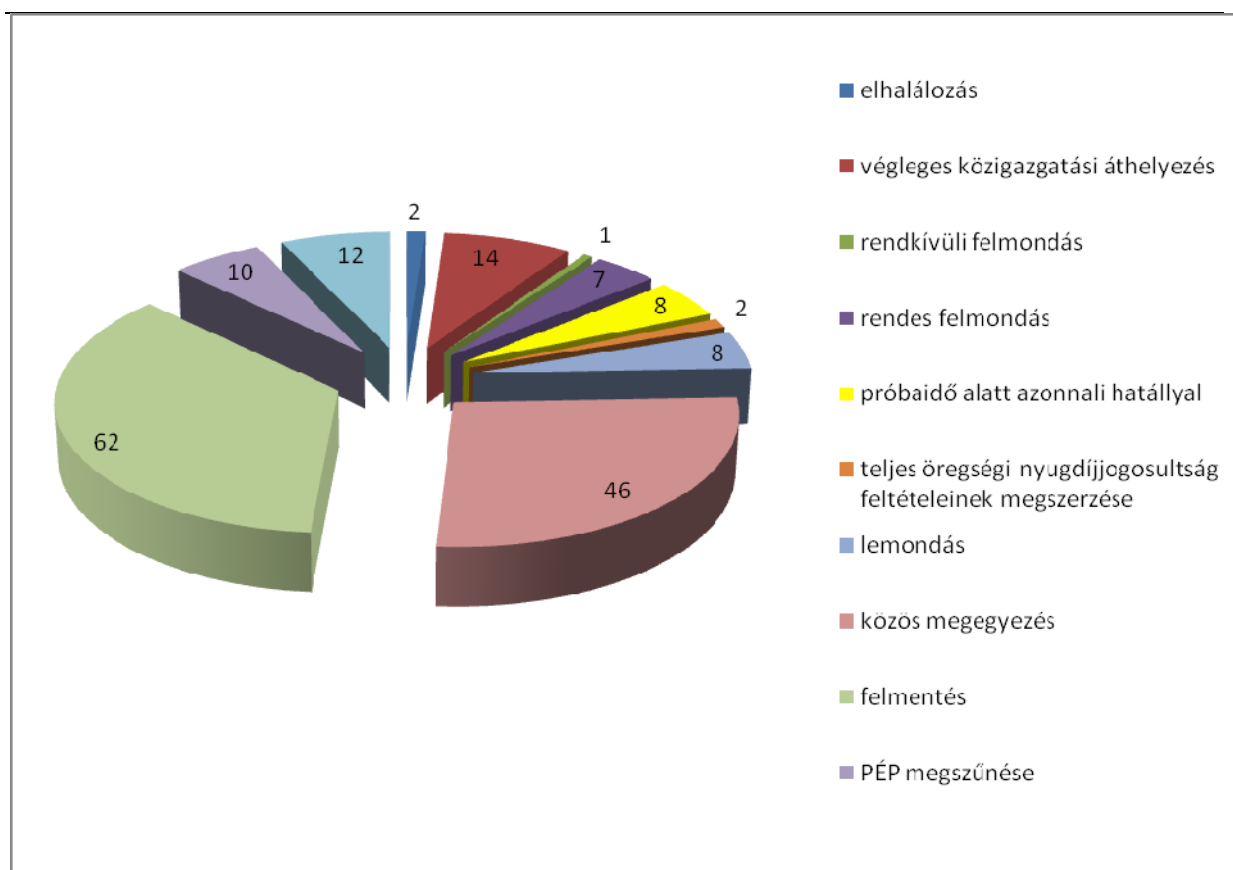
Hivatalunk létszámának alakulását továbbá az alábbi két, öregségi nyugdíjra vonatkozó jogszabály 2011. évi hatályba lépése is befolyásolta:

2011. április 2-án az egyes közszolgálati tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXX. törvény 6.§-a a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (Ktjv.) 8.§-át akként módosította, hogy , - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 18. § (2a) bekezdése alapján – kötelezővé tette_a munkáltatók részére azon nők felmentését, akik életkoruktól függetlenül legalább 40 év jogosultsági idővel rendelkeznek és felmentésüket az öregségi teljes nyugdíj igénybevételi miatt kérelmezték. Ezen lehetőséggel a jogosultak jelentős része élni kívánt, azonban ténylegesen csak **5 fő** kérelmezte megszüntetni felmentéssel a jogviszonyát, többen közös megegyezéssel szüntették meg a jogviszonyt.

A kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény módosításáról, valamint a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról szóló 2011. évi LII. törvény 10. § (1) bekezdése alapján az öregségi nyugdíjkorhatárt 2011. június 1-jét követően betöltött kormánytisztviselők jogviszonya a törvény erejénél fogva megszűnik (kivéve, ha a jogviszony fenntartását a kormánytisztviselő kérelmezi és ahhoz a munkáltatói jogkör gyakorlója hozzájárul). Ezen jogcímen 2011-ben **2 főnek** szűnt meg a jogviszonya.

2010. január 1. és 2010. december 31. között **116 fő** létesített jogviszonyt, valamint, **273 főnek** szűnt meg a jogviszonya a Hivatalnál.

2011. január 1. és 2011. december 31. között **125 fő** létesített jogviszonyt. **172 főnek** szűnt meg a jogviszonya. Ebből elhalálozás miatt **2 főnek**, végleges közigazgatási áthelyezéssel **14 főnek**, rendkívüli felmondással **1 főnek**, rendes felmondással **7 főnek**, próbaidő alatt azonnali hatállyal **8 főnek**, nyugdíjazás miatt **2 főnek**, lemondással **8 főnek**, felmentéssel **62 főnek**, közös megegyezéssel **46 főnek**, határozott idő lejártá miatt **12 főnek**, prémiumévek programban (PÉP) részt vevők közül **10 főnek** szűnt meg a jogviszonya.

A 2010. december 31. és 2011. december 31. napon fennálló állapotnak megfelelő **részmunkaidőben-** teljes munkaidőben foglalkoztatottak létszámát az alábbi táblázat tartalmazza:

		Részmunkaidős		Teljes foglalkoztatású	
		2010.12.31	2011.12.31	2010.12.31	2011.12.31
Ktv.	Nem nyugdíjas	8	6	799,625	1019,5
	Nyugdíjas	3	3	10	9
Ktv. összesen:		11	9	809,625	1028,5
Mt.	Nem nyugdíjas	0	0	44,75	124,5
	Nyugdíjas	0	1	2	2
Mt. összesen:		0	1	46,75	126,5
NÉBIH összesen:		11	10	856,375	1155

2.1.3. Dologi kiadások előirányzata változásának bemutatása.

A dologi kiadások évközi változása a legszámottevőbb 3.161.070 eFt, ami az eredeti előirányzathoz képest 71%-os növekedést jelentett az elvonás ellenére (700.000 eFt). A dologi kiadás előirányzatából 2010. évi előirányzat maradvány 922.119 eFt, mely a 2010 év végi kiadási korlát végrehajtásából adódott.

A fejezet által az intézmény részére 2011-ben átcsoportosított pótelőirányzatok dologi kiadások előirányzata terhére:

- a tartozás állomány csökkentésére biztosított 200.000 eFt,
- parlagfű közérdekű védekezés 10.000 eFt
- bor forgalomba-hozatali járulék 471.409 eFt
- a síófoki ingatlan üzemeltetése 26.000 eFt
- a pünkösdfürdői ingatlan üzemeltetésére 17.300 eFt
- informatikai hálózat kiépítésére 16.625 eFt
- határon túli gazdák támogatására 9.000 eFt
- erdőgazdálkodási tevékenység támogatására 57.145 eFt
- EMMRE 2011. évi kiadásaira 15.956 eFt
- Kiotó egyezmény - Üveghatású gázok 3.000 eFt
- vörös iszap katasztrófa 86.064 eFt
- génmódosított szaporítóanyag felhasználása miatti kárelhárítás 100.300 eFt

A több gazdasági eseményt jelentő, 26 db bizonylaton kezdeményezett intézményi saját hatáskörű előirányzat-módosítást kincstári jogcím szempontjából az 1. számú melléklet tartalmazza.

Dologi kiadások összetételének bemutatása 2009-2011.

MgSzH Központ teljesítési adatok Költségvetési év/ jogcím	2009 eFt	2010 eFt	2011 eFt
Készletek	1.180.745	896.985	1.077.006
Kommunikációs szolgáltatások	1.429.371	1.357.992	1.255.852
Szolgáltatási kiadások	1.807.687	2.302.866	2.683.399
ÁFA	1.226.537	1.502.332	1.735.519
Kiküldetés, reprezentáció, reklám..	134.111	87.565	67.465
Egyéb dologi kiadások	63.596	42.765	174.112
Egyéb folyó kiadások	166.704	253.432	170.178
Összesen	6.008.751	6.443.937	7.163.531

MgSzH Központ teljesítési adatok %-os megoszlása Költségvetési év/ jogcím	2009 %	2010 %	2011 %
Készletek	19,7	13,9	15,0
Kommunikációs szolgáltatások	23,7	21,1	17,5
Szolgáltatási kiadások	30,0	35,7	37,5
ÁFA	20,5	23,3	24,3
Kiküldetés, reprezentáció, reklám..	2,2	1,4	0,9
Egyéb dologi kiadások	1,0	0,7	2,4
Egyéb folyó kiadások	2,9	3,9	2,4
Összesen	100,0	100,0	100,0

Az intézmény kiadásaiban 1.198.881 eFt a pénzeszközátadás kiemelt előirányzaton szerepel, melyek közül támogatásértékű működési kiadás 1.033.093 eFt, működési célú átadott pénzeszköz 134.291 eFt és felhalmozásra átadott pénzeszközök 31.497eFt.

Az előirányzatot évközi módosítás biztosítja, mivel az eredeti előirányzat nem tartalmazza a kiadási jogcímet. A kiadási tételek az *E jelű táblában* találhatóak.

Kiemelést érdemel a megyei Kormányhivataloknak átadott 938.855.eFt támogatásértékű kiadás:

- MgSzH-ba áthelyezett dolgozók decemberi bér és járulék összege 129.891 eFt
- MVH megállapodás alapján átadott 802.337 eFt
- Vörös iszap katasztrófa megtérített kiadási 6.627 eFt

VM irányítószervi hatáskörben az osztatlan földtulajdon kimérés kiadásaira biztosított 87.748 eFt dologi kiadási előirányzatot, amit a felhasználásnak megfelelően MgSzH átcsoportosítással előirányzatosított, mivel a felmerült költségek magánszemélyeknél merültek fel. Aranykorona kártalanításra 2011. évben 14.500 eFt-ot folyósított a Hivatal magánszemélyek számára.

2.1.4 A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása, az eredeti előirányzathoz képest a változás okai. A felújítások és beruházások (beleértve a folyamatban lévőket is) tételes bemutatása, indoklása, összefoglalása

Az MgSzH 2011. évben felhalmozási eredeti előirányzattal nem rendelkezett. Ennek ellenére a felújítás tény összege 34.398 ezer Ft, az intézményi beruházás összege 490.476 ezer Ft volt.

A felhalmozási kiadásokra az MgSzH az alábbi forrásokból biztosított előirányzatot:

- pályázatokból származó többletbevételekből (EKOP KM-1.2.5-2008.001, TB-Step 212414 pályázat);
- fejezeti hatáskörű előirányzat-módosítással biztosított költségvetési támogatás terhére (parlagfű elleni közérdekű védekezés, Kiotói Jegyzőkönyv alapján az üvegházhatású

---

gázok kibocsátásával kapcsolatos erdészeti jelentés elkészítése, géntechnológiával módosított szervezettel szennyezett szaporítóanyag kárelhárítással kapcsolatos többletfeladatok, Budapest. Királyok útja 216., illetve Siófok, Vitorlás u. 15. sz. alatt működő oktatási központok üzemeltetése);

- dologi kiadási előirányzatok terhére történő átcsoportosítás kezdeményezésével;
- egyéb, saját hatáskörben előirányzatosítható többletbevételek terhére.

Az intézményi beruházások és felújítások tételes bemutatását a mellékelt „G” és „H” jelű táblázat tartalmazza.

Az intézményi beruházások közül kiemelendő az EKOP KM-1.2.5-2008.001 projekt, melynek 2011-ben jóváhagyott kifizetési kérelmének terhére felmerült beruházási kiadásokat tartalmazza a kimutatás 335.439 eFt összegben. Az uniós támogatású projekt az „Elektronikus közigazgatás operatív program” keretében „Agrártámogatások kölcsönös megfeleltetési rendszere” kiépítését szolgálta, kedvezményezettje az Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által vezetett konzorcium volt. A projekt során az MgSzH szakigazgatási informatikai rendszereivel kapcsolatos informatikai fejlesztések valósultak meg. A projekt 2011-ben lezárult.

2011-ben az MgSzH jelentős új kihívással szembesült géntechnológiával módosított szervezettel szennyezett szaporítóanyagokkal kapcsolatos intézkedések miatt. A GMO-szennyezett vetőmagok akkreditált vizsgálatához szükség volt az érintett 2 db laboratórium fejlesztésére, új műszerek vásárlására összesen 21.562 eFt értékben.

A MgSzH által felhasznált egyéb célforrásokból alapvetően a technikai-koordinációs háttér biztosítása történt meg laptopok és egyéb informatikai eszközök vásárlásával.

Az MgSzH 2011-ben jelezte a felügyeleti szerv felé, hogy mintegy 500 millió Ft felhalmozási előirányzatra lenne szüksége a működés színvonalának biztosításához. Sem az MgSzH költségvetése, sem számos jogelődé az megalakulást megelőző néhány évben felhalmozási előirányzatot nem tartalmazott, így a működéshez szükséges műszerállományunk jelentősen leromlott. Az elmúlt években elnyert uniós forrású pályázatok alapvetően szoftverfejlesztési célokat támogattak, így a műszerek cseréje azokból nem volt megvalósítható. A korszerű műszerállomány főként a laboratóriumokban a hatósági-igazgatási munka megfelelő színvonalú elvégzésének előfeltétele, az MgSzH beruházási szükséglete ezért jelentősebb, mint más közigazgatási területeké. A magas műszerellátottság okozta, hogy a dologi kiadások terhére folyamatosan szükséges eszközvásárlás érdekében előirányzatot átcsoportosítani, ha az eszköz javítása nem vagy gazdaságosan már nem oldható meg, ezért új eszköz beszerzése elengedhetetlen.

Az 1316/2011. (IX. 19.) Korm. határozattal elrendelt beszerzési tilalmat követően az MgSzH kizárólag uniós forrásból, illetve a tilalom alóli mentesség biztosításával valósított meg beruházást.

A felújítási előirányzat terhére nem halasztható ingatlan állagmegóvási munkákat valósított meg a Hivatal. 2011 áprilisában az MgSzH Erdészeti Igazgatóságának el kellett hagynia korábbi telephelyét a VM épületében. Az Igazgatóság elhelyezésére az MgSzH vagyonkezelésébe került a 1023 Frankel Leó i. 42-44. sz. - korábban üresen álló - irodaépület, amelynek felújítása, átalakítása szükséges volt 23,8 millió Ft értékben az igazgatási munkavégzés feltételeinek biztosításához.

2.2. A bevételek alakulása, jellege, típusai bemutatása, rendszerezése

2.2.1. A bevételi tételek alakulása, ezen belül a közhatalmi és intézményi működési bevételek elemzése, az egyéb bevételek főbb tételeinek bemutatása

A hivatal forrásai 3 fő csoportba sorolhatók: működési bevétel, költségvetési támogatás, egyéb források.

A források 2011. évi megoszlását az alábbi táblázat mutatja:

Forrás megnevezése	eFt	
	2011. évi teljesítési adat	Aránya (%)
Működési bevétel	5 826 669	37,54 %
Költségvetési támogatás	4 493 750	28,95 %
Egyéb források	5 201 923	33,51 %
Összesen	15 522 342	100 %

2011-ben az összes forráson belül a legnagyobb részarányt a működési bevételek tették ki, ami 37,54%-ot jelent. Ez jelentős növekedés a korábbi évekhez képest, 2009-ben ugyanis ez az arány 24,74% volt, 2010-ben pedig 26,13%. A költségvetési támogatás aránya 2010-ben a 2009-es évhez képest nőtt, 2011-ben viszont mindkét évhez hasonlítva jelentősen csökkent, 2009-ben ugyanis az összes bevételen belüli részaránya 39,67% volt, 2010-ben 42,43%, 2011-ben ez az arány 28,95%-ra csökkent. Az egyéb bevételeken belül kiemelni szükséges a felhalmozási célú bevételeket, amelyek 2009-ben 5,22%-ot tettek ki, 2010-ben 7,78%-ot, 2011-ben pedig 2,16%-ot, valamint az előirányzat-maradvány igénybevételt, amelyek aránya az összes bevételen belül 2009-ben 0,54%, 2010-ben 1,3%, 2011-ben pedig 7,03%. Az egyéb forrásokon belül az előző évi maradványok igénybevételének, a felhalmozási és tőkejellegű bevételeknek, valamint a támogatási kölcsönök visszatérülésének aránya változatlanul elenyésző. A működési célú átvett pénzeszközök és a támogatás értékű működési célú bevételek jogcímeiken 2011-ben 2010-hez viszonyítva 946 millió Ft-os többletteljesítés mutatkozik, ezt azonban jelentősen befolyásolják az MVH-val kötött együttműködési megállapodások alapján MgSzH-nál jóváírt, Kormányhivataloknak továbbutalandó tételek, amelyek 803 millió Ft-ot tesznek ki.

Fontos megjegyezni, hogy az összehasonlítás alapját természetesen az MgSzH-n belül kizárólag az MgSzH Központ adatai jelentik. Tekintettel arra, hogy a megyei MgSzH-k 2011. január 1-jétől a Kormányhivatalokba történő beintegrálása feladatátcsoportosításokkal is járt, az egyes évek adatai meglehetősen nehezen összehasonlíthatók.

Az elmúlt három év összefoglaló adatait a 2. sz. melléklet tartalmazza.

A bevételek szerkezete determinálja a likviditási kiegyensúlyozatlanságot. 2011-ben a bevételek havi ingadozása meglehetősen szélsőséges képet mutat. A havi átlagos összes bevétel 1.294 millió Ft volt, a maradvány igénybevétel és a támogatási kölcsönök visszatérülését figyelmen kívül hagyva a legkisebb (február) és legnagyobb (december) teljesítésű hónap közötti különbség 1.215 millió Ft lett, az eltérés közel egy havi átlagos bevétel.

A költségvetési bevételek negyedévek közötti megoszlása a következő volt:

- I. negyedév: 27,74%

- II. negyedév:	18,52%
- III. negyedév:	24,36%
- IV. negyedév:	29,38%.

2010-hez hasonlóan 2011-ben is a IV. negyedév volt a „legerősebb” időszak. Az I. negyedévi magas arányt a 2010. évi maradvány igénybevételenek pénzforgalom nélküli tételként történő lekönyvelése okozza. A 2010. évi előirányzat maradvány nagyságát a decemberi kiadások korlátozására vonatkozó központi döntés erősen befolyásolta. A IV. negyedévi kiugróan magas arányt az okozta, hogy az utolsó hónapban a működési bevételek az éves átlagos havi működési bevétel kétszeresét is meghaladták. A támogatásértékű bevételek nagy részének realizálása döntően a III. és a IV. negyedévben valósult meg. Az intézmény előrehozott támogatást a III. negyedévben kért.

2.2.1.1. A működési bevételek alakulása

A szakterületek szerteágazó tevékenységének és az intézmény nagyságának köszönhetően az intézménynek rendkívül összetett nemcsak a hatósági jogkörhöz köthető, hanem a szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos működési bevételek szerkezete is. A működési bevételek alakulását összetétel, időbeni, keletkezés helye, illetve szakmai tevékenységek szempontjából egyaránt érdemes megvizsgálni.

Összetétel szerint:

A 2011. évi működési bevételek 2.047 millió Ft-tal voltak magasabbak, mint a 2010. évi teljesítés. A növekményből 1.527 millió Ft (75%) a hatósági tevékenység, 520 millió Ft (25%) az egyéb, főként szolgáltatási tevékenység pénzügyi eredményéhez kapcsolódik.

A közhatalmi bevételek ilyen nagymértékű növekedését két jogcímen figyelhetjük meg. Az igazgatási szolgáltatási díjbevételek 2011-ben 899 millió Ft-tal nőttek. Ebből a növekményből 659 millió Ft-ot jelentett az, hogy a 327/2010. (XII.27.) Kormányrendelet 4§ (5) bekezdése alapján a „megyei kormányhivatal mezőgazdasági szakigazgatási szerve által hatósági tevékenysége ellátása során (...) megállapított igazgatási szolgáltatási díj 20%-ának megfelelő összeget az MgSzH részére a szakmai feladatok ellátása érdekében befizeti.” Ezen felül az egyes ENAR feladatok átvétele miatt 2011-ben a tevékenység bevétele mintegy 230 millió Ft-tal növekedett.

A bírságbevételek 619 millió Ft-tal növekedtek, ebből 254 millió Ft a 327/2010. (XII.27.) Kormányrendelet 4§ (5) bekezdése alapján a Kormányhivataloktól folyt be, amely szerint a „megyei kormányhivatal mezőgazdasági szakigazgatási szerve által hatósági tevékenysége ellátása során kiszabott bírság teljes összegét (...) az MgSzH részére a szakmai feladatok ellátása érdekében befizeti.” Az MgSzH által kiszabott és beszedett bírságok összege 365 millió Ft-tal nőtt, így 2011-ben meghaladta a 672 millió Ft-ot. Növekedés figyelhető meg a beszedett bírságok közül az élelmiszerlánc-felügyeleti bírság, az állatvédelmi bírság, az eljárási bírság, a bor forgalomba-hozatali járulék-mulasztási bírság, a beszerzési ár alatti értékesítés miatti bírság, valamint a tisztességtelen forgalmazói magatartás miatti bírság jogcímeiken. Ez utóbbin mintegy 348 millió Ft-os növekedés realizálódott (2010-hez képest 2,32-szeres növekedés). Csökkenés kizárólag a növénytermesztési és a borminősítési minőségvédelmi bírságok tekintetében figyelhető meg (mindösszesen 10 millió Ft-os mértékben).

Az egyéb bevételek (főként a szolgáltatások ellenértéke) jogcímeiken a pénzügyi teljesítés 32%-kal emelkedett. A kiszámlázott termékek és szolgáltatások miatti Áfa-bevétel 21%-os mértékben növekedett

Időbeni alakulása szerint:

A mezőgazdaságra jellemző szezonális (klasszikusan értelemben: tavasszal befektetés, ősszel jövedelem-realizálás) kihat az intézmény bevételszerzésének ütemére is. 2011. I. félévében az éves működési bevétel 45%-a folyt be (egy évvel korábban 48% volt), amely azt jelenti, hogy az időarányostól való elmaradás félévkor mintegy 293 millió Ft volt. Ez az összeg a havi átlagos működési bevétel (486 millió Ft) 60%-a.

A működési bevételek negyedéves megoszlását az alábbiak mutatják:

- I. negyedév: 17,20%
- II. negyedév: 27,77%
- III. negyedév: 22,64%
- IV. negyedév: 32,38%.

Az összes bevételen belül a működési bevétel tekintetében is elmondható, hogy a legtöbb működési bevételt hozó hónap a december volt (1.085 millió Ft), a legkevesebb februárban (263 millió Ft) folyt be. A legjobb érték a havi átlag 2,23-szorosa volt, a legrosszabb érték annak 46%-a.

A közhatalmi bevételre szűkítve a kört a legtöbb bevételt hozó hónap a december volt, mert a Kormányhivataloktól 2011-ben mindösszesen befolyt 913 millió Ft igazgatási szolgáltatási díjbevételekből és bírságbevételekből 502 millió Ft-ot utaltak az év utolsó hónapjában, illetve az átlagostól eltérően magas bevétel realizálódott májusban is, amikor tisztességtelen forgalmazói magatartás miatt kiszabott 349 millió Ft bírság folyt be. (2/b melléklet)

A félévek közötti összes működési bevétel-megoszlást a hatósági jogkörhöz köthető tételek döntően befolyásolják (ez a bevételi kör az összes működési bevétel közel 61%-át jelenti): ennél a jogcímcsoportnál az I. félévi teljesítés 43,7% volt (egy évvel korábban a részarány 48,9% volt).

Keletkezés helye szerint:

A szakmai feladatellátás 2 elnökhelyetteségben történik.:élelmiszerlánc-biztonság és állategészségügy, illetve növény- talaj és erdővédelem.

Ezek teljesített bevételének aránya: 69-31%, a Kormányhivatal szakterületeitől érkezett 913 millió Ft-on belül is hasonló az arány: 68-32%.

Az állategészségügyi diagnosztikai és monitoring vizsgálatokkal foglalkozó Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság a hivatali 5.827 millió Ft-os működési bevételből 1.234 millió Ft-ot teljesített. Ezzel a 21,2%-os részarányal változatlanul a legtöbb működési bevételt realizáló szervezeti egység.

A 2010-es évhez viszonyítva jelentősen növekedett az alábbi szakterületek bevétele:

- növény- talajvédelem: 253 millió Ft-ról 646 millió Ft-ra (összes működési bevétel 11%-a)
- élelmiszer- és takarmánybiztonság: 242 millió Ft-ról 322 millió Ft-ra (összes működési bevétel 5%-a)
- állattenyésztési szakterület: 183 millió Ft-ról 717 millió Ft-ra (összes működési bevétel 12%-a).

Jelentősen nőtt a beszerzési ár alatti értékesítési bírsággal, valamint a tisztességtelen fogyasztói magatartással kapcsolatos bírságok kiszabásával foglalkozó szervezeti egység bevétele is 2010-hez képest (összes bevétel 11%-a).

A Kormányhivatalok részéről beutalt működési bevétel 913 millió Ft, ami az összes működési bevétel 15,7 %-a.

Szakmai tevékenység alapján:

A működési bevételeket a szakmai tevékenység oldaláról vizsgálva 2011-ben a megyei hivataloktól való különválás a szakmai tevékenységek bevételteremtő képességének sorrendjén is változtatott.

A legnagyobb bevételt hozó szakmai tevékenység továbbra is az állategészségügyi diagnosztikai tevékenység (1,2 milliárd Ft működési bevétel). 2011-ben is hangsúlyosak a növénytermesztési feladatok: növénytermesztési szolgáltatás, fajtakísérlet, vetőmag-felügyelet, fajtaelismerés stb. (0,6 milliárd Ft). A Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság (NTAI), valamint a 2011. január 1-től szervezetileg hozzá tartozó megyei regionális laboratóriumok által végzett tevékenységek működési bevételei is hasonló nagyságrendet értek el (szerengedélyezés, szerminősítés, talajbiológiai és talajvédelmi vizsgálatok, szermaradék-analitikai vizsgálatok). Közel azonos nagyságrendű bevétel származott a szarvasmarha füljelzővel kapcsolatos feladatok elvégzéséből is, a tenyésztéssel kapcsolatos feladatok elvégzéséből is, a lóútlelvi kiadásból. A felsorolt tevékenységek bevétele együttesen az országos összesített éves működési bevétel felét biztosítják. (2/a melléklet)

Továbbra is 300 millió Ft működési bevétel feletti tevékenység a borászati ellenőrzés, vizsgálat. (helyszíni ellenőrzések bírságai, laborvizsgálatok igazgatási szolgáltatási díja)

2.2.1.2. Támogatás értékű bevételek, átvett pénzeszközök, maradvány-átvétel

Ezek a bevételi források nem képezték a 2011. évi eredeti előirányzat részét, ugyanakkor a főként VM-fejezeti kezelésű előirányzatból kapott támogatás értékű bevétel vagy maradvány-átvétel jogcímen rögzített pénzeszközök a szakmai feladatellátás fontos finanszírozási alapját képezték.

A 2011. évi MVH delegált feladatok kapcsán ténylegesen jóváírt támogatás értékű bevétel 1.120 millió Ft volt, amelyből 802 millió Ft-ot a megyei Kormányhivatalok részére továbbutaltunk.

Az EKOP projektekre összesen 411 millió Ft támogatásértékű bevétel érkezett (ebből 335 millió Ft beruházási célú), az ÁROP projektekre pedig 66 millió Ft (ebből Kormányhivatalnak továbbutalt (0,7 millió Ft).

A vörös iszap katasztrófa elhárítási költségeinek megtérítésére 94 millió Ft jóváírás történt (ebből Kormányhivatalnak továbbutalt: 6,6 millió Ft).

Az átvett pénzeszközök között főként a 49/2011. VM rendelethez kapcsolódóan megelőlegezett közösségi forrásként a KESZ-ről felvett hitel alapján az MVH által átutalt források szerepelnek.

2.2.1.3. Lebonyolítási célra kapott pénzeszközök felhasználása

2011-ben a lent felsorolt jogcímen összesen 949 millió Ft (2010. évi adat 1.051 millió Ft volt) továbbadási célra kapott működési célú pénzeszköz átutalására került sor.

- állatkártalanításra 548 millió Ft

• ártalmatlanításra	91 millió Ft
• növénykártalanításra	125 millió Ft
• Kormányhivatalnak továbbutalandó, növénykártalanításra	8 millió Ft
• Kormányhivatalnak továbbutalandó, állatkártalanításra	177 millió Ft

Minden VM-től megkapott forrás továbbításra került 2011-ben, így nem volt szükség a 487 főkönyvi számlacsoport egyenlegének támogatás értékű működési bevétel kiemelt jogcímre való átvételére.

2.2.2.-2.2.3. A többletbevételek alakulása, a bevétel tervezettől való elmaradásának okai

Hivatali szinten a bevételek nem tértek el jelentősen a tervezettől, jelentős mértékű többletbevétel nem realizálódott.

	eFt		
	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Működési bevétel	5.959.000	5.959.000	5.826.669
Egyéb működési célú bevétel	0	3.553.967	3.453.689
Felhalmozási és tőkejellegű bevételek	0	1.500	1.499
Egyéb felhalmozási bevételek	0	53.922	335.439
Előző évi előir.-maradvány átvétele	0	279.145	279.145
Támogatási kölcsönök visszatérülése	0	13.000	41.138
Költségvetési támogatás	5.510.900	4.493.750	4.493.750
Pénzforgalom nélküli bevételek	0	1.124.884	1.091.013
Összesen	11.469.900	15.479.168	15.522.342

2.2.4 Az ÚMVP és HOP Technikai segítségnyújtás keretében átvett bevételek és felhasználásuk

ÚMVP bevételek:

Ez a bevételi forrás nem képezte a 2011. évi eredeti előirányzat részét, ugyanakkor a VM fejezeti kezelésű előirányzatból utólagos teljesítmény finanszírozással kapott támogatásértékű bevétel a szakmai feladatellátás fontos finanszírozási forrása.

Az MVH delegált feladatok ellátását a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervezeteivel együttműködve végeztük, és ennek következtében a beérkezett bevételek a teljesítmény arányában megosztásra kerültek.

DSZ/7/2011 Szőlőterületek szerkezet átalakításának és átállításának támogatás ellenőrzése:

Beérkezett bevétel: 144.589 eFt, melyből

- kormányhivatalok felé továbbadásra került 14.091 eFt,
- az ellenőrzéseket végző Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóságon személyi és járulék kiadásokra 20.125 eFt,

- az ellenőrzésekhez kapcsolódó dologi kiadásokra 110.373 eFt került felhasználásra.

DSZ/8/2011 Erdészeti támogatások ellenőrzése:

Beérkezett bevétel: 271.483 eFt, melyből

- a kormányhivatalok felé továbbadásra került 251.310 eFt,
- az ellenőrzéseket végző Erdészeti Igazgatóságon személyi és járulék kiadásokra 6.606 eFt,
- az ellenőrzéseket támogató adatbázis fenntartására – 13.567 eFt került felhasználásra.

DSZ/6/2011 Sűrített szőlőmust alkalmazásának támogatás ellenőrzése:

Beérkezett bevétel: 4.419 eFt, mely

- a helyszíni ellenőrzéseket végző Borászati Igazgatóságon 1.845 eFt személyi és járulék, valamint
- a labor analitikai vizsgálatok kiadásainak fedezetéül 2.574 eFt összegben került felhasználásra.

DSZ/10/2011 EMGA-ból és az EMVA-ból finanszírozott támogatások jogalapjának ellenőrzése, hús magántárolással kapcsolatos ellenőrzési feladatok, tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás helyszíni ellenőrzése, élő szarvasmarha exportjának engedélyezésével kapcsolatos helyszíni ellenőrzés, valamint a természetes édesítőszer termékpályához, keményítő-felhasználáshoz, szárított takarmány kvótával szabályozott támogatásával kapcsolatos, kender tetrahidrokannabinol tartalmának laboratóriumi vizsgálata helyszínen vett mintákból.

Beérkezett bevétel: 54.721 eFt, melyből

- a kormányhivatalok felé továbbadásra került 2.600 eFt,
- az ellenőrzést végző Állattenyésztési Igazgatóság személyi és járulék kiadásaira 34.253 eFt,
- dologi kiadásaira 1.542 eFt,
- az ellenőrzést támogató adatbázis fenntartására 14.400 eFt ,
- a laborvizsgálatokat végző Élelmiszer és Takarmánybiztonsági Igazgatóságnál személyi és járulék kiadásokra 553 eFt,
- a laborvizsgálatok dologi kiadásaira 1.373 eFt került felhasználásra.

DSZ/9/2011 EMVA agrár környezetgazdálkodási intézkedésekhez kapcsolódóan állattenyésztési nyilvántartási rendszerek adatszolgáltatása, egyes szántóföldi gyepgazdálkodási célprogramok és ültetvény célprogramok helyszíni ellenőrzése, őshonos és veszélyeztetett állatfajták genetikai állományának tenyésztésben történő megőrzés támogatás ellenőrzésben szakértői részvétel

Beérkezett bevétel: 372.042 eFt, melyből

- a kormányhivatalok felé továbbadásra került 309.618 eFt,
- a fennmaradó összegből a helyszíni ellenőrzésekben részt vevő Növény-, talaj és Agrárkörnyezetvédelmi Igazgatóság személyi és járulék kiadásaira 15.253 eFt,
- dologi kiadásaira 4.927 eFt,
- a Földművelésügyi Igazgatóság személyi és járulék kiadásaira 4.700 eFt,
- dologi kiadásaira 187 eFt,
- az ellenőrzést támogató adatbázis fenntartására 37.357 eFt került felhasználásra.

DSZ/14/2011 Elektronikus kérelemkitöltési, kérelembenyújtási valamint tájékoztatói, tanácsadási és egyéb adategyeztetési , adminisztrációs feladatok

Beérkezett bevétel: 224.719 eFt, mely teljes összegben továbbadásra került a kormányhivatalok felé.

DSZ/32/2011TIR-ENAR rendszerekhez hozzáférési jogosultság biztosítása, kapcsolódó támogatások ellenőrzése

Beérkezett bevétel: 48.335 eFt, melyből

- a helyszíni ellenőrzéseket végző Állattenyésztési Igazgatóság személyi és járulék kiadásaira 15.075 eFt,
- a Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság személyi és járulék kiadásaira 24.619 eFt,
- az ellenőrzést támogató adatbázis fenntartására 8.641 eFt került felhasználásra.

A Halászati Operatív Program keretében 2011-ben támogatásban nem részesültünk.

2.2.5 Pályázati bevételek (támogatásértékű bevételek, átvett pénzeszközök) bemutatása

FP7-Influenza-2010. ESNIP-3: a kutatási program célja a sertések influenza vírusainak felmérésére, kimutatására és jellemzésére alakult európai hálózat (ESNIP3) munkájának támogatása. Feladata a monitoring programok során detektált vírusok jellemzése, szerológiai és genetikai vizsgálata. A szakmai feladatok végrehajtásban 24 országból meghívott egyetemek, kutatólaboratórium közreműködnek. A víruskutatáson túl létrehozásra kerül egy vírus bank és egy szekvenciákat tartalmazó elektronikus adatbank is.

Hivatalunknál az Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságának munkatársai kaptak meghívást a projektbe.

Tárgyévben felhasznált bevétele: 741 eFt

FLULABNET: A projekt célja a madárinfluenza járvány körében végzett vizsgálatok eredményeinek egy közös, elektronikus, európai adatbankba rendezése.

Tárgyévben felhasznált bevétele: 1.125 eFt.

CSF_goDIVA: A sertéspestis vakcina létrehozásában korábban elért eredményeink és az Állatgyógyászati Termékek Igazgatóságának munkáját elismerve szervezetünk felkérést kapott további 16 európai szervezettel együtt, a sertéspestis elleni új generációs oltóanyag kutatási projektben való részvételre.

Tárgyévben felhasznált bevétele: 9.062 eFt

TB Step: Stratégiák a szarvasmarha-gümőkór felszámolására című Európai Bizottság által támogatott FP7 pályázat, melyet a madridi Egyetem (VISAVET) koordinál. A projektbe az Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság kapott meghívást.

Tárgyévben felhasznált bevétele: 2009-ben kapott előlegből 7.323 eFt.

GS Soil: A projekt átfogó célja egy - a közösségen belüli térinformációs infrastruktúális irányelvnek megfelelő - metaadatbázis építése és adatharmonizáció megvalósítása kísérleti jelleggel.

A projektbe a Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság kapott meghívást.

Tárgyévben felhasznált bevétele: 3.516 eFt.

EURO-NEUT 41.: a kutatás során végzett laboratóriumi vizsgálatok célja az AIDS elleni vakcina létrehozása.

A kutatási projektbe az Állatgyógyászati Termékek Igazgatósága kapott meghívást.

Tárgyévben felhasznált bevétele: 3.585 eFt

AniBioThreat : az Európai Unió biobiztonsági projektje, amelyben 14 más európai intézmény mellett az Állatgyógyászati Termékek Igazgatóság végez kutatást bioterrorizmus elleni felkészítés, felkészülés feladatkörében.

Tárgyévben felhasznált bevétele: 1.752 eFt.

ÁROP-2.210-10-2010-005: A projekt célja a jogalkalmazás javítása a mezőgazdasági szakigazgatásban. A feladatot a Rendszerszervezési és Felügyeleti Igazgatóság koordinálta a szakmai igazgatóságok közreműködésével.

Tárgyévben realizált bevétele: 66.463 eFt , a projekt teljes értéke 68.554 eFt, a különbözet finanszírozása 2012 évben történik.

EKOP 1.2.5-2008-0001: A projekt célja a mezőgazdaság közösségi forrást is tartalmazó támogatásainak ellenőrzéséhez kapcsolódó adatbázisok kölcsönös megfeleltetése.

A projekt a korábbi években megvalósult, a tárgyévben a pénzügyi rendezés történt meg, melynek összege a támogatásértékű működési bevételeknél 75.839 eFt, a támogatásértékű felhalmozási bevételeknél 335.439 eFt. A projekt teljes értéke 1.674.101 eFt.

2.2.6. A követelések állományának változása

Megnevezés	adatok eFt-ban			
	2011. 12.31.	2010.12.31	Eltérés	%
Adósok	729.194	503.068	226.126	144,95%
Adósok értékvesztése	-240.894	-168.989	-71.905	142,55%
Adósok összesen:	488.300	334.079	154.221	146,16%
Vevők	412.978	659.193	-246.215	62,65%
Vevők értékvesztése	-113.987	-99.581	-14.406	114,47%
Vevők	298.991	559.612	-260.621	53,43%
Adós+vevő	787.291	893.691	-106.400	88,09%
Egyéb követelés	1.125.537		1.125.537	
Kölcsönökből rövid lejáratú	34.324	40.202	-5.878	85,38%
Egyéb követelés összesen	1.159.861	40.202	1.119.659	2.885,08%
Követelések összesen:	2.267.710	1.162.261	1.105.449	195,11%
Értékvesztés összesen:	-354.882	-268.570	-86.312	132,14%
Mindösszesen:	1.947.152	933.893	1.013.259	208,50%

A követelések állománya jelentős növekedést mutat, mely az egyéb követelések között előírt kormányhivatali befizetési kötelezettséget tartalmazza. A kormányhivatalok befizetési kötelezettsége - az alapító kormányrendeletben előírt - a beszedett igazgatási szolgáltatási díj 20 %-os és a 100%-os bírság beutalási kötelezettség teljesítésének elmaradása okozza. A kormányhivatalok bevallása alapján 1.125,5 millió Ft-ban került előírásra. (3. számú melléklet)

A vevő és adós követelés összege az értékvesztés elszámolása után 88% -os értéket mutat az előző évi állományhoz viszonyítva. Ezen belül 2011-ben a vevők állománya jelentős csökkenést mutat az előző évihez képest, míg az adósok állománya 46%-os növekedést mutat. A követelések korosításával megállapítható, hogy még a fizetési határideje nem járt le adós és vevő állományból 147,3 millió Ft összegű követelésnek, mely 13%-át jelenti az összes állománynak. Az éven belüli kötelezettség 508,3 millió Ft(45%), majd fél éves intervallumokban tovább vizsgálva 11-3-4-7-3-3-12% a követelésállomány megoszlása. Tehát a 4,5 évnél régebbi követelés az összes követelés 12% -át teszi ki.(132,7 millió Ft)

Az értékvesztés tárgyévi állományváltozása 2011-ben pozitív volt, az évben elszámolt értékvesztés – a vevő- és adóskövetelések esetében egyaránt – összege meghaladta a visszaírt értékvesztések összegét.

A felszámolás alatt lévő partnerek követelésére elszámolt értékvesztés 141 millió Ft, a peres eljárások miatt elszámolt értékvesztés 10,7 millió Ft, míg a követelés kora miatt elszámolt értékvesztés 203 millió Ft.

Kétes vevő követelésként 3,1 millió Ft-ot tartunk nyilván.

A köztartozásnak minősített adós állományból NAV felé 99 behajtási kérvényt adtunk be, 194 határozatra. A behajtásra átadott összeg: 49,9 millió Ft, melyből eddig 7,8 millió Ft folyt be.

Behajthatatlan minősítés miatt 15,3 millió Ft követelés került leírásra, melyből a kisösszegű követelésnek minősített (20 eFt alatti) 9,8 millió Ft, 5 éven túli elévülés miatt 5,5 millió Ft volt.

2011. évben 2590 db évközi fizetési felszólítást küldtünk ki, majd a 2011.12.31-ei fordulónapon 7335 db egyenlegközlő levelet, mely egyben fizetési felszólítást is tartalmazott. A nagyszámú partnerkörrel történő levelezés, azok hatására történő telefonhívások bonyolítása jelentős munkaerő kapacitást köt le az adminisztrációs létszámból.

Problémaként kell említeni, hogy 2011-ben a Folyószámlakezelő Osztály megszűnt önálló osztályként működni, mert személyi állománya a NÁK megalakításához átadott létszámban áthelyezésre, illetve más feladattal más szervezeti egységhez került. A folyószámlakezelés a Költségvetési Igazgatóság feladatainak átcsoportosítása után a Pénzügyi Osztályhoz került, ahol jelenleg 2 fő végzi az egyeztetéseket, fogadja a telefonhívásokat, végzi a felszólításokkal, egyenlegközlőkkel való levelezést, és kezdeményezi a NAV felé történő behajtást. A köztartozásnak nem minősülő kintlevőség behajtására szolgáló MOKK rendszerben nem történt behajtás kezdeményezés.

2.3 Költségvetési támogatás alakulása 2009-2011 között

MgSzH Központ Támogatás Költségvetési év/ jocím	2009 eFt	2010 eFt	2011 eFt
Költségvetési támogatás	5.291.796	6.137.206	4.493.750

2011. évben az elvonás beépítése az eredeti előirányzatba 26,4 % forrás csökkenést okozott. Így a működési bevétel előirányzata 59,5 %, míg a támogatás 40,5 % arányt mutat az összbevétel szempontjából. Az eredeti előirányzat az éves személyi juttatások 88,6 %-át fedezték, a járulék és dologi kiadások fedezetét működési és átvett pénzeszközök realizálásával lehetett biztosítani.

Az év folyamán a bevételek ciklikussága miatt támogatás előrehozásra kényszerült (246.650 eFt) a Hivatal, annak érdekében, hogy a működést finanszírozását biztosítani tudja.

A támogatással finanszírozott célfeladatok csökkentek az előző évekhez képest, az évközi előirányzat módosítás mindössze 419.712 eFt volt, ami csekély 9,3 %-os módosítást jelentett. (2/c melléklet) Az éves kiadások 30,6 %-át fedezte az éves támogatási előirányzat.

2.4. Előirányzat-maradvány

2.4.1. A 2010. évi előirányzat-maradvány főbb felhasználási jogcímei kiemelt előirányzatonként

A 2010. évi előirányzat maradvány nagyságát (1.132 millió Ft) a decemberi kiadások korlátozására vonatkozó központi döntés erősen befolyásolta.

A megyei MgSzH-k jogutódlással történő megszűnésének napján, 2010. december 31-én a megyei költségvetési pénzforgalmi számlákat a fejezet kezdeményezésére a Magyar Államkincstár megszüntette. A számlák egyenlegét a VM elkülönített számlán kezelte a 2011. évre áthúzódó megyei kötelezettségvállalások felméréséig. Ennek következtében a maradvány tartalmazza a függő bevételek állománya miatt a megyei hivataloknál keletkezett 96,1 millió Ft negatív maradványt, így a felhasználható összeg (az ezévi nyitó mérlegadat) 1.035,9 millió Ft. A 2011. január 1-jétől a megyei Hivatalok nélkül továbbműködő MgSzH 2010. évi előirányzat-maradványa 1124,9 millió Ft. Felhasználására beruházás, felújítás, működési célú támogatásértékű kiadás és pénzeszközátadás, személyi kiadás, járulék, dologi kiadás, valamint egyéb pénzbeli juttatás kiemelt kiadási érintően került sor.

2010. évi maradvány: 1124,9 millió Ft

- ebből teljesült 2011. évben: 1091 millió Ft
- ebből 2011. évi maradvány részét képezi: 33,9 millió Ft

A 2010. évi maradványból fel nem használt, 2011. évi maradványként kimutatott összeg az alábbiakat tartalmazza:

• osztatlan földtulajdon kimérés költségtérítés 2007.	5,4 millió Ft
• osztatlan földtulajdon kimérés költségtérítés 2008.	6,2 millió Ft
• osztatlan földtulajdon kimérés költségtérítés 2009.	20,9 millió Ft
• Aranykorona részarány kártalanítás:	1,4 millió Ft

A maradvány-felhasználás részletesen:

Beruházás:

- Field map licence, VMware vSphere licence, support, Költségvetési elemző és Monitoring Modul, Forrás SQL integrációs szakrendszeri modul, erdőtűz információs rendszer kialakítása: 50,7 millió Ft

- épületeken végzett beruházások (hűtőkamrák fázishiány védelmi rendszerének kiépítése, szellőző kialakítása): 1 millió Ft
- ügyviteli, számítástechnikai eszközök vásárlása (notebook, monitor, nyomtató, stb.): 5,7 millió Ft
- egyéb gépek, berendezések, felszerelések vásárlása (centrifuga, okulár mikrométer stb.): 2,5 millió Ft

Összesen: 59,9 millió Ft.

Felújítás:

- hőcserélő felújítása: 1,1 millió Ft

Összesen: 1,1 millió Ft.

Működési célú támogatásértékű kiadás:

- Támogatásértékű kiadás a Növényi Diverzitás Központ részére (2010. november 1-jén jött létre az MgSzH Agrobotanikai Osztályából): 27,1 millió Ft
- VM részére EU-s szállásköltség megtérítése (brüsszeli Állandó Képviselő Mezőgazdasági Csoportjához kirendelt Pálinkás Zsófia szállásköltsége, amelyről a VM nevére kiállított számlát a Minisztérium megállapodás alapján kifizette, utólag megtérítettük): 0,9 millió Ft
- légi felvételekből előállított digitális ortofotó, Földmérési és Távérzékelési Intézet részére: 19 millió Ft

Összesen: 47 millió Ft.

Működési célú pénzeszközátadás:

- aranykorona részarány kártalanítások kifizetése VM döntés alapján: 13,6 millió Ft
- osztatlan közös földtulajdon megszüntetésével kapcsolatos költségtérítések: 4,8 millió Ft
- Magyar Fajtatiszta Sertést Tenyésztők Egyesületével kötött megállapodás alapján a december havi díj: 1,7 millió Ft

Összesen: 20,1 millió Ft.

Személyi juttatások, munkaadót terhelő járulékok:

- Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszerrel, Üvegházhatású gázok kibocsátásával kapcsolatos megállapodások keretében foglalkoztatottak munkabére és járulékai
- 2010. decemberi étkezési jegyek
- 2010. évi közigazgatási szakvizsgák, versenyvizsga, tanulmányi költségek teljesítése

Összesen:

személyi juttatások: 31 millió Ft

munkaadót terhelő járulékok: 5,8 millió Ft.

Dologi kiadások:

- készletbeszerzés (szakmai anyagok, szakmai és nem szakmai nyomtatványok, irodai, sokszorosítási anyagok, hajtó- kenőanyag, karbantartási anyagok, stb.): 75,6 millió Ft
- szolgáltatások (közmu díjak, karbantartások, bérleti díjak, szakmai szolgáltatások, gépjármű flotta üzemeltetése, stb.): 656,5 millió Ft
- különféle dologi kiadások: 188,2 millió Ft
- egyéb folyó kiadások: 1,8 millió Ft

Összesen: 922,1 millió Ft

Pénzbeli kártérítés, egyéb pénzbeli juttatások teljesítése

- 3 fő 2010-ben korengedményes nyugdíjazás tárgyában kötött szerződések alapján korengedményes nyugdíjak megtérítése a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság felé

Összesen: 4 millió Ft.

2.4.2. A 2011. évi előirányzat-maradvány alakulása, összetétele, keletkezésének okai

A 2011. évi előirányzat maradvány 892,2 millió Ft.

A maradványt terhelő kötelezettségeket többféle szempont alapján lehet csoportosítani.

a) keletkezés éve szerint

- előző évek maradványa: 33,9 millió Ft
- tárgyévben keletkezett maradvány: 858,3 millió Ft

b) kiemelt kiadási előirányzatok szerint:

- személyi juttatás: 9,2 millió Ft
- munkaadókat terhelő járulék: 2,5 millió Ft
- dologi kiadások: 713,6 millió Ft
- működési célú pénzeszközátadás: 51,5 millió Ft
- támogatás értékű működési kiadás: 39,0 millió Ft
- intézményi beruházási kiadások: 75,7 millió Ft
- pénzbeli kártérítés, egyéb pénzbeli juttatás: 0,7 millió Ft

c) származási hely szerint:

- intézményi költségvetés maradványa: 737,6 millió Ft
- fejezeti kezelésű előirányzat maradványa: 154,6 millió Ft

A maradványt terhelő kötelezettségek tételesen:

- osztatlan földtulajdon kimérés költségtérítés 2007-2010.: 50,2 millió Ft
- Aranykorona részarány kártalanítás: 1,4 millió Ft
- EMMRE feladatok (megbízási díj, szakmai anyag besz., szolgáltatások): 12,8 millió Ft
- Üvegházhatású gázok kibocs.kapcsolatos leltárjelentési feladatok: 7,2 millió Ft
- parlagfű elleni közérdekű védekezéssel kapcsolatos feladatok: 6,1 millió Ft
- 2011. december havi megbízási díjak és járulékok: 5,0 millió Ft
- GMO veszély elhárításával kapcsolatos feladatok: 83,1 millió Ft
- méheü-i felelősök megbízási díja (2011. évi megáll.alapján): 30,0 millió Ft
- borforgalombahozatali járulékból felhasználandó: 60,0 millió Ft
- korengedményes nyugdíj: 0,7 millió Ft
- dologi kiadásokra (készlet, komm.és egyéb szolg.ig.v.,bérleti díj, stb): 635,7 millió Ft

Az osztatlan földtulajdon megszüntetésére felhasználható összeg, amely ügyfelek igénylése alapján kerülhet kifizetésre, a korábbi évek tapasztalatai alapján várhatóan nem fog teljesülni 2012. június 30-ig teljes mértékben.

Minden egyéb fent megjelölt tétel várhatóan teljesül 2012. június 30-ig.

3. Egyéb

3.1. A gazdálkodás és vagyonszerzés összefüggései

MgSZH 2011. évi mérlegének főösszege a nyitó állományhoz képest 8,8%-kal csökkent. A Hivatal vagyona ezen belül 851 millió Ft-tal csökkent.

1. A befektetett eszközök nettó értéke 2 milliárd Ft-tal csökkent az előző évi állományhoz képest. Az év elején történt költségvetési elvonás és a központilag elrendelt takarékosági intézkedés a beszerzések korlátozásáról azt eredményezte, hogy jobbra csak az uniós forrásból történő fejlesztés 2011-re áthúzódó kifizetése miatt, a központi forrásból finanszírozott GMO veszély elhárítás miatti, valamint külön engedélyeztetéssel megvalósuló halaszthatatlan beszerzések miatt volt beruházás. 524,8 millió Forint értékű felhalmozásból 346,2 millió Forint uniós forrásból, 21,6 millió Forint központi forrásból valósult meg.

Az immateriális javak csökkenését az aktív avulás okozta, melyet 2011-ben nem sikerült pótolni. A tárgyi eszközöknél az állomány az előző évihez képest 86,3%-os volt. Az ingatlanoknál következett be a legkisebb, a járműveknél pedig a legnagyobb állománycsökkenés. Az előbbinél a szükségszerű épület felújítások elmaradása, az utóbbinál értékesítés magyarázza a csökkenést. A járművek állománya az előző évihez képest 64,9%-os. Az évek óta befejezetlen beruházásként bemutatott állomány selejtezésre került.

A teljesen leírt eszközök állománya növekedett, 104,4 %-os értéket mutat az előző évihez képest annak ellenére, hogy több eszköz került selejtezésre. A használatban lévő eszközökön belül tovább növekedett a teljesen leírt, avult eszközök állománya.

2. A forgóeszközök mérleg szerinti értéke 26,5%-kal, 786,6 millió Ft-tal növekedett. A különbözetet 568,5 millió Ft értékben a pénzkészletek csökkenése, 1.336,8 millió Ft értékben a követelés állomány növekedése okozta. Egyéb követelésként előírásra került a kormányhivatalok bevallása alapján a 2011. évben beszedett, jogszabályi kötelezettség alapján MgSZH-ba utalandó igazgatás szolgáltatási díjak 20%-a és a bírságbevételek 100 %-a 1.125,5 millió Ft értékben.

A készleteknél 11,5%-os növekedés következett be 12,6 millió Ft összegben.

A követelések állományváltozásával kapcsolatban a 2.6.5. pontban szerepelnek megállapítások.

A pénzkészletek nyitó és záró állományának egymáshoz viszonyított aránya 73,8%, mely csökkenést az évvégén központi intézkedéssel előírt maradványtartási kötelezettség betartása indokolja.

3. A forrás oldalon a szállítói kötelezettségek 93,6%-os szinten vannak az előző évi állományhoz képest, azonban az egyéb kötelezettségek értéke több, mint 3,5-szeressére emelkedett. Előírásra került 295 millió Ft befizetési kötelezettség előző évi elmaradt uniós állategészségügyi vizsgálatokhoz kötődő támogatásból.

A tartalék / rövid lejáratú kötelezettség arányból az a következtetés vonható le, hogy 2011. december 31-én a maradványt terhelő kötelezettségek pénzügyi rendezéséhez a Hivatal nem rendelkezik kellő összegű fedezettel.

3.2. A kincstári vagyon hasznosítása

A 2011. évi szervezeti átalakítások eredményeképpen a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal területi szervei a kormányhivatalokhoz kerültek betagozódásra, ezáltal a korábbi években a területi szerveknél ügyfélszolgálatként működő bérbevett, ingyenesen megállapodás alapján használt ingatlanok a megyei kormányhivatalokhoz kerültek.

Az MgSzH 2011. év december 31-ei fordulónappal 2 db ingatlant bérel, továbbá 2 db ingatlan üzemeltetését végzi. Az MgSzH által használt, de kormányhivatalok vagyonkezelésében lévő élelmiszerbiztonsági- és növényegészdépgügyi laboratóriumokra valamint az erdészeti tervező irodára vonatkozó használati szerződéseket többszöri egyeztetés után sem sikerült a kormányhivatalokkal megkötni.

Az ingatlanokra vonatkozóan 105 db hasznosítási szerződéssel rendelkezünk, melynek részét képezik a szolgálati lakások, a szakmai munkát végző, de bérbeadással működtetett fajtakisérleti állomások, garázsok, valamint az üzemeltetési szerződéssel rendelkező ingatlanok is. Bérbeadásból 69,6 millió Forint nettó bevétele keletkezett a Hivatalnak.

2011. évben a Vidékfejlesztési Minisztérium és az MNV Zrt. engedélyezésével az ingatlanvagyonunk az alábbi tétellel módosult:

- Türr István Képző és Kutató Intézet részére átadásra került a Budapest, V. ker. Széchenyi u. 14. számú, több albetéten szereplő ingatlanegyüttes.

3.3. A gazdasági társaságokban való részvétel és indokai

MgSzH-nak nincs részesedése gazdasági társaságokban.

3.4. Társadalmi szervezeteknek nyújtott nem normatív támogatások részletezése

MgSZH nem támogatott társadalmi szervezetet.

3.5. A lakásépítés munkáltatói támogatására fordított kiadások alakulása

Lakáscélú munkáltatói kölcsönt az intézmény 2011-ben 17 fő részére folyósított, összesen 14,2 millió Ft összegben.

2011. december 31-i állapot szerint a kölcsönállomány összege 191,1 millió Ft.

Ebből az állományból 34,3 millió Ft a 2012-ben esedékes törlesztőrészlet, ennek megfelelően a tartósan adott kölcsönök állománya 156,8 millió Ft.

Az MgSZH megyei hivataljaiban dolgozó munkavállalók kölcsönszerződéseit a kormányhivatalok részére –a többszereplős szerződésmódosítás és főhivatali bejegyzés módosítás miatt - nem került átadásra, azonban az érintett szerződésekből 2011. szeptember 30-ig befolyt összeg az illetékes kormányhivatal részére átutalásra került. Ennek összege: 24,3 millió Ft, mely a lakásvásárlási számláról került átutalásra. A szerződések (kölcsönállomány) átadását a Nemzeti Államigazgatási Központ felé kezdeményeztük.

A részletes adatokat a D jelű táblázat tartalmazza.

3.6. A humánszolgáltatások ellátására biztosított normatív állami hozzájárulások felhasználása

MgSZH nem jogosult normatív állami hozzájárulásra.

3.7. A letéti számla nyitó és záró állománya, valamint az évközi forgalom tartalmi értékelése

A 10032000-00289782-20000002 számú, erdészeti célú be- és kifizetések kezelésére szolgáló letéti számla állományának változása:

nyitó:	20.546 eFt
bevétel (+):	5.161 eFt
kiadás (-):	154 eFt
záró:	25.553 eFt

Az erdőfelújítási kötelezettségekhez kapcsolódóan 2011. évben négy fő magánszemély és egy erdőbirtokossági társulat teljesített erdőfelújítási biztosíték-befizetést. Ebben az évben nem történt visszafizetés. A letéti számláról elindított 154 eFt terhelés a 2007. február 19-én az Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság részére érkezett külföldi kiküldetési költség visszatérítés letéti számlán történő téves jóváírásának az előirányzat-felhasználási keretszámlára történő átvezetése volt.

3.8. A kincstári finanszírozás tapasztalatai

A kincstári finanszírozással kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a jogszabály által kötelezően átadásra kerülő bérszámfejtési feladatok ellátásában változás történt. Hivatalunk számfejtése Zalaegerszegről Budapestre került, azonban a KIR által okozott problémák a bérfeladásban és az adóbevallásokban - valószínűleg a rendszer hibái miatt – nem kerültek megoldásra. Az illetményszámfejtő iroda felé az eltérések jelzésre kerültek.

A beszámolóra biztosított kincstári felület jól működik, azonban az eAdat felületen a nagyoösszegű kötelezettségvállalások bejelentése nehézkes, lassú.

3.9. A KESZ-en kívül lebonyolított pénzforgalom és ügyletek alakulása

A lakásépítés, -korszerűsítés, -felújítás munkáltatói támogatására, a kölcsönök nyújtására, illetve a törlesztő-részletek fogadására szolgáló, OTP-nél vezetett számlák tárgyévi

---

záróegyenlege 3%-os csökkenést mutat, melyet nem a kölcsönkihelyezések számának növekedése okozott, hanem a kormányhivatalok részére történt átutalás. A munkáltatói segítségnyújtás a saját munkavállalók devizahitelének végtörlesztéséhez a 2012. évi pénzforgalomban mutatkozik.

3.10. A vállalkozási tevékenység bemutatása

Alapító okiratuk szerint a megyei MgSzH-k, illetve MgSzH Központ szabad kapacitásainak hasznosítása érdekében vállalkozhat, feltéve hogy ez nem veszélyezteti az alapító okiratban meghatározott alaptevékenységet és ebből fakadó kötelezettségeinek teljesítését.

A Hivatal 2011-ben vállalkozási tevékenységet nem folytatott, csak az alaptevékenység szabad kapacitásának kihasználása érdekében végzett szolgáltatást.

3.11. Az intézmény vagyonkezelői felügyelete alá tartozó szervezetek bemutatása

MgSzH vagyonkezelői felügyeletet semmilyen szervezet felett nem gyakorol.

Budapest, 2012.április 26.

Dr. Oravecz Márton
elnök

Horányiné Ignatoff Andrea
kölségvetési igazgató

Az intézmény szakmai felügyeletét ellátó főosztály záradéka:

Az intézmény 2011. évi költségvetési előirányzataival és létszámával összefüggésben jóváhagyott feladatainak szakmai teljesítését a szöveges beszámoló figyelembevételével:

- Jóváhagyom.
- Nem hagyom jóvá, ezért céllenőrzés lefolytatását kezdeményezem.

Dátum:

főosztályvezető